

Nyanu

kadaaɔg

ATAPEB

(Association pour la Traduction, l'Alphabétisation et
la Promotion des Écritures en Ben)

Dapaong, 2016

Nyanu kadaaog

(Exode)

© 2016, ATAPEB

1ère édition, 1er tirage 2016:3 (600 expl)

Laabaal nba nyuan kadaaög ne

Nyanu kadaaög maad'ti Yonmdaan n bo tien nand g nyan Israyel yab Esipt doug n i. Nyanu kadaaög mög caggbenja ḥantaa i.

Lanmgbenjenn saa yen lanmgbenja piig yen ḥantaa dugd Sakob yen u yaabuona n bo kua Esipt doug n k Esipt yab ḥɔn'b fala, g niind'b k b suun tuonpaala nand nba i. Yonmdaan bo tan lugd Moyis i g te k u tien yaalidug tuona g nyaan nyan u buolu Esipt doug n.

Lanmgbenja piig yen ḥanna po saa yen piig yen ḥanniin maad Israyel yab n bo nyie Esipt doug n g sonm g saa Sinaayi jual po i. Esipt bad pal bo g manj l nyanu po, k u tug u sijenm g ḥuan g bel Israyel yab g daan pund kpenyeli mögl buol, g Yonmdaan te g kpenyeli mögl pien ganj yen jendu k u buolu puod k b titala g sii nyum. G Faaraon yen u sijenm bign k ban mo ñ puod, g nyum dii'b.

Lanmgbenja piig yen ḥanwai saa yen piinna maad'ti k Israyel yab bo pund Sinaayi jual buol, g Yendu suol dɔnnu yen'm g tie'b u *Mɔmaam lanbonjala piig yen u möbona. G ḥɔn'm ban baa pug'o nand nba. Ama Israyel yab bo tan maa naabig g pug'o g Yonmdaan dad b tubl, g nyaan bie l guan g suol dɔnnu yen'm. G ḥɔn Moyis sali nba k b baa yid, yen salg-yidkab tuonn n tie yal nba, yen bona nba k b bu tug g caan *Yendu-binbebuol-jounj, g bie ḥɔn'o bona nba baa be l jounj n.

Nyanu kadaaög ne ḥɔn'ti g Yendu nyan'ti biid yonmd n k tin gii pug'o i, nyan wan bo nyan Israyel yab yonmd n Esipt doug n k ban gii pug'o nyan.

Israyel yab n bo be yonmd n Esipt doug n

1

¹ Sakəb^a bijabi nba bo yeg yen'o g gad Esipt nyan, sua kul bo saa g kub u ḥaag yab i. L bid sana n ne:
² Rubənn, Simeyən, Lefi, Suuda, ³ Isakar, Sabulən,
Bənsamen, ⁴ Dan, Nəftaali, Gaad yen Aser. ⁵ Sakəb ḥaag yab
kul bo taan g tie niib piinlile i^b. U big nba k b yi'ug Sosəf
nuan bo be Esipt g sua k b daa g baal. ⁶ G Sosəf tan kpe, k u
ninjanm yen b baɔnij n yab kul mə kpe g gbenn. ⁷ Israyel
yaabuona bo mal mal bid boncienn k b yad g gbie doug, k 1
te k b məg paalu paaa.

⁸ Badpaanij nne bo tan gaal kog Esipt doug n, wano nuan
bo g ban g gbad siəl Sosəf po. ⁹ L bad bo maad u niib k nne:
«I la i, Israyel buolu yab g cie'ti g biə paa g cie'ti. ¹⁰ T diid
man tin bu juab ninfanm nba k ban daa yabd g pugd. Lann
i kaa, təb gii baa l g kand ban taan t ninnanda po g pua'ti
təb g nyaan nya doug ne ninn^c.» ¹¹ Lann i k b bo lugd niib

^a**1.1** Ebro-nba kadaaɔg n ninj b diən k Israyel i. B biə yi wano i
Sakəb.

^b**1.5** Grək-nba kadacincinn n ninj yen Ebro-nba
kadacincinyenna n ninj l diən g niib piinlile yen banmu i.

^c**1.10** Ne buol sieb gbiə: G pua'ti təb g nyaan gaal doug.

Nyanu kadaaçg 1

nba niind tuonsunna k b suun tuonpaala nyan k ban niin Israyel yab ban gii suun tuonpaala nba bu cög'b canyiin. Nnyan i k Israyel yab bo maa dingbangbenja Faraaɔn sann po. Lan tie Pitom yen Ramses. L dingbana n ninj i k b bo maa Faraaɔn bunbɔa. ¹² Ama yen ban bo l cagn Israyel yab nand kul, b bo l maal g yabd g pugd i. K Esipt yab nunj fu b po. ¹³ Nnyan i k Esipt yab bo kub Israyel yab yen tonu k b suun nyan yonmi nyan. ¹⁴ B bo ɳɔnj'b fala boncienn yen tuonpaala. B bo niind"b k b taag tanmaakad, g pua bilgi, g bie suun kpaab tuona kul. Esipt yab bo mabnd'b k b suun tuonpaala kul i.

Faraaɔn tie mɔb k ban kpi Israyel buolu n bijabi kul

¹⁵ Ebro-nba madmaana ^d nne bo be k b yi yend Sifra, g yi lua Puwa. K Esipt bad maad'b: ¹⁶ «I tu gii maan Ebro puob yin ɳanm g diid, l gii tie bijabg yin kpi'ug. L gii tie bipuobg yin ɳaa k wan gii be.» ¹⁷ Ama g madmaana jie Yendu g g tuo g tien nyan Esipt bad n bo maad'b nand nyan. B bo g kpii bijabi. ¹⁸ Lann i g bad yiin'm g bual'b: «Bε po n te k i tien nnyan i? Laabaal k i g kpii bijabi i?» ¹⁹ G madmaana ɳmien'o: «Lan tien nand nyan, Ebro-nba puob g tie nyan

^d1.15 Ebro-nba maam n ninj l lanbona bu fid g gbad k l madmaana bo tie Esipt puob i.

Nyanu kadaaög 2

Eisipt puob nyan kaa. B məg paalu, madmaann tu tan baal nyan g sua k b mal o.»

²⁰ Yendu tien madmaana ḥanm k Israyel buolu mal g yabd g pugn, g biε məg paalu boncienn. ²¹ Madmaana n yaan bo jie Yendu po n bo te k u tie'b tennm. ²² Lann i g Faraaɔn maad Eisipt yab kul: «Ebro-nba tu gii mal bijabg, yin lu'ug Niil bɔnɔ n ninj, ama bipuobg yaa kul yin daa kpi'ug.»

Moyis malu yen u bim n

2 ¹ Lefi cugl n juu bo kuan b cugl n big. ² K l puo suol puol g mal bijabg, g la g big ḥan, k u wuon'o ḥmaali ntaa. ³ U bo diid g sua k u kan fid gii tun g wuod big. Lann i k u tug kpabɔunj yen tabsind g pɔl kpancubug nne k b lug yen Niil bɔnkunj muad, g tug big g kpien'o l n ninj g gad g sen muad n, Niil bɔnkunj. ⁴ K l big yual gad g sie siel po g bu suli g liε be n bu baal big i. U yual ḥann bo tie bipuobg i.

⁵ K l yann waam g Faraaɔn bipuo jiid Niil bɔnɔ n g bu wul, g sipaanm nba suun u tuona nyan mɔ waa bɔnkunj. L youg g Faraaɔn bipuo la kpancubug k l laa galgulna n ninj. Lann i k u sun sipaanyend k u juab l kpancubug. ⁶ G Faraaɔn bipuo luod g la sanpandg k u buud. U bo tie bonjabg i. K l suol'o ninbaaög k u maad: «Big ne tie

Nyanu kadaaçg 2

Ebro-nba^e big i.» ⁷ G big yual ɳann bual Faraaɔn bipuo:
«Min gad g yiin Ebro-nba puob siign yeno k wan ɳub big ne
g te'a nii?» ⁸ G Faraaɔn bipuo tuo k wan gad. K l sipaan gad
g yiin big naa məno. ⁹ G Faraaɔn bipuo maad'o: «Kun yen
big ne g daan ɳub'o g te'n, n bu pa'a l po.» K l puo gaal big
g ɳub'o.

¹⁰ Big bo tan yabd, k u naa guan yen'o Faraaɔn bipuo
buol. G Faraaɔn bipuo tug'o k u te u big, g maad: «U sann n
nyan Moyis g dugh n bo nyan'o nyum n i.»

Moyis san g gad Madian doug n

¹¹ Moyis n bo tan te ciɛn youg nba, g diyenn k u gad u
ninjanm buol g la ban mabnd'b k b suun tuonpaala nand. U
bo la k Esipt juu diɛ u ninjanm Ebro-nba ninj yend g pua.

¹² K u gbeg gbeg g g la sua, g pua Esipt juu g kpii, g tug g
piin tanbiini n ninj. ¹³ L wonn po g Moyis biɛ nyie g la Ebro
-nba banle k b pua lieb. K u bual yua nba bo g məg məni
nyan k nne: «Laabaal k a pua a lua i?» ¹⁴ K l juu ɳmiɛn'o:
«Dmaa n tug'a k a gii tie bad g biɛ gii bu t buud i? A mali k
a kpi'n i nyan ɳan won kpii Esipt juu nyan bii ?» G Moyis
yam pud, k u ji maad u pal n: «Niib bann min sun yal nba
o.» ¹⁵ Faraaɔn bo gbad l maam g ji kpaan k wan kpi Moyis.

^e2.6 Israyel yab i k b yi'b Ebro-nba

Nyanu kadaaɔg 2

Lann i g Moyis san Faraaɔn g gad g kua Madian doug n. G diyenn Moyis tan gad g kal caal nne buol.

¹⁶ Madian doug n salg-yidkua bo mɔg bipuobi banlile, k b baal g bu luun nyum g gbien bonkobd nyunnyubona, g nyun b baa pei yen u ɔuabi. ¹⁷ G bonkobkpaali nne baal g bel l bipuobi. Lann i g Moyis fiil g gaal b po g luun nyum g nyun b bonkobd. ¹⁸ K b lebd g kun b baa Ruwel buol, k u bual'b: «Bɛ n tien k i tuod g kpen dinne i?» ¹⁹ K b ɔmien'o k Esipt juu nne n fiel'b bonkobkpaali nui n, k u bie luun nyum g nyun b bonkobd. ²⁰ K b baa bie bual'b: «L juu be lɛ? Bɛ n tien k i ɔaa'ɔg l po i? Yiin'o man nii k wan di jied.»

²¹ Moyis bo tuo g be Ruwel ɔaag, g Ruwel tie'og u bipuo Sipora k u kuan. ²² K l puo mal Moyis bijabg k u pul'o Gersom, l niimm tie ne buol ne saan. G dugn Moyis bo maad: «N tie saan i doug ne ninj.»

Yendu lugd Moyis k wan nyan Israyel buolu yonmd n

²³ L bo be be k Esipt bad tan kpe, k Israyel yab tenn g be yonmd n g buud g fabn g mied Yendu. B yigni yen b finfabni bo duo hal Yendu buol. ²⁴ G Yendu gbad b yigni g guan g tiɛd u dənnu nba k u bo suol yen Abraham yen Isaak yen Sakɔb nyan po. ²⁵ Yendu bo la Israyel yab cicagm k u pal siɛ.

Nyanu kadaaçg 3

3

¹ Moyis bo kpaa u dienm Setro^f pei yen u ɳuabi i.

Wano Setro bo tie Madian doug n salg-yidkua i.

Diyenn, Moyis bo kpaa bonkobd g pend tinkuonj g gad Yendu jual nba k b yi Horəb^g nyan po. ² G Yonmdaan maleg^h ɳɔn u kua Moyis muupienu n ninj tuntuug n. Moyis bo la g muu so tuntuug n, ama g tuntuug yen g di muu.

³ Lann i g Moyis ji maad u pal n: «N bu pɔn g diid yaa yaalidug bonn ne. Be n tien g muu g di tuntuug u?

⁴ Yonmdaan n la g Moyis pɔn g bu diid nyan, k u yiin'o tuntuug n: «Moyis, Moyis!» G Moyis tuo: «Min n nyan.»

⁵ Lann i g Yonmdaan maad'o: «Daa nagd ne buol. Pid a taacaad g dugn ɳjan sie tinj nba po ne n be l buol i. ⁶ Min n tie a yaajanm Yendu: Abraham yen Isaak yen Sakob n bo pug Yendu nba.» G Moyis pibn u nunn po k l maa u bo jie yen wan la Yendu yen u ninbina.

⁷ G Yonmdaan maad'o: «Yen mɔni, n la n buolu n cagn nand Esipt doug n. N gbad ban mabnd'b k b suun tuona g fabn finfabni nba. N la b fala. ⁸ Lann n te k n jiid k min fiel'b Esipt yab nui n g gad yen'm doug nba ɳjan g biɛ yab n

^f3.1 Setro yen Ruwel kul tie niyend sana i.

^g3.1 Horəb i k b yi Sinaayi. B yi l jual g Yendu jual k l maa Yendu bo dɔgd l buol i g Moyis la'ɔg.

^h3.2 Yonmdaan maleg biɛ tie Yendu i.

Nyanu kadaaçg 3

ninj. Doug nba ninj g siid yen naabiim g muan, naan buol g Kanaan yab be g Hittit-nba be k Amorit-nba be g Perisit-nba be k Hifit-nba be g Sebus yab be.⁹ G dugn Israyel yab yigni duo hal n buol k n biε la cicagm nba k Esipt yab cagn'm.¹⁰ N ji bu sun'a Faraaɔn buol. Gad g nyan n buolu Israyel yab Esipt doug n.»

Yendu ɳɔn Moyis u sann

¹¹ G Moyis ɳmiɛn Yendu: «N mɔ ji tie ɳmaa yo g bu gad Faraaɔn buol g nyan Israyel yab Esipt doug n i?»¹² G Yendu guan g jiin'o: «N baa be yen'a. Diid yal bu ɳɔn k min n sun'a: A tan gii nyan Israyel yab Esipt yaa youg, i bu pug'n jual ne po i.»¹³ Lann i g Moyis maad'o: «Tɔ, n bu gad Israyel yab buol g daan maad'b k b yaajanm n bo pug Yendu nba sun'n b buol. B gii bual'n k a sann i, min jiin'm g bε?»

¹⁴ G Yendu ɳmiɛn'o: «"MIN N TIE YUA NBA BEⁱ." Lann, gad g daan maad Israyel yab: "N BE" n sun'n i buol.»¹⁵ G Yendu biε maad Moyis: «Maad Israyel yab g Yonmdaan b yaajanm Yendu, Abraham yen Isaak yen Sakɔb n bo pug Yendu nba n sun'a b buol. N sann n nyan, b baa yi'n n nyan i saa yen youg nba g mɔg juog.¹⁶ Gad g tigl Israyel yudanm g maad'b: "Yonmdaan, i yaajanm Yendu, Abraham yen

ⁱ3.14 Siɛb gbiε ne buol: «N tie min tie yua nba i.»

Nyanu kadaaçg 3

Isaak yen Sakob n bo pug Yendu nba døgd k n la'og. U maad'n k u jag g bu tod'i yin nya Esipt doug n k l maa u ban ban cagn'i nand.¹⁷ U jag g suol k u bu nyan'i fala nba ninj k i be Esipt ne, g nyaan gad yen'i Kanaan yab yen Hilit-nba yen Amorit-nba yen Perisit-nba yen Hifit-nba yen Sebus yab doug n. L doug n ninj siid yen naabiim g muan."¹⁸

¹⁸ Israyel yab bu cenj a maam. Fin yen Israyel yudanm ñ gad g la Esipt bad g maad'o: "Yonmdaan, Ebro-nba n pug Yendu nba døgd k t la'og, mola po miel sugl g cab'ti k tin tug dana ḥantaa g sonm g gad tinkuonj po g daan yid t Yonmdaan Yendu salg."¹⁹ Ama n yen ban k Esipt bad kan cab yin gad, l gii g tie k b niin'o i kaa.²⁰ L po n te k n bu sun yaalidug tuona g ḥmal Esipt yab tubl. L po gii pend, bad bu cab'i yin nya.²¹ N bu te Esipt yab n diid'i yen nunmanj k i tan gii nya, yin daa nya yen nuukuoni.

²² Israyel puo kul bu miel Esipt puo nba k b taa ḥaag lann i kaa k u tie u kunkuanyuag bona nba k b tug lightana g tien, yen bona nba k b tug wula g tien, yen tied. I bu tug l bona g tun i bijabi yen i bipuobi. Nnyan i k i bu fiel Esipt yab ḥalman.»

^{j3.19} Ebro-nba kadacincinn n ninj l dien: Baa b gii niin'o məno, u kan tuo g cab yin gad.

Yendu ŋɔn Moyis u paalu

4

¹ Lann i g Moyis gaal maam g maad: «A la i,

Israyel yab kan tuo k min maad yal tie mɔni. B
kan cenj n maam g dugh b bu yed g Yonmdaan g dɔgd k n
la'ɔg.» ² G Yonmdaan bual Moyis: «A die be i a nuu n i?» G
Moyis ŋmiɛn g lanbanu i. ³ G Yonmdaan maad'o: «Lu l
lanbanu tinj n.» G Moyis lu, g lanbanu kpand waaɔg g
Moyis san g sud. ⁴ Lann i g Yonmdaan maad'o: «Tand a nuu
g suol u juol po.» G Moyis tand u nuu g suol waaɔg, g
waaɔg guan g te lanbanu u nuu n ninj.

⁵ G Yonmdaan maad Moyis: «A bu tien lann i k Israyel yab
ní gaal k l tie mɔni g Yonmdaan, Yendu nba k b yaajanm
Abraham yen Isaak yen Sakob bo pug nyan dɔgd k a la'ɔg.»

⁶ G Yonmdaan biɛ maad: «Ji tug a nuu g kuan a liɛdl n g
maan a pal po.» G Moyis tug u nuu g kuan u liɛdl n, wan
nyan u nuu u sua k l tie nyan gbaadm n suol'o nyan, g pien
pai pai. ⁷ G Yonmdaan maad'o: «Guan g kuan a nuu.» G
Moyis guan g kuan u nuu. Wano Moyis n guan g nyan u
nuu, u sua k l guan g nand yen u gbannand. ⁸ G Yonmdaan
maad: «L gii tie g cincinn yaalidug bonn ne tien, k Israyel
yab g gaal k a maam tie mɔni, munle po yal gii tien b bu
tuo k a maam tie mɔni. ⁹ Ama l gii tie g yaalidug bona nle
ne tien k b l g cenj'a, g biɛ g gaal k a maam tie mɔni, ḥjan

Nyanu kadaaçg 4

kabl Niil bɔnɔ n nyum g wul tinɔ n. L nyum bu kpand sɔm i.»

Yendu lugd Aharɔn k wan tod Moyis.

¹⁰ G Moyis maad Yonmdaan: «Yonmdaan, miel sugl, n mɔb kpai, k n lanm kpai. N g tie daan nba fid g maad, l g tie dinne l g tie wonn. Dan cil g maad yen'n mɔno, l l g lebd kaa.» ¹¹ Lann i g Yonmdaan guan g ɔmien'o: «Dmaa n tie nifosaal mɔb k u fid g maad i? Dmaa n bu fid g te wan te muug lann i kaa tuukpaal i? Dmaa n bu fid g te wan juan lann i kaa wan gii nyuan i? L g tie min Yonmdaan kaa aa?

¹² Ji gii saa! N baa be yen'a, n bie bu ɔɔn'a yal k a bu maad.» ¹³ G Moyis ɔmien: «Yonmdaan, miel sugl, sun nifan.»

¹⁴ Lann i g Yonmdaan pal bie Moyis po k u maad: «K a ninja Aharɔn nba tie lefiit^k nyan mɔ ii? N ban k wano ban maam. U nyiε g baad a buol. U gii la'a u pal bu manɔ boncienn. ¹⁵ A bu pag yen'o g maad'o wan tu bu maad yal. Min n baa be yen'a g be yen u mɔ, g bie ɔɔn'i yin bu tien yal. ¹⁶ Aharɔn n tu bu gaal a yiel g pag yen niib. Fin baa tie nyan Yendu nyan i u po, k u tie a sogni. ¹⁷ Tug lanbanu ne g mubn a nuu n, yen lann i k a bu tien yaalidug bona.»

^k**4.14** Aharɔn yaabuona n ninɔ i k b bo lugd salg-yidkab. B bo yi banm i lefiit-nba, b bo tie Lefi cugl n yab i.

Nyanu kadaaɔg 4

Moyis guan g lebd u ninjanm buol Esipt doug n

¹⁸ Lann i g Moyis bo lebd g kun, g maad u dienm Setro: «Miel sugl g cab'n k n lebd n ninjanm buol, Esipt doug n g daan lie l man'm ii.» G Setro maad'o k wan gad yen laafie.

¹⁹ Yonmdaan bo maad Moyis Madian doug n k nne: «Lebd Esipt doug n, g dugn yab bo kpaan a kuum nyan kul kpe o.» ²⁰ Lann i g Moyis tug u ɳaapuo yen u bid g jagn'm bonj po, g lebd Esipt doug n. U bo leb g muub Yendu lanbanu¹ u nuu n i. ²¹ Yonmdaan bo guan g maad Moyis: «A leb Esipt n nyan, diid min tie'a paalu nba k a bu fid g tien ciila kul. Daan tien l kul Faraaɔn nunn n. Ama n bu te k wan kpaa tuba g yie k u kan cab Israyel buolu ñ nya. ²² Lyoug ɳan maad'o g Yonmdaan yed k nne: "Israyel buolu tie n bijakpel i. ²³ N maad'a k a ɳaa n bija k wan gad g pug'n, k a yie. Lann n bu kpi a bijakpel i."»

²⁴ Moyis yen u ɳaag yab bo leb Esipt k l tan bɔnn'b sɔnu n, k b duan. G Yonmdaan cend'b g kpaan k wan kpi Moyis.

²⁵ Lann i k u ɳaapuo Sipora tug tancincienn g kɔnd u bija g

¹4.20 Lanbanu nba g Moyis bo die g Yendu maad'o k u bu tug lann i g tien yaalidug bona nyan i k b yi Yendu lanbanu.

Nyanu kadaaçg 5

juab səm g ɻjud Moyis titala^m g maad: «A tie "səm sal" i n poⁿ.»²⁶ Lann i g Yonmdaan ɻjaa Moyis yen laafie. G Sipora maad g "səm sal" g dugn kənd po.

²⁷ G Yonmdaan maad Aharən: «Tuog Moyis tinkuonj po.» K Aharən gad g bu cend Moyis Yendu jual po. Ban tan tuog lieb k Aharən wob Moyis k b lən lieb yen naataann.²⁸ G Moyis dugn'o Yonmdaan n sun'o k wan maad yal kul, yen wan yed k wano Moyis ñ tien yaalidug bona nba kul.

²⁹ Lann i g Moyis yen Aharən gad Esipt doug n g tigl Israyəl yudanm kul.³⁰ K Aharən dugn'm Yonmdaan n maad Moyis yal kul, g Moyis tien yaalidug bona Israyəl yab nunj n ninj k b la.³¹ Lann i k Israyel yab gaal k l maam tie məni. Ban yaan bo gbad g Yonmdaan la k b be cicagm n, g jag g suol k u bu fiel'b nyan, k b gbaan g pug'o.

Moyis yen Aharən gad g la Faraaɔn

5

¹ L po n pend, g Moyis yen Aharən gad g la Faraaɔn g maad'o: «Yonmdaan Israyəl Yendu maad k nne: "Cab n buolu Israyəl yab k ban gad tinkuonj n g daan tien jaanm g don n sann."»² G Faraaɔn ɻmiɛn'm:

^m4.25 Ebro-nba kadacincinn n ninj l dien: « g tug səm g ɻjud u titala.» Sieb tua k u ɻjud Moyis titala i, lieb mali k u bija titala i.

ⁿ4.25 Maam ne niimn tie g Sipora n kənd u big g səm nba cuud nyan n fiel Moyis miel k u tenn g tie u sal.

Nyanu kadaaög 5

«Dmaa n tie Yonmdaan, k n bu cenj u maam g cab Israyel
yab k ban nya i? Min g ban Yonmdaan. N bie kan cab
Israyel yab k ban nya». ³ G Moyis yen Aharon ȳmien'o:
«Ebro-nba Yendu dəgd k t la'ög, di sugl g cab'ti k tin tug
dana ȳntaa g sonm g gad tinkuonj n, g daan yid
Yonmdaan t Yendu salg k wan daa te g yiəlu ñ kpi'ti lann i
kaa təb ñ di'ti.» ⁴ Lann i k Esipt bad maad'b: «Moyis yen
Aharon, laabaal k i biend Israyel yab yaam i? Lebd man i
tuona po! ⁵ Molane nba k Irayel yab ji yab, k i bie ji biend b
yaam ii?»

Faraaön pugn Israyel yab tuona

⁶ L daal məno g Faraaön maad Esipt yab nba bo niind
tuonsunna k b suun tuonpaala nyan, yen Israyel yab nba bo
ȳua g nyuan b ninjanm k b suun tuona nyan k nne: ⁷ «Ji daa
tien man Israyel yab muad nba k b ȳmad g pua bilgi nyan.
Banm məno ñ tu gad g kpaan b muad. ⁸ Tu niin'm man k
ban pua bilgi lan gii ja nyan ban tu pua nand nyan, baa
yenn ñ daa pəd. B g bua fala. Lann n te k b tun g tua k b
bua ban gad g yid b Yendu salg. ⁹ Pugn'm man tuonpaala k
ban sun g kpe. Nnyan, b kan la yaam gii cenj faaög maam.»

¹⁰ Lann i k Esipt yab nba bo niind tuonsunna k b suun
tuonpaala nyan, yen Israyel yab nba bo ȳua g nyuan b
ninjanm k b suun nyan gad g maad Israyel yab: «Faraaön

Nyanu kadaaçg 5

yed k u ji kan gii tien'i muad.¹¹ K yinm məno ñ tu gad g kpaan muad yin ban k l be naan. Ama i baa l pua bilgi nyan yin tu pua k l ja nand nyan i.»

¹² Lann i k Israyel yab yad Esipt doug n kul g bu kpaan muad. ¹³ K Esipt yab nba bo niind tuonsunna k b suun tuonpaala nyan ɣua g niid'b g tua: «Gbenn man i daal tuonn. Tu pua man bilgi k lan gii ja nyan muad n daan tu be k i pua k l ja nand nyan.» ¹⁴ B bo pua Israyel yab nba bo ɣua g nyuan b ninjanm k b suun tuona məno g tua: «Laabaal g dana ne k i g pua bilgi k l pund yin daan tu pua k l ja nand nyan i?»

¹⁵ Lann i k Israyel yab nba bo ɣua g nyuan b ninjanm k b suun tuona nyan gad g mə yen Faraaɔn g maad'o: «Canbaa, laabaal k a tie a tuonsunna nne i? ¹⁶ Diid, b ji g tien'ti muad, ama g yen ji yed k tin gii pua bilgi, g die'ti g pua. A niib n məg biid.» ¹⁷ G Faraaɔn ɣmiɛn'm: «I g bua fala, i g bua fala palb! Lann n te k i tun g tua k i bua yin gad g yid Yonmdaan salg. ¹⁸ Ji gii leb man i tuonn po! B kan gii tien'i muad, g nyaan i baa l pua bilgi k l ja nyan yin tu pua k l ja nand nyan i.»

¹⁹ Israyel yab nba bo ɣua g nyuan b ninjanm k b suun tuona nyan bo diid g sua k b binbem ɣanm g paa g dugn Esipt yab bo maad'b k b baa pua bilgi daal kul nyan cincinn

Nyanu kadaaçg 6

nyan i. G baa bilgu ñ daa pød l po.²⁰ Ban bo nyie Faraaɔn ñaag, l sua g Moyis yen Aharɔn sie g guu'b,²¹ k b maad'b: «Yonmdaan ñ diid yin tien yal nba g ñmal i tubl. I yaa po i g Faraaɔn yen u kpaaga g bua t nublu. I mubn'm jug i k ban kod'ti.»

²² Lann i g Moyis jaand Yonmdaan g maad: «Yonmdaan, laabaal k a ñaa k a buolu cagn i? Be po i k a sun'n ne buol i?²³ Hal lan cil yaa daal nba k n pag yen Faraaɔn a sann po nyan o yen molane, u l mabnd Israyel yab yen tonu i. K a g mög ñan tie yal g bu fiel'b.»

6

¹ G Yonmdaan ñmiɛn Moyis: «Molane a bu la min bu tien Faraaɔn yal nba. N bu niin'o k wan ñaa'i yin nya. N bu niin'o k wan bel g nyan'i u doug n.»

Yendu puon Moyis k u bu fiel Israyel yab

² Yendu bo pugn g maad Moyis: «Min n tie *Yonmdaan.

³ N bo døgd k Abraham la'n, g døgd k Isaak la'n, g døgd g Sakøb la'n. B kul bo bann k n tie Yendu Paacienuðaan. Ama n bo g ñøn'm k n sann n nyan Yonmdaan. ⁴ N bo suol dønnu yen'm g puon'm k n bu te'b Kanaan, doug nba ninj k b bo gad g kal g tie saanm nyan. ⁵ N gbad Israyel yab n be yonmd n Esipt yab nui n g fabn yaa finfabni nba, g guan g tied n dønnu nba k n bo suol yen'm nyan po. ⁶ L po n te k n

Nyanu kadaaɔg 6

yed k a maad Israyel yab k nne: "Min n tie Yonmdaan. N bu nyan'i Esipt tuonpaala n ninj, n bu nyan'i Esipt yonmd n ninj. N bu tug n paalu i g ɔ̄mal Esipt yab tubl lan gbad'b hal bonciɛnn g nyaan fiel'i.⁷ N bu tug'i k yin te n buolu, k min gii tie i Yendu. Lann i k i tan bu bann k min n tie Yonmdaan, i Yendu nba nyan'i Esipt tuonpaala n.⁸ N bu gad yen'i doug nba ninj k n bo pol k n bu te Abraham yen Isaak yen Sakɔb nyan. N bu te'i l doug k lan gii tie i yal. Min n tie Yonmdaan."⁹ Moyis bo dugh Israyel yab Yendu n maad yal nba, ama k b g cenj Moyis g dugh yonmd fala bo te k b pala wad.

¹⁰ Lann i g Yonmdaan maad Moyis: ¹¹ «Gad g maad Esipt bad Faraaɔn k wan ɔ̄aa Israyel yab k ban nya u doug n.»

¹² G Moyis gaal maam g maad Yonmdaan: «Israyel yab mɔ̄no g tuo g gaal n maam, g Faraaɔn n ji bu tuo g gaal min nba k n mɔ̄b kpai ne maam ii?»¹³ G Yonmdaan maad Moyis yen Aharon lanbona nba k b bu maad Israyel yab yen Esipt bad Faraaɔn k Israyel yab ñ nya Esipt doug n.

Moyis yen Aharon yaajanm sana

¹⁴ Israyel yab cuga n yudanm sana n ne. Israyel bijakpel Rubenn yaa bid sana n ne: Hanɔk, Palu, Esronn yen Karmi. Rubenn ɔ̄ag yab yudanm sana n nyan.

¹⁵ Simeyɔn bid sana n ne: Yemuwel, Yaminn, Ohad,

Nyanu kadaaçg 6

Yakinn, Sohar yen Saawuul. Saawuul naa bo tie Kanaan doug n big i. Simeyɔn cugl n yudanm n nyan.

¹⁶ Lefi bid yen u yaabuona sana n ne: Gərsonn, Kehat yen Merari. Lefi bo kpe g mɔg kobg yen bina piintaa yen ɔjanlile i.

¹⁷ G Gərsonn mɔ mal Lifini yen Simeyi. Banm n tie yaajanm b cuga n. ¹⁸ G Kehat mɔ mal Amram yen Yisehar yen Ebrɔn yen Usiel. Kehat bo kpe g mɔg kobg yen bina piintaa yen ɔjantaa i. ¹⁹ G Merari mɔ mal Mali yen Musi. Lefi ɔjaag yab yudanm sana n nyan tuago tuago.

²⁰ K Amram kuan u puol Yokefed k u mal'o Aharɔn yen Moyis. Amram bo kpe g mɔg kobg yen bina piintaa yen ɔjanlile i.

²¹ G Yisehar mal Kore yen Nefeg yen Sikri. ²² K Usiel mal Misayel yen Esafann yen Sitri.

²³ K Aharɔn kuan Aminadaab bipuo Elisabet, k u mal'o Nadaab yen Abihu yen Eleyasaar yen Itamar. Elisabet bo tie Nasonn niipuo i.

²⁴ G Kore mɔ mal Asir yen Elkana yen Afiasa. Banm n tie Kore ɔjaag yab yudanm.

²⁵ K Aharɔn bija Eleyasaar kuan Putiel bipuobi n ninj yend, k u mal'o Pinas. Lefiit-nba ɔjaag n yudanm sana n nyan.

²⁶ Aharɔn yen Moyis i g Yendu bo maad'b k ban bobn

Nyanu kadaaçg 7

Israyel yab caga caga k ban nya Esipt doug n.²⁷ Wano Moyis yen Aharon bo pag yen Esipt bad k wan ɳaa Israyel yab ñ nya u doug n.

Yendu guan g tiæd Moyis wano Yendu puoni

²⁸ Daal nba g Yonmdaan bo maad yen Moyis Esipt doug n nyan,²⁹ wano Yonmdaan bo maad k nne: «Min n tie Yonmdaan, gad g dugn Esipt bad Faraaon min maad'a yal nba kul.»³⁰ Lann i g Moyis guan g ɳmien'o: «Min nba k n mɔb kpai ne, Faraaon bu cenŋ'n ii?»

7

¹ Lann i g Yonmdaan ɳmien Moyis: «Diid, n bu te ɳan gii tie Yendu i Faraaon nunŋ n, k a ninja Aharon ñ gii tie a sogni. ² Fin n tu bu dugn a ninja Aharon min maad'a yal kul, wan mɔ ñ maad yen Faraaon, g Faraaon ñ fid g ɳaa Israyel yab ñ nya Esipt doug n. ³ Ama n bu te g Faraaon ñ kpaa tuba, yen min bu l tien yaalidug bona yen ciila Esipt doug n ninŋ nand nba kul, ⁴ u kan cenŋ i maam. Lann i min ɳmal Esipt yab tubl lan gbad'b hal boncienn, g nyaan nyan n buolu, Israyel yab Esipt doug n. ⁵ N tan gii ɳmal b tubl g nyaan nyan Israyel yab Esipt doug n, banm Esipt yab bu bann lann i k n tie Yonmdaan.»

⁶ Moyis yen Aharon bo tien nyan Yonmdaan n maad'b k

Nyanu kadaaɔg 7

ban tien nand nyan i.⁷ Moyis yen Aharɔn n bo gad g pag
yen Faraaɔn nyan, l bo sua g Moyis mɔg bina piinniin i, k
Aharɔn mɔg bina piinniin yen ɔjantaa.

Faraaɔn yie k u kan cenɔ Moyis yen Aharɔn maam.

⁸ G Yonmdaan maad Moyis yen Aharɔn: ⁹ «Faraaɔn gii yed
k yin tien ciila, fin Moyis n̄ maad Aharɔn k wan tug u
lanbanu g lu tinɔ n, Faraaɔn nunɔ n. L lanbanu bu kpand
waaɔg u.»

¹⁰ G Moyis yen Aharɔn gad g la Faraaɔn g tien nyan
Yonmdaan n bo yed k ban tien nand nyan. Aharɔn bo lu u
lanbanu Faraaɔn yen u kpaaga nunɔ n, g lanbanu kpand
waaɔg. ¹¹ G Faraaɔn mɔ yiin Esipt nyɔgdanm yen
belbɔndanm, k b mɔ tug b nyɔgbona g tien nnyan. ¹² Sua
kul bo lu u lanbanu k l kpand waaɔg u. Ama k Aharɔn
lanbanu nal b lanbana kul. ¹³ Ama nyan Yonmdaan n kon
bo l maad nyan, Faraaɔn bo l kpaa tuba i, g yie g g cenɔ
Moyis yen Aharɔn maam.

Cincinn yubɔnn: nyum kpand sɔm

¹⁴ Lann i g Yonmdaan maad Moyis: «Faraaɔn kpaa tuba g
yie k u kan ɔjaa n buolu n nya. ¹⁵ Wonn siŋaaɔg n, u won gii
ji Niil bɔnj n youg nba, ɔjan tug a lanbanu nba daan kpand
waaɔg nyan g mubn a nuu n, g liid g gad bɔngbann g daan

Nyanu kadaaçg 7

sed¹⁶ g maad'o g Yonmdaan Ebro-nba Yendu sun'a k ɳan maad'o k nne: "N maad'a k a ɳaa n buolu n nya g gad g daan pug'n tinkuonj n. Ama k a g cenj saa yen mɔlane."

¹⁷ L po n te g Yonmdaan maad k a bu bann k wano n tie Yonmdaan. N bu tug lanbanu ne g pua Niil nyum po g nyum ñ kpand sɔm.¹⁸ Jani nba be Niil n nyan bu kpe, g Niil nyum ñ nuug k Esipt yab ñ gbal nyunu.»¹⁹ Lann i g Yonmdaan maad Moyis g pugn: «Maad Aharɔn k wan tug u lanbanu g tand nuu g tol Esipt bɔni po yen fanband po yen biend po, nyum n l be naan kul, k l nyum kul ñ kpand sɔm. Sɔm baa be Esipt yab nyunluunbona n yen ban kuon nyum naan. Esipt doug kul baa tie sɔm i.»

²⁰ Moyis yen Aharɔn bo tien nyan Yonmdaan n bo maad nand nyan. Aharɔn bo don lanbanu g guan g pua Niil nyum po, Faraaɔn yen u kpaaga nunj n ninj. G Niil nyum kul kpand sɔm,²¹ g jani kpe g nyum nuug k Esipt yab gbal nyunu. Esipt doug n kul bo tie sɔm i.

²² Lann i k Esipt belbɔndanm mɔ tug b nyɔgbona g tien nnyan. G Faraaɔn l kpaa tuba g g cenj Moyis yen Aharɔn maam nyan Yonmdaan n kon bo l maad nand nyan.

²³ Faraaɔn bo lebd g kun u ɳaapo g g yiin l maam k l tie siɛl.

²⁴ Esipt yab kul bo gbiil gbiil Niil bɔnkuni g kpaan nyum k ban nyu g dugn b bo kan fid g nyu Niil bɔnj n nyum.

Nyanu kadaaçg 8

²⁵ Yonmdaan bo te g Niil bɔnɔ nyum kpand sɔm g daan biin daa ḷanlike i.

Munle po yubɔnn: sanpɔnda gbie doug

²⁶ L po n pend g Yonmdaan maad Moyis k wan gad g maad Faraaɔn k nne: «Yonmdaan yed k a ḷaa u buolu, Israyel yab k ban nya g gad g pug'o. ²⁷ K a gii yie u bu te g sanpɔnda ñ kua g gbie doug kul. ²⁸ Niil bɔnɔ baa tie sanpɔnda kua i, b bu kua a ḷaag n yen a dieog n g do a dinduanu po. Sanpɔnda bu kua a kpaaga ḷai n, g kua Esipt yab ḷai n yen jetienbuol yen jetienbona n. ²⁹ Sanpɔnda bu do a po, g do a kpaaga kul po yen Esipt yab kul po.»

8

¹ G Yonmdaan maad Moyis k nne: «Maad Aharɔn k wan tug lanbanu nba k u muub u nuu n nyan g tan Esipt bɔni po yen fanband po yen biend po g sanpɔnda ñ do g gbie doug.» ² Lann i k Aharɔn tan u nuu Esipt nyum po g sanpɔnda duo g gbie doug. ³ G belbɔndanm mɔ tug b nyɔgbona g tien g sanpɔnda duo Esipt doug n.

⁴ Lann i g Faraaɔn sun g yiin Moyis yen Aharɔn g maad'b: «Jaand man g miɛl Yonmdaan k wan yaan sanpɔnda min yen n niib buol, k n bu cab k Israyel yab ñ gad g daan yid'o salg.» ⁵ G Moyis maad'o: «Fin mɔno ñ ḷɔn youg nba k n bu

Nyanu kadaaçg 8

jaand fin yen a kpaaga yen a doug n yab po g sanponda ñ yaad a buol yen a ɣai n, g ji gii be Niil bɔnɔ n kua.»⁶ G Faraaɔn yed g wonn ban won jaand u po. G Moyis maad: «N bu tien nyan ɣan maad nand nyan k ɣan bann g sua g be g tie nyan Yonmdaan t Yendu nyan.⁷ Sanponda ji kan gii be a buol, b kan gii be a ɣai n, b kan gii be a kpaaga yen a niib buol. B bu tenn gii be Niil bɔnɔ n ninɔ kua i.»

⁸ Lann i g Moyis yen Aharɔn nyie g ɣaa Faraaɔn. G Moyis miel Yonmdaan k wan te g sanponda nba yil Faraaɔn nyan ñ bod g ɣaa'ɔg.⁹ Lann i g Yonmdaan cenɔ Moyis jaandi, g sanponda nba bo be ɣai n, cincana yen kpaand n nyan kpe.
¹⁰ K Esipt yab taan taan g bil kpega kpega k l nu yen doug.
¹¹ Faraaɔn n la g sugl daa tien nyan, k u kpaa tuba g yie g g cenɔ Moyis yen Aharɔn n maad'o yal nba, nyan Yonmdaan n bo liid g maad nand nyan.

Muntaa po yubɔnn: juuni gbie doug

¹² G Yonmdaan maad Moyis: «Maad Aharɔn k wan don u lanbanu g pua yen timɔ, tangulunɔ bu kpand juuni i Esipt doug kul n ninn.»¹³ G Moyis yen Aharɔn tien nnyan.

Aharɔn bo tug u lanbanu g pua yen timɔ g tangulunɔ kpand juuni g gob niib yen bonkobd. Tangulunɔ kul bo kpand juuni kaannaa kul Esipt doug n.¹⁴ Esipt belbɔndanm bo tien tien b belbɔnd g tangulunɔ ñ kpand juuni g

Nyanu kadaaög 8

tan gbal i^o. Juuni bo l ɻua g gob niib yen bonkobd i.¹⁵ Lann i k l belbøndanm maad Faraaɔn k nne: «Yendu paalu n sun yaa tuonn ne^p.» Ama, nyan Yonmdaan n kon bo maad nand nyan, Faraaɔn bo kpaa tuba g yie g g cenj Moyis yen Aharɔn n maad'o yal nba.

Munna po yubɔnn: naapupuad gbie doug

¹⁶ G Yonmdaan maad Moyis g wonn sijapanpan wan won fiil g gad Faraaɔn buol youg nba k u ji Niil bønj n nyan g maad'o g Yonmdaan maad k nne: «Daa Israyel yab ñ nya Esipt ne g gad g daan pug'n.¹⁷ A gii yie k a kan ɻaa k ban nya, n bu te naapupuad ñ gob'a, g gob a kpaaga yen a niib yen a ɻai. Naapupuad bu yad g gbie Esipt yab ɻai n yen b doug n kul.¹⁸ Ama l daal gii pund, Gosenn fuann n, Israyel yab n kua naan buol nyan yaa yal baa be jiɛg. Baa naapupuaög kan gii be Gosenn . A bu bann lann i k min n tie Yonmdaan, k n be baa doug ne mɔno.¹⁹ N bu te g yubɔnn nba bu baa a niib po nyan kan baa n yaa niib po^q.

^o**8.14** Ne buol ne siɛb gbie k Esipt belbøndanm bo tien tien b belbønd k ban yaan juuni g tan gbal i.

^p**8.15** Ebro-nba maam n b tua: «Ne tie Yendu nuubl i.»

^q**8.19** Ne buol siɛb gbie k nne: «N bu te k a niib yen n niib siign paadu ñ gii be.»

Nyanu kadaaɔg 8

Wonn i k l yaalidug bonn won bu tien.»

²⁰ G Yonmdaan tien wan bo maad Moyis k u bu tien yal nba. U bo te g naapupuad gob Faraaɔn ɔaag yen u kpaaga ɔai yen Esipt doug kul. L naapupuad bo biil Esipt doug paaa. ²¹ Lann i g Faraaɔn sun g yiin Moyis yen Aharɔn g maad'b: «Yid man i Yendu salg Esipt doug n ninj ne.» ²² G Moyis jiin'o: «T kan fid g tien nnyan g dugn tin bu tug bonkobd nba g yid salg nyan, Esipt yab g bua l bonkobd nublu. B gii la k t kub l bonkobbuolu g yid salg, b bu jaa'ti tana g kpi'ti nii. ²³ L bual k tin tug daa ɔantaa g sonm g gad tinkuonj n i g daan yid Yonmdaan t Yendu salg nba k u bu ɔon'ti.» ²⁴ Lann i g Faraaɔn maad: «N bu cab'i k yin gad tinkuonj n g daan yid Yonmdaan i Yendu salg. Ama yin daa mand g gad fagm. Jaand man n po.» ²⁵ G Moyis ɔmien'o: «N gii nyie ne buol, n bu jaand g miel Yonmdaan g wonn nba fa ne, k wan te g naapupuad n̄ yaad a ɔaag n yen a kpaaga ɔai n yen Esipt yab kul ɔai n. Ama a daa ɔua g bɔnd'ti. A daa yie k a kan cab k Israyel yab n̄ gad g yid Yonmdaan salg.»

²⁶ Lann i g Moyis nyie Faraaɔn ɔaag g gad g jaand g miel Yonmdaan. ²⁷ G Yonmdaan cenj Moyis jaandi g naapupuad kul yaad Faraaɔn buol yen u kpaaga buol yen Esipt yab kul buol. Baa naapupuaɔg ji bo g tenn. ²⁸ G Faraaɔn bie kpaan

Nyanu kadaaçg 9

tuba g yie k u kan ŋaa k Israyel yab ñ nya.

Munmu po yubɔnn: bonkobkuum

9

¹ Naapupuad po n pend, g Yonmdaan maad Moyis k wan gad Faraaɔn buol g daan maad'o k nne: «Yonmdaan, Yendu nba k Ebro-nba pug nyan yed k a cab u buolu, Israyel yab k ban gad g yid'o salg. ² A gii yie k a kan ŋaa k ban gad, ³ Yonmdaan bu te g yiɛlu nba kpi g lalg ñ baa a taani yen a boni yen a yuoyuod yen a naabi yen a pei yen a ŋuabi nba be muaɔg n kul po. ⁴ Ama Yonmdaan bu te g paadu ñ gii be Esipt yab bonkobd yen Israyel yab bonkobd siign. Israyel yab bonkobsieg kan kpe.»

⁵ Yonmdaan bo sen k l wonn po i k u bu tien l yaalidug bonn doug n. ⁶ L wonn po, g Yonmdaan kon tien yal nba k u won yed k u bu tien. K Esipt yab bonkobd kul kpe, ama Israyel yab bonkobd n ninj baa yend g kpe. ⁷ Faraaɔn bo bual k b maad'o k Israyel yab bonkobd n ninj baa yend g kpe. Yen l kul, g Faraaɔn l kpaa tuba g g ŋaa Israyel yab k b bu gad g yid Yonmdaan salg.

Munluob po yubɔnn: mɔla

⁸ Lann i g Yonmdaan maad Moyis yen Aharon k nne: «Job man fantam g gbien i nuupuod g Moyis ñ yad polu po g Faraaɔn ñ la. ⁹ L fantam bu kpand tangulunj u Esipt doug n

Nyanu kadaaçg 9

kul, g te k Esipt niib yen b bonkobd n̄ m̄l m̄l.»

¹⁰ G Moyis yen Aharon tug fantam g gad Faraaon buol. G Moyis yad fantam polu po, k l fantam te g niib yen bonkobd kul m̄l m̄l. ¹¹ Belbōndanm bo g fid g bu sed Moyis nunj n g dugh banm belbōndanm yen Esipt yab kul bo m̄l m̄l i. ¹² Ama g Yonmdaan te g Faraaon kpaa tuba g g cenuj Moyis yen Aharon maam nyan wano Yonmdaan n kon bo l maad Moyis nand nyan.

Munlide po yubənn: tacena

¹³ G Yonmdaan maad Moyis k wan won tuod g fiil sinjapanpan g gad Faraaon ɳaag g daan maad'o k nne: «Ebro -nba n pug Yonmdaan Yendu nba yed k nne: "Daa n buolu, Israyel yab k ban gad g pug'n. ¹⁴ M̄la po, n bu te yubənbuolu kul n̄ baa a po yen a kpaaga po yen Esipt yab kul po. Lann i k a bu bann g sua g be tinj n ninj ne g tie nyan min nyan. ¹⁵ N bo gii te g yiɛlu nba kpi g lalg baa fin yen a niib po man ne a ji g be tinj po ne. ¹⁶ N ɳaa'a k a be k min ɳɔn'a n paalu, g biɛ te k n sann n̄ do ɳanduna ninj kul i. ¹⁷ Ama yen l kul, a pan'm g g ɳaa'b k b bu nya. ¹⁸ Wonn g naa youg, n won bu te taag n̄ baa yen tacena. L tacena bu baa yen paalu nba g mɔg l liel. Hal Esipt n l be g tie doug o sua daa g ban g la l tacena buolu. ¹⁹ Lann, te k ban kuan a bonkobd yen ɳan mɔg yal kul k l be kpaab n, naan g taag

Nyanu kadaaçg 9

kan kua. L gii sua g niib lann i kaa bonkobd be kpaab n g g kua, tacena bu kpi'b i".»

²⁰ Faraaɔn kpaaga siign, yab bo jie Yonmdaan maam bo te k b tuonsunna kua yen bonkobd ɳai n ninj. ²¹ Ama yab nba bo g yiin Yonmdaan maam k l tie siel bo ɳaa b tuonsunna yen b bonkobd kpaand n ninj i.

²² Lann i g Yonmdaan maad Moyis: «Don a nuu polu po g tacena ñ baa Esipt doug n kul, g baa niib kul po, g baa kpaand n.» ²³ G Moyis don u lanbanu polu po g Yonmdaan te g taag tien g tacena baa doug n. Taag daa bo tien yen paalu yo g Yonmdaan yuand g te g tacena baa Esipt doug kul po. ²⁴ Hal Esipt n l be g tie doug o, Esipt yab bo g ban g la l tacena buolu yen l tatieni liem. ²⁵ Esipt doug n kul, tacena bo baa niib po yen bonkobd nba bo be kpaand n ninj kul po. G biil bonkuquod kul, g kɔnn kɔnn tiidi kul.

²⁶ Goseññ fuann n kukua i g tacena bo g baa. Israyel yab bo kua l fuann n i. ²⁷ Lann i g Faraaɔn sun g yiin Moyis yen Aharɔn g maad'b: «Mɔlane nuan n ban k n biil. Yonmdaan mɔg mɔni. Min yen n niib n mɔg biid. ²⁸ Miɛl man Yonmdaan k wan di sugl n po. Tatintandi yen tacena ne yabd k l pend o. N bu cab'i yin nya, i ji kan wai doug ne.»

²⁹ G Moyis ɳmien'o: «N gii nyie dopienu n, n bu don nui polu po g jaand g miɛl Yonmdaan g tatintandi yen tacena ñ

Nyanu kadaaɔg 10

sed. Lann i k a bu bann g tinj kul tie Yonmdaan yal i.

³⁰ Ama n ban k fin yen a kpaaga bie kan l jie Yonmdaan Yendu.»

³¹ Gungund tiidi^r yen muuli^s bo biil g dugh muuli bo mal o, g gungund tiidi mo tien puug o. ³² Ama bonkuod nba bo g be tonm nuan bo g biil.

³³ G Moyis cab Faraaɔn g nyaan nyiε dopieno n g don nui polu po g jaand g miel Yonmdaan. Lann i g tatintandi yen tacena sed, g taag sed g ji g baa. ³⁴ Faraaɔn n la g taag yen tacena yen tatintandi sed k u bie tien biid. Wano yen u kpaaga bie bo l kpaa tuba i. ³⁵ Faraaɔn bo kpaa tuba g yie k u kan ɔaa Israyel yab ñ nya. Yonmdaan bo l maad Moyis g Faraaɔn bu tien nnyan i.

Munniin po yubɔnn: lankpand

10

¹ L po n pend, g Yonmdaan maad Moyis: «Gad Faraaɔn buol, g dugh min n te k wano yen u

kpaaga kpaa tuba k min fid g tien yaalidug bona b siign.

² Nnyan, a tan bu fid g dugh a bid yen a yaabuona min tien

^r9.31 L g tie nyan gungund nba be doug ne kaa, l tie tiig i k b die l tɔnd g luug tied.

^s9.31 Ebro-nba maam n ninj b yed g bonkuod nba k b die g tie kpanu i.

Nyanu kadaaɔg 10

yaalidug bona nba Esipt doug n, g sun Esipt yab tuonn nba.
Lann i k i bu bann k min n tie Yonmdaan.»

³ G Moyis yen Aharɔn gad g maad Faraaɔn: «Ebro-nba n pug Yonmdaan Yendu nba maad g saa yen bɛ daal i k a tan bu jiin a kua u nunj n i? U yed k ɔjan ɔja Israyɛl yab k ban gad g daan pug'o, ⁴ k a gii yie, wonn u won bu te lankpand ñ baa a doug n. ⁵ Lankpand bu yil yen doug nand nba g tinj kan gii nyuan, g bie biil yal nba tenn g tacena g biil nyan kul, g ɔman kpaand n ninj tiig nba bund kul. ⁶ L lankpand bu kua g gbie fin Faraaɔn ɔjai n ninj yen a kpaaga kul ɔjai n ninj yen Esipt yab kul ɔjai n ninj. A baa-nba yen a yaajanm n g ban g la yal nba n nyan.» Moyis n maad nnyan g gbenn, k u fiil g nyiɛ g ɔja Faraaɔn.

⁷ Lann i g Faraaɔn kpaaga maad'o: «Saa yen bɛ daal i g juane bu ɔja g ji daa ɔmad t yam i? Daa Israyɛl yab k ban gad g yid Yonmdaan, b Yendu salg. A g la k Esipt doug bua n cib g gbenn ii? ⁸ G Faraaɔn sun g yiin Moyis yen Aharɔn g maad'b: «I bu fid g gad g yid Yonmdaan, i Yendu salg. B le n saa i?» ⁹ G Moyis ɔmien'o: «Tinm yen t nipaaɔnj yen t nikpela, t bijabi yen t bipuobi, t bonkobbid yen t bonkobgbenja, t kul saa i. G dugn t bu tien jaanm i g don Yonmdaan sann.» ¹⁰ G Faraaɔn ɔmien'o: «N faa'i! Yonmdaan ñ tod'i! Min n ɔja k yinm yen i bid ñ gad a? I g la k i bobnd

Nyanu kadaaɔg 10

yal g ɔjan ii? ¹¹ Yin bua nand l kan tien nnyan. I g yed k i saa g bu yid Yonmdaan salg kaa aa? Jab n̄ gii saa.» G nyaante k b bel g nyan'm u ɔaag n.

¹² Lann i g Yonmdaan maad Moyis: «Tan a nuu Esipt doug po g te g lankpand n̄ kua Esipt doug n, g ɔman doug n bonkukuod kul, yal nba g tacena daan g biil nyan kul.» ¹³ G Moyis tan u lanbanu Esipt po, g Yonmdaan te g faalu nyie puol g kpid Esipt doug n yendu n yen nyieɔg kul. K l fann, k b sua g faalu baal yen lankpand. ¹⁴ Lankpand bo kua Esipt doug n g gbie naan kul i. B bo g mɔg dindin. Nil bo g kpel g la g lankpand baa doug n g ja nnyan, sua biɛ ji kan ban g la l liem. ¹⁵ B bo milb tinq n i, g tinq bɔnn. B bo ɔman muao̠g kul yen tiluana kul, yal nba g tacena bo g biil nyan kul. Faaɔg bo g tenn tiig po g bual bonkukuod po Esipt doug n kul.

¹⁶ Lann i g Faraaɔn pel g sun g yiin Moyis yen Aharon g maad'b: «N biil Yonmdaan i Yendu g biɛ biil i mɔ. ¹⁷ Biɛ l di man sugl n po. Jaand man g miɛl Yonmdaan i Yendu k wan te g yubɔnn ne n̄ fagd n buol.» ¹⁸ G Moyis nyie Faraaɔn buol g gad g jaand g miɛl Yonmdaan. ¹⁹ G Yonmdaan te g faacienu nne figd nintual po g baal g pien lankpand g gad g lu'b kpenyeli mɔgl n^t. Baa lankpaɔnɔnji bo g tenn Esipt doug

^t**10.19** Kpenyeli mɔgl i k b biɛ yi Mɔgmɔnn. Kpenyeli i k b biɛ yi naamɔyeli.

Nyanu kadaaɔg 10

n. ²⁰ Ama g Yonmdaan te g Faraaɔn kpaa tuba g g ɳaa Israyel yab.

Munwai po yubɔnn: bunbɔnn

²¹ Lann i g Yonmdaan maad Moyis: «Don a nuu polu po k Esipt kul n̄ bɔnn cinmm, k l bunbɔnn n̄ gii tie nyan yal nba g nil bu fid g sii nyan» ²² G Moyis don u nuu polu po k Esipt doug kul bɔnn cinmm g daan biin dana ɳantaa. ²³ L dana ɳantaa n ninj Esipt yab sua bo g nyuan u lua, sua bie bo g fiil g lie. Ama Israyel yab kul nuan bo be yinyiem n i ban bo kua naan. ²⁴ Lann i g Faraaɔn sun g yiin Moyis g maad'o: «Yinm yen i bid n gii saa g daan tien Yonmdaan n bua yal. Ama i pei yen i ɳuabi yen i nai kua n kan gad.» ²⁵ G Moyis maad'o: «Lann fin məno n bu te'ti bonkobd nba k t bu pad g te Yonmdaan yen bonkobd nba k t bu kod g juu muu g yid Yonmdaan salg ii? ²⁶ T bu gad yen t bonkobd, baa bonkobyenj kan tenn. G dugn t bonkobd n ninj i k t bu tug bonkobd nba k t bu yid Yonmdaan, t Yendu salg. T gii g pund l po, t kan bann tin bu tug bonkobd nba g yid Yonmdaan salg.»

²⁷ G Yonmdaan te g Faraaɔn kpaa tuba g g bua wan ɳaa Israyel yab n̄ nya Esipt. ²⁸ Lann i g Faraaɔn maad Moyis: «Nya ne! Suol a kua g daa fann g baal ne! N gii fann g la'a ne, a tie kuum i.» ²⁹ G Moyis ɳmiɛn'o: «Nyan ɳan maad

Nyanu kadaaɔg 11

nyan, a ji kan l ban g la'n.»

Jijuog yubɔnn

11

¹ G Yonmdaan maad Moyis: «N bu te g yubɔnn nne
n bie baa Faraaɔn yen Esipt yab po. L po gii pend,
u bu ɔja'a'i k yin nya Esipt doug n. U bu bel g nyan'i doug ne
ninj canyiin. ² Maad Israyel jab yen puob g yua kul n̄ miel u
kunkuanyuag bona nba k b tug ligtana g tien yen bona nba
k b tug wula g tien nyan.» ³ Yonmdaan bo te k Esipt yab
diid Israyel yab yen nunmanj. Moyis mɔ bo tie nil nba g
Faraaɔn kpaaga yen Esipt yab kul bo cɔlm'o boncienn i.

⁴ G Moyis maad Faraaɔn: «Yonmdaan maad k nne:
"Yøgsiiug, n tan bu kua Esipt doug n. ⁵ Esipt yab bijakpela
kul bu kpe. Lan cil a bijakpel, yua nba tan bu gaal a yiɛl,
saa yen yonm nba naan naal bijakpel. Bonkobd bicincina
kul bu kpe. ⁶ Yigni bu yign Esipt doug n kul paaa. Sua g ban
g gbad l yigni liem, sua bie ji kan ban g gbad l yigni liem.
⁷ Ama Israyel yab buol nuan, baa sangbann kan gbegn nil g
bual bonkobg. Nnyan, i bu bann k min Yonmdaan tien
paadu Esipt yab yen Israyel yab siign."» ⁸ G Moyis pugn g
maad: «L youg, a kpaaga nba ne kul tan bu baa g gbaan n
nintual n g maad k min yen n niib n̄ nya Esipt doug n. L
youg u k n bu nya.» Moyis bo nyic Faraaɔn ɔaag yen
pabienn i.

Nyanu kadaaɔg 12

⁹ G Yonmdaan maad Moyis: «Faraaɔn kan cenj i maam. Lann n bu te min sun yaalidug tuona boncienn Esipt doug n.» ¹⁰ Moyis yen Aharɔn bo sun yaalidug tuona kul Faraaɔn nunj n, ama g Yonmdaan te k u kpaa tuba g g ɔaa k Israyɛl yab nyie u doug n.

Fielu jaanm

12 ¹ *Yonmdaan bo maad Moyis yen Aharɔn Esipt doug n: ² «Dmaalg ne baa tie i po ɔmaacincinn i. L ɔmaalg n baa tie i po binn n ɔmaacincinn. ³ Maad man Israyɛl yab kul g ɔmaalg ne daa piig daal, ɔagdaan kul n̄ cegn pieog lann i kaa ɔuab. ⁴ L gii tie g ɔasiɛg niib waag yen ban ɔman bonkobmunn, ban diid b kunkuanyuag nba k u ɔag ɔanm g kpiɛ yen'm nyan ɔag yab n ja nand o, g taan yen'm k ban lugd bonkobg nba bu dagd b kul.

⁵ Bonkobg nba k i bu kpi baa tie bonkobjal nba mɔg binyenn i, u kan gii mɔg siel yaa pɔdm u gbanu po. I bu lugd l bonkobg pei n ninj lann i kaa ɔuabi n ninj i. ⁶ I kul n̄ ɔanm g kub bonkobg nba k i lugd nyan saa yen ɔmaalg ne piig yen daa nna daal. L daal daajobɔna, yin kod l bonkobd, ⁷ g tug sɔm g faan faan ɔai nba n ninj k b bu ɔman l nand nyan dimɔkpieri po yen dimɔj polu po. ⁸ L daal nyieɔg mɔno i k i bu ɔman l nand. L nand i bu pul i g ɔman yen

Nyanu kadaaɔg 12

kpanu nba k b g tien yen dibina, yen kpinfoad nba to.

⁹ I kan ɔaan l nand, i biɛ kan ɔman kaad. I bu pul l nand kul i, yen yul yen taabiɛna yen tug n bona kul. ¹⁰ I kan ɔaa nand ñ duan g fann. Yal nba duan g fann, yin juu muu. ¹¹ I baa di g gbann luol sieg n i, g taacaad piil, g lanbanu muub nuu n. I bu di l jied pel pel i. L tie *Yonmdaan *Fielu jaanm i.

¹² L daal nyieɔg, n bu kua g kpi Esipt bonjacincina kul, lan cil niib g daan yegn yen bonkobd. Nnyan i k n bu ɔɔn Esipt yab tingbana kul fala. Min n tie Yonmdaan. ¹³ Sɔm nba baa be i ɔai dimɔi po n baa tie i banm. N bu la lann i g pend g ɔja'i. Nnyan, youg nba k n bu ɔɔmal Esipt yab tubl nyan, yubɔnn nba bu baa b po nyan kan baa i po.

¹⁴ L daal baa tie daal nba k i baa tien i, gii tun g tie jaanm g donj min Yonmdaan sann. I baa di l jaanm binn kul i. L tie mɔbonn i g baa be youg kul.»

Kpanu nba k b g tien yen dibina jaanm

¹⁵ *Yonmdaan bo pugn g maad: «I baa ɔman kpanu nba k b g tien yen dibina i g daan biin daa nlile. Dacincinn daal i k i bu nyan dibina nba be i ɔai n g lu. Lan cil dacincinn daal saa yen daa nlile daal, yua nba ɔman kpanu nba k b tien yen dibina, l bual k yin nyan'o Israyel yab siign i.

¹⁶ Dacincinn daal, i tu bu taan lieb g tien jaandi. Daa nlile

Nyanu kadaaɔg 12

daal mɔ yin bie taan lieb g tien jaandi. L daa nle n ninj, i kan sun tuonsiel. I bu tien jied kua i g sua kul n̄ di.

¹⁷ I tu bu di kpanu nba k b g tien yen dibina jaanm i lan ɔ̄n k i tien daal nba k n bo nyan'i Esipt doug n nyan po. I baa di l jaanm binn kul i. L tie mɔbonn i g baa be youg kul.

¹⁸ Dmaacincinn piig yen daa nna daal daajouug saa yen u daa piinle yen diyenn daal, i baa ɔ̄man kpanu nba k b g tien yen dibina i. ¹⁹ Dibina kan gii be i ɔ̄ai n, g daan biin daa nlile. G dugn l gii tie g sua ɔ̄man kpanu nba k b tien yen dibina, wan tie Israyel buolu n nil ii, wan tie saan ii, l bual k yin nyan'o Israyel yab siign i. ²⁰ I kan ɔ̄man kpanu nba k b tien yen dibina. Yin kua naan buol kul, i bu ɔ̄man kpanu nba k b g tien yen dibina kua i l jaanm youg.»

Fielu jaanm bobnu

²¹ Lann i g Moyis yiin Israyel nikpela kul g maad'b:
«Daagdaan kul n̄ suol pejal lann i kaa ɔ̄buag, g kod g tien Fielu jaanm k u ɔ̄aag yab n̄ di. ²² I bu tug nunnubug u g nyua sɔ̄m nba k i tien senj n ninj nyan, g faan faan dimɔkpieni po yen dimɔb polu po. Ama sua n̄ daa nya cincann saa yen lan tan fann. ²³ Youg nba g Yonmdaan bu kua Esipt doug n g kpi Esipt yab bijakpela nyan, u bu la sɔ̄m i dimɔi polu po yen dimɔkpieni po i, g pend g ɔ̄aa'i. U kan cab maleg nba kpi kuum nyan n̄ kua i ɔ̄ai n. ²⁴ Yinm

Nyanu kadaaɔg 12

yen i yaabuona baa tun g cɔln l bogdl i. Lan gii tie nyan mɔbonn nyan i po.²⁵ I tan gii kua doug nba ninj k min Yonmdaan bo puon k n bu te'i nyan, yin gii tie l bogdl.²⁶ I bid tan gii bual'i k l bogdl niimn ii?²⁷ Yin maad'b k l tie Fielu jaanm salg i k i yid g tien Yonmdaan. G youg nba g Yonmdaan bo ɔŋmal Esipt yab tubl nyan, k u bo pend g ɔnaa yinm Israyel yab i.» Lann i k Israyel yab gbaan g pug Yendu.

²⁸ Israyel yab bo tien nyan Yonmdaan n bo maad Moyis yen Aharon nand nyan.

Jijuog yubɔnn: Esipt yab bijakpela kuum

²⁹ Yɔug bo tan yɔgd, g *Yonmdaan pua g kpii Esipt bonjacincina kul. Lan cil Faraaɔn bijakpel nba bo tan bu gaal u yiɛl g kal kog po saa yen dansalg nba bo be luol n bijakpel, yen bonkobd bonjacincina kul.³⁰ Lann i g Faraaɔn yen u kpaaga yen Esipt yab kul fiil l nyiɛog. G yigni yign Esipt bonciɛnn g dugn ɔaag bo g be Esipt nyan g kuum g kpe.³¹ G Faraaɔn yiin Moyis yen Aharon l nyiɛog g maad'b: «Fiil man! Nya man n niib siign. Yinm yen Israyel yab, gad man g daan pug Yonmdaan nyan yin yed nand nyan.³² Tug man i bonkobd kul mɔ g nya nyan yin maad nand nyan. Ama miɛl man i Yendu k wan yad u yedŋjanm n po.»³³ Esipt yab bo ɔua g niid Israyel yab k ban nya b doug n tonm. B

Nyanu kadaaɔg 12

bo tua k Israyel yab gii g nyie Esipt yab kul bu kpe o.

³⁴ Lann i k Israyel yab tug kpanu yom nba k b bo buun g daa g tien dibina l n nyan yen bona nba k b bu kpanu l n ninj nyan g pɔbn b liɛda n g bug bɔpiɛd po.

³⁵ Israyel yab bo tien yal nba g Moyis bo maad'b. B bo miɛl Esipt yab bona nba k b tien yen wula, yen bona nba k b tien yen ligtana, yen tiɛd. ³⁶ G Yonmdaan te k Esipt yab diid Israyel yab yen nunmanj g tie'b bona nba k b miɛl'b. Nnyan i k Israyel yab bo fiel Esipt yab ŋalman.

³⁷ Israyel yab bo nyie Ramses g tol Suukɔt po i. B bo tie nyan jab tuda kobiinluob nyan i, g puob yen bid be g pugd.

³⁸ Buolfani niib bonciɛnn bo ɲuan'm k b nyie. Pei yen ɲuabi yen naabi mɔ bo be g yab bonciɛnn. ³⁹ B bo tug kpanu yom nba k b bo nya Esipt doug n g kub nyan g tien kalnpupɔbi. L kalnpupɔbi bo g mɔg dibina g dugn kpanu yom nba k b bo tug g tien nyan, dibina bo g be l n. Esipt yab bo bel g nyan'm k b g la yaam g guul g kpanu duo. B biɛ bo g fid g tug siɛl yaa jied.

⁴⁰ Israyel yab bo kal Esipt doug n g tien bina kobiinna yen bina piintaa i. ⁴¹ Bina kobiinna yen bina piintaa po n pund yaa daal, l daal mɔno i k Israyel yab nyie Esipt doug n. ⁴² L daal nyieog, Yonmdaan bo sed sindl i g guul Israyel yab k b nyie Esipt doug n. Binn kul, Israyel yab kul mɔ tu bu sed

Nyanu kadaaɔg 12

sindl i l daal nyiɛɔg g dond Yonmdaan.

Fielu jaanm kɔa

⁴³ *Yonmdaan bo maad Moyis yen Aharon: «*Fielu jaanm kɔa n ne:»

Buolfanu nil kan di Fielu jaanm jied.

⁴⁴ Ama yonm nba k i daa'ɔg g kɔnd'o bu fid g di l jied.

⁴⁵ Saan lann i kaa tuonsunn nba suun k i pa'ɔg kan di l jied.

⁴⁶ I bu ŋman l nand i ŋai n i.

L kan nya cincann.

I kan mud l kpaba. ⁴⁷ Israyel yab kul n tu bu di l jaanm.

⁴⁸ L gii tie g saan nba kua yen'i bua wan di Fielu jaanm g dond Yonmdaan,

l tie k u ŋaag n bonjabi kul n̄ kɔnd i. Nnyan i k u bu fid g di l jaanm nyan Israyel buolu n nil nyan. Yua g kɔnd kul kan di l jaanm jied.

⁴⁹ Israyel yab yen saanm nba kua i doug n kul baa cɔln l kɔa i."»

⁵⁰ Israyel yab kul bo tien nyan *Yonmdaan n bo maad Moyis yen Aharon k ban tien nand nyan. ⁵¹ L daal mɔno i g Yonmdaan bo nyan Israyel yab Esipt doug n k b paa cagl cagl.

Yiko nba nyuan Fielu jaanm po

13

¹ *Yonmdaan bo maad Moyis: ² «Tug Israyel buolu n bonjacincina k ban gii tie n yab. G dugn min n yen puomad kul bijakpel yen bonkobnaanŋ kul bonjacincinn.» ³ G Moyis maad Israyel yab: «I tien man daal nba k i bo nyie Esipt nyan po. Yonmdaan bo tug u paacienu i g nyan'i yonmd n. L daal, i kan ŋman kpanu nba k b tien yen dibina. ⁴ Abiib^u ŋmaalg ne ninŋ, dinne yaa daal ne i k i bo nyie. ⁵ Youg nba g Yonmdaan bu te yin kua Kanaan yab yen Hilit-nba yen Amorit-nba yen Hifit-nba yen Sebus yab doug n, binn kul 1 ŋmaalg n ninŋ yin tu tiɛd 1 daal po. Doug nba ninŋ g siid yen naabiim g muan nyan i g Yonmdaan bo puon i yaajanm k u bu te'i. ⁶ I baa ŋman kpanu nba k b g tien yen dibina i g daan biin daa nlile. Daa nlile daal yin tien jaanm g dond Yonmdaan. ⁷ L dana n ninŋ, i kan ŋman kpanu nba k b tien yen dibina. I doug n kul, kpanu nba k b tien yen dibina kan gii be, dibina mo kan gii be. ⁸ L jaanm daal, yin maad i bid g Yonmdaan n bo tien yal nba i po youg nba k i bo nya Esipt nyan po n te k i tie 1 jaanm. ⁹ L jaanm dinu baa tie banm i g luol i nui po, lann i kaa g taab i yutuna po g tiɛd'i g Yonmdaan bo tug u paacienu i g

^u13.4 Abiib ŋmaalg tie Israyel yab bonkuquod juabyoug u. B binn ŋmaacincinn n nyan.

Nyanu kadaaɔg 13

nyan'i Esipt doug n. Lann n bu te Yonmdaan mɔmaam n̄ gii tun g be i mɔb n. G dugn wano n bo tug u paacienu g nyan'i Esipt doug n. ¹⁰ Binn kul, i tu baa di l jaanm youg nba k n sen'i nyan i.»

¹¹ Moyis bo pugn g maad: «*Yonmdaan gii gad yen'i Kanaan doug n nyan wan bo pol g puon i yaajanm k u bu te'i l doug nyan. ¹² I tu bu tug puomad kul bijakpel yen bonkobnaanj kul bonjacincinn k ban gii tie Yonmdaan yab i. G dugn Yonmdaan n yen bonjacincina kul. ¹³ Ama l gii tie g bonj bicincinn tie bonjal, yin lebd'o yen pieog lann i kaa ŋuab, lann i kaa yin pua g kɔnn u tulu. I bijakpela nuan, i bu guan g daa'b Yendu buol i. ¹⁴ I bid tan gii bual'i k l niimn ii? Yin maad'b g Yonmdaan bo tug u paacienu i g nyan'i yonmd n, Esipt doug n. ¹⁵ Yin maad'b g Faraaɔn bo kpaa u tuba g yie k i kan nya, g Yonmdaan kpii Esipt yab bijakpela kul yen b bonkobd bonjacincina kul. K l po n te k i tu tug bonkobd bonjacincina kul g yid Yonmdaan salg. Ama g bijakpel yaa kul, yin guan g daa'ɔg. ¹⁶ L salg baa tie banm i i po g luol i nui po, lann i kaa g taab i yutuna po g tiɛd'i g Yonmdaan bo tug u paacienu g nyan'i Esipt doug n.»

Yendu ŋmagd u buolu

¹⁷ Faraaɔn n bo ŋaa Israyel yab k b nya youg nba, yen Filistɛn-nba doug po sɔnu n bo l kɔb nand nba kul, Yendu

Nyanu kadaaɔg 14

bo g ɲaa k b tɔgn l sɔnu. U bo ban k b gii tɔgn l sɔnu, tɔb bu te ban lebd maalm g guan g lebd Esipt doug n i.¹⁸ L po n bo te k u bo kogn yen'm g tɔgn sɔnu nba nya tinkuonj n g saa kpenyeli mögl po nyan. Israyel yab bo nya Esipt doug n g bobn i nyan sijenm nyan.¹⁹ Ban bo nya, Moyis bo te k b wod Sosef kpaba i. G dugn Sosef bo tuod g maad u ninjanm g Yendu tan bu tod'b k ban nya Esipt. U bo te k u ninjanm pol k b tan gii nyan b bu wod u kpaba.

²⁰ Israyel yab bo nyie Suuköt g gad g caan b jond Etam g kpien tinkuonj.²¹ Yendu n ninj, Yonmdaan bo be Israyel yab liig i tawalgbansunsonn n, g ɲmagd'b sɔnu. G nyieog k u be muu nba so g do polu n ninj g yend sɔnu k ban fid gii sonm yendu n yen nyieog.²² Yendu n, talwalgbansunsonn bo tu l be Israyel yab liig i, g nyieog muu nba so g do polu be b liig.

Faraaɔn ɲuan g bel Israyel yab

14 ¹*Yonmdaan bo maad Moyis: ²«Maad Israyel yab k ban lebd g caan b jond g kpien Pi-Hahiröt yen Baal-Sefonn, mögl yen Migdol siign. L buol i k i bu caan i jond g kpien mögl.³ Nnyan, Faraaɔn baa tua k i tud sɔnu g waa g tuln l fuann n i, g tinkuonj te dansaldieog i po o.⁴ N bu te k wan kpaa u tuba g ɲuan g bel'i. N bu fięg Faraaɔn

Nyanu kadaaɔg 14

yen u sijenm k lan te k n sann ñ do. Lann i k Esipt yab bu bann k min n tie Yonmdaan.» Lann i k Israyel yab tien nyan Yonmdaan n maad nand nyan.

⁵ Ban maad Faraaɔn yen u kpaaga k Israyel yab san nyan, g Faraaɔn yen u kpaaga lebd maalm nba k b bo diɛ Israyel yab po nyan, g ji tua: «T sun be n ne i? T ɔ̄aa k Israyel yab yaad g ɔ̄aa t tuona o!» ⁶ Lann i g Faraaɔn te k b bobn tɔb tantold, k u tug u sijenm g ɔ̄uan'm. ⁷ U bo tug Esipt tɔb tantold kul i. Tɔb tantold nba bo ɔ̄anm g tie paa paa bo tie tantold kobiinluob i. G sijeciemn kua l tantold n.

⁸ Yonmdaan bo te k Esipt bad Faraaɔn kpaa u tuba g ɔ̄uan g bel Israyel yab. Israyel yab n bo nya Esipt nyan b bo nya b yam n i^v. ⁹ Esipt sijenm yen tanjagla bo tug b taani yen b tantold g ɔ̄uan g bel Israyel yab g daan nand'b Pi-Hahirɔt, Baal-Sefonn liig po. L buol i k Israyel yab bo caan b jond g kpien mögl.

¹⁰ Israyel yab n bo la k Esipt yab yen Faraaɔn ɔ̄ua g bel'b, g nag'b nyan, k b yam pud boncienn k b ji yign g yi Yonmdaan, ¹¹ g nyaan maad yen Moyis g tua: «Kakula g be Esipt doug n yaa aa? Laabaal k a baal yen'ti k tin kpe tinkuonj n i? A sun'ti be tuonn n ne i? Laabaal k a nyan'ti

^v14.8 Ne buol ne mög gbadu munle i. Siɛb gbiɛ k Israyel yab n bo nya Yendu bo guul'b yen bonbiiug.

Nyanu kadaaɔg 14

Eisipt doug n i? ¹² Tin daan be Eisipt doug n, t tien daan g maad'a k a ɻaa'ti k t fuod ii? T daan g maad'a k t gii suun Eisipt yab tuona n su yen tin kpe tinkuonj n ii?» ¹³ G Moyis ɻymlen'm: «Daa jie man! I kub man k l paa! I bu la Yonmdaan n bu fiel'i nand nba dinne. G dugn Eisipt yab nba k i nyuan'm dinne ne, i ji kan ban g la'b palb . ¹⁴ Yonmdaan bu kən i po, yinm ñ tien suoo.»

Mɔgl puodu

¹⁵ *Yonmdaan bo maad Moyis: «Bε po i k a yign k min tod'a nii? Maad Israyel yab k ban paan sənu. ¹⁶ Tug a lanbanu g tan mɔgl po g tien puod buol mɔgl n k Israyel yab ñ sonm g puod k b titala ñ daa sii nyum. ¹⁷ N bu te k Eisipt yab ñ kpaa tuba g ɻuan'i g jiid mɔgl n. N bu fiεg Faraaɔn yen u sijenm yen u tantold yen u tanjagla k lan te k n sann ñ do. ¹⁸ N gii tien nnyan youg nba, Eisipt yab bu bann lann i k min n tie Yonmdaan.»

¹⁹ G Yendu *maleg nba bo be Israyel yab liig nyan gad g sed b jond puol po. G tawalgbansunsonn nba bo be b liig nyan guan b puol po, ²⁰ g gad g daan sed Israyel yab jond yen Eisipt yab jond sinsiign. L tawalgaɔnj bo tie bunbənn i Eisipt yab po, g yen tie yinyiem Israyel yab po. Nyamunn Israyel yab yen Eisipt yab bo g fid g nagn lieb.

²¹ G Moyis tan u nuu mɔgl po. G Yonmdaan te g faalu nyiε

Nyanu kadaaɔg 14

puol g baal g kpid mɔgl po nyamunn, g nyum pien pien g tien sɔnu.²² K Israyel yab sonm g puod k b titala g sii nyum. Nyum bo sed g tie nyan guonjal nyan i ganj yen jendu.²³ K Esipt yab ɔjuan yen Faraaɔn taani kul yen tantold kul yen tanjagla kul g bel'b g daan tan kua mɔgl sinsiign.²⁴ Lan tan bua n fann g Yonmdaan be hal tawalgbansunsonn n yen muu nba so g do polu nyan n ninj o g tibn g diid Esipt yab g nyaan te g ɔymadl tien b siign.²⁵ U bo te k b tantold kuaba kpal kpala g tantold ji g fid g ɔjanm g sonm. Lann i k Esipt yab ji yign g tua: «Yonmdaan gaal Israyel yab po g bu pua'ti tɔb, t san g lebd g ɔna'a'b man.»

²⁶ G *Yonmdaan maad Moyis: «Tan a nuu mɔgl po g nyum n̄ yil Esipt yab yen b tantold yen b tanjagla po.»²⁷ G Moyis tan u nuu mɔgl po. G sinjafana po g nyum guan u yiɛl n. K Esipt yab bign k ban san nyum, ama g Yonmdaan tud'b k b kua mɔgl sinsiign.²⁸ Nyum bo yil tantold yen tanjagla yen Faraaɔn sijenm nba bo ɔjuan g bel Israyel yab g daan jiid mɔgl n nyan kul po i. Baa yend bo g dii miɛl.²⁹ Ama nyum bo sed i nyan guonjal nyan ganj yen jendu, k Israyel yab sonm g puod mɔgl k b titala g sii nyum.

³⁰ L daal, *Yonmdaan bo fiel Israyel yab Esipt yab nui n, k Israyel yab la k Esipt yab kpe g bil bil mɔgl kunj.³¹ Israyel yab n bo la g Yonmdaan tug u paacienu g bien Esipt yab

Nyanu kadaaɔg 15

nand nyan, k b jie Yonmdaan g ji dug wano yen u tuonsunn
Moyis po.

Moyis yen Israyel yab yanu

15

¹ L puol po g Moyis yen Israyel yab yin g dond
*Yonmdaan g maad:

«N bu yin g dond Yonmdaan,
g dugh u l paad u ninnanda i canyiin.
U lu taani yen tanjagla mögl n.

² Yonmdaan n tie n paalu yen n pamanyanu,
wano n fiel'n.

Wano n tie n Yendu, g tie n baa Yendu,
n bu yin g dond'o.

N bu don u sann.

³ Yonmdaan tie jaköndl i.

U sann n kon l tie Yonmdaan.

⁴ U lu Faraaɔn tantold yen u sijenm kpenyeli mögl n,
g nyum tug Faraaɔn sije-kan-pua-g-luol-nba,

⁵ g nyunguona yil g pibn'm,
k b jiid nyuntinq po nyan tana nyan.

Nyanu kadaaɔg 15

⁶ Yonmdaan, a nuujendu paalu g mɔg po.

A nuujendu pua a ninnanda g mad mad'b.

⁷ A yabnd po n te k a gul yab fiil a po.

A mutuol tie muu i g dii'b nyan mɔpieonj nyan.

⁸ A manbona faam n piɛn piɛn nyum,

g nyunguona sed nyan banjal nyan,

g mɔgl tinq po nyum te nyuntana.

⁹ T ninnanda bo yed k b bu ɻuan g bel g nand'ti,

g fiel t ɻalman g biid,

k b buam bu tii,

k b bu pua'ti tɔb,

k b bu bien'ti.

¹⁰ Ama k fin Yonmdaan fuod g jiin,

k a fuom fiin nyunguona k l yil b po

k b mil g jiid nyunguona tinq po nyan kudkpiɛga nyan.

¹¹ Yonmdaan, yendulano po n tie nyan fin nyan i?

A ɻand mɔg yudand. Dmaa n tie nyan fin nyan i?

A dagd yen dondl.

A yudand mɔg jijei,

k a suun palug tuona.

¹² A tan a nuujendu kua i g tinq nal t yibala.

¹³ A fiel a buolu,

g ɻmagd'b yen a paalu yen buam g saa yen'm a doug n.

Nyanu kadaaɔg 15

¹⁴ Buolfani niib gbad lann k b gbanu jeg i.

G Filisti doug n yab mɔ gbad g jiwaani kua'b.

¹⁵ K Edəm batieb yam ŋmad,

g jiwaani suol Mowab batieb,

g Kanaan yab kul gbanu mug.

¹⁶ Jiwaani yen jijei suol'b bonciɛnn.

A paaciɛnu te k a buolu pend g sua g sag,

buolu nba k a fiel'b pend b doi g daan gbenn g sua g

sag.

¹⁷ A saa yen'm g daan bu kuan'm a jual n ninj,

naan buol nba k a bobn k l tie a binbebuol.

Yonmdaan, l buol i k a tien a ŋand buol.

¹⁸ Yonmdaan, lan tug dinne gii saa fin n baa tie bad.»

¹⁹ Faraaɔn taani yen u tantold yen u tanjagla n jiid mɔgl n youg nba, g Yonmdaan te g nyum guan g yil b po. Ama k Israyel yab nuan puod mɔgl k b titala g sii nyum. ²⁰ Lann i g Yendu sogni Miriyam, Aharən niipuo tug gingann, g puob kul ŋuan u puol po yen gingana k b pua g ŋɔ siɛg g kaa g lin. ²¹ G Miriyam yin yantu k nne:

«Yin man g dond Yonmdaan,

g dugn u paad u ninnanda canyiin,

u lu taani yen tanjagla mɔgl n.»

Israyel yab sonml tinkuonŋ n

Mara nyum

²² Moyis bo tug Israyel yab k b fiil kpenyeli mɔgl buol g saa Suur tinkuonŋ po. B bo sonm daa ntaa i tinkuonŋ n g g la nyum. ²³ B bo tan pund Mara^w, ama g g fid g nyuu l buol nyum g dugn l nyum bo to i. L po n bo te k b pul l buol Mara. ²⁴ Lann i k Israyel yab ji bo fu yen Moyis g tua: «T bu nyu bɛ i?» ²⁵ G Moyis mɔ yen *Yonmdaan. G Yonmdaan ɲɔn'o dibil k u tug g lu nyum n g nyum manj. L buol i g Yonmdaan bo tie Israyel yab u yiko yen u mɔbona. L buol i k u bo bign'm.

²⁶ *Yonmdaan bo maad'b: «L gii tie k i cenŋ min Yonmdaan i Yendu maam ɲanu, g tie yal nba ɲan n po, l gii tie k i cəln n mɔmaam yen n mɔbona, min te g yiɛli nba baa Esipt yab po nyan kan baa i po. Min n tie Yonmdaan, yua nba n tien'i laafie.

²⁷ Israyel yab bo nyiɛ Mara g tan pund Eliim g la nyunbunbuna piig yen ɲanle yen kaadi piinlile l buol. Lann i k b caan b jond g kpien nyum.

^w15.23 Ebro-nba maam n Mara niimn tie k l to.

Mann yen kpanya

16

¹ Israyel yab kul bo nyiɛ Eliim g gad Sinn tinkuonj n, Eliim yen Sinaayi siign. Ban bo nyiɛ Esipt doug n l ŋmaali nle po yaa piig yen daa nmu daal n bo nyan. ² L tinkuonj n i k Israyel yab kul bo fu yen Moyis yen Aharon, ³ g tua: «*Esipt doug n, t daan tu kal g kpiɛ t kpinboba i g nand gbie l n. Jied daan g muan. Yonmdaan daan bo gii kpii'ti l po lann kaa su yen yin tan baal yen'ti tinkuonj ne ninj g kom n̄ kpi'ti nii?»

⁴ Lann i g *Yonmdaan maad Moyis: «N bu te jied n̄ nya polu g baa nyan taag nyan. Daal kul, Israyel yab tu bu nya g gann daal n jied i. N bua k n bign'm g diid g lie b cəln n yiko bii b g cəln i? ⁵ Laad n daa nluob daal, yin tu bobn jied nba baa tie daa nle jied.» ⁶⁻⁸ G Moyis yen Aharon maad Israyel yab kul k nne: «Daajuoug ne, Yonmdaan bu te'i nand g dugh i buln buln yen'o. I bu bann lann i k wano n nyan'i Esipt doug n. Wonn sijaaɔg n, youg nba k u won bu te'i jied nba bu dagd'i, i won bu la u yudand. Tinm nuan g dagd k i gii fu yen'ti. I gii fu yen'ti, i fu yen Yonmdaan i.»

⁹ G Moyis maad Aharon: «Maad Israyel yab kul k ban nagn *Yonmdaan buol, g dugh u gbad b bunbulmi.» ¹⁰ Aharon n bo maad yen'm youg nba, k b ŋmagd g nyuan tinkuonj po. L youg g Yonmdaan dɔgd yen yudand tawalgbəɔnj n ninj.

Nyanu kadaaög 16

¹¹ Yonmdaan bo maad Moyis: ¹² «N gbad Israyel yab bunbulmi. Maad'b: "Daajuoug, i tan bu ŋman nand. Wonn siŋaaög n, i won bu di g buo. Nnyan i k i bu bann k min n tie Yonmdaan i Yendu."»

¹³ L daal daajuoug g kpnyoa baal g baa Israyel yab n bo caan b jond naan buol. K l fann g manm baa g lind jond.

¹⁴ Manm n gbię youg nba k b sua g bona nne dua dua tinj n g pien fuua, g dinj nyan tanyom nyan. ¹⁵ Israyel yab bo la ama g g ban lan tie yal nba. Lann i g ji bual lieb g tua: «Be bonn i^x?» G Moyis maad'b g jied i g *Yonmdaan tie'b k ban di. ¹⁶ G Yonmdaan maad g sua kul n̄ gann yal k u bu di k lan dagd'o. Nil kul tadkunkuag^y. G ŋaagdaan kul n̄ gann g danj u ŋaag yab n ja nand.

¹⁷ K Israyel yab tien nnyan. Yenm bo gann k l yab g lieb gann k l waa. ¹⁸ Ama ban bo tug tadkunkuag g bign, yab nba bo gann k l yab yal bo g yabd g pend. Yab nba mɔ bo gann k l waa mɔ yaa jied bo g pɔd'b. Sua kul bo gann yal k u bu di i.

^x**16:15** Ebro-nba maam, b tua g "Mann hu"? Lann n te k b ji bo yi jied nba bo nyię polu g baa nyan g "mann". L niimn tie g "be bonn i"?

^y**16.16** Ebro-nba maam n b dien k omer. Omer yen efa bo tie bona nba k b die g bigd bona binbiug. Omer binbiug bo ja nyan tadkunkuag nyan i. Efa bo pund tadi piig o.

Nyanu kadaaög 16

Koa nba nyuan mann po

¹⁹ Moyis bo maad Israyel yab g sua ñ daa tug l jied g bil saa yen wonn siñaaög n. ²⁰ Ama g siëb g cenj Moyis maam g tug mann g bil saa yen siñaaög n ninj. G bonfuoda kua k l nuug. Lann i g Moyis pal bie b po. ²¹ Siñaaög kul, yua kul ji bo tu gann yal nba bu dagd daal n jied i. Yendu gii siid yal nba tenn g bil tinj n bo tu donn i.

²² Ama daa nluob daal Israyel yab bo gann mann nba bu dagd daa nle jied i. Nil kul bo məg tatkunkuadi nle. Lann i k Israyel yudanm gad g dugn Moyis yal nba tien. G Moyis maad'b g Yonmdaan yed k nne: ²³ «Wonn tie *Saaba daal i, Yonmdaan daal. Pul man yin bu pul yal nba, g ḷaan yin bu ḷaan yal nba. Yal nba tenn, yin tug g begn saa yen siñaaög n.» ²⁴ Lann i k Israyel yab tug mann g begn saa yen siñaaög n, nyan Moyis n bo maad nand nyan. L bo g nuug, bonfuoda mə bie bo g kua. ²⁵ G Moyis maad'b: «Tug man g di, g dugn dinne daal ne tie Saaba daal i, Yonmdaan daal i. I kan la mann k l dua tinj n. ²⁶ I tu bu la mann g gann, g daan biin daa nluob. Ama daa nlile daal, Saaba daal, siel kan gii be.»

²⁷ Ama g daa nlile daal, k Israyel yab n ninj siëb nyie g bu gann mann, ama g g la siel. ²⁸ G Yonmdaan maad Moyis: «I yie k i kan cenj n məmaam yen n məbona. L baa tie nnyan

Nyanu kadaaɔg 17

saa yen be daal i? ²⁹I la i, n tie'i Saaba daal k yin tu fuod i. L po n te g daa nluob daal k n tu te'i daa nle jied. Daa nlile daal, sua kul n̄ tu gii be u ḥaapo. Sua n̄ daa nya u ḥaag n.»

³⁰Lann n te k Israyel yab bo g suun tuonn daa nlile daal.

³¹Israyel yab bo yiin l jied g mann. L bo tie nyan bonbii nyan i, g pien g nyaan man nyan lilaad nba k b tien yen siid nyan.

³²G Moyis maad g *Yonmdaan yed k ban tug tadkunkuag g gbien mann l ninj g begn. K nnyan i k b yaabuona m̄ tan bu bann jied nba k wano Yonmdaan bo tien'm tinkuonj n k b di youg nba k u bo te k b nyiɛ Esipt doug n. ³³G Moyis guan g maad Aharɔn: «Bign mann tadkunkuag g begn sual n k i yaabuona n̄ tan la.» ³⁴Lann i k Aharɔn tug mann g tien sual n g begn Yonmdaan dɔnnu kasied tanpipaba buol, nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan.

³⁵Israyel yab bo di mann g daan biin bina piinna, saa yen daal nba k b bo tan pund doug nba ninj g niib kua. B bo di mann i saa yen ban bo tan pund Kanaan kpaal po.

³⁶Tadkunkuag bo tie efa bɔgdm piig i.

Masa yen Meriba nyum

17

¹Israyel yab kul bo nyiɛ Sinn tinkuonj n, g sonm g tuan dingbana nyan *Yonmdaan n maad nand

Nyanu kadaaɔg 17

nyan. B bo tan pund Refidim i g caan b jond. Ama nyum bo g be l buol k b bu nyu.² Lann i k Israyel yab ji kɔn yen Moyis g tua: «Te'ti man nyum tin nyu.» G Moyis maad'b: «Laabaal k i kɔn yen'n i? Laabaal k i bua n bign Yonmdaan i?»³ Nyunnyuglu bo suol Israyel yab l buol k b ji fu yen Moyis g tua: «Bɛ po i k a yen ji te k t nyiɛ Esipt doug n i? A te k t nyiɛ Esipt doug n k a ɳaa k tinm yen t bid yen t bonkobd í kpe nyunnyuglu bii?»⁴ G Moyis mɔ yen Yonmdaan g maad: «N bu tien niib ne nle i? L gii pugn waam, b bu jaa'n tana g kpi'n i.»⁵ G Yonmdaan maad Moyis: «Lugd Israyel *nikpela siign, yenm-nba k i gaal Israyel yab liig gii saa. Tug a lanbanu nba k a daan tug g pua Niil bɔnɔ̄ po nyan g mubn a nuu n.»⁶ Diid, n bu gad g sed a liig po Horəb jual po, tangbaɔnɔ̄ po. A bu pua l tangbaɔnɔ̄ po i nyum í nya k Israyel yab í nyu.» G Moyis cɔln Yonmdaan n maad yal Israyel nikpela nunɔ̄ n.

⁷ Moyis bo pul l buol i Masa yen Meriba. Masa niimn tie Bignn i, g Meriba niimn tie Kunkɔnn, g dugn Israyel yab bo kɔn yen Moyis, g biɛ bign Yonmdaan g maad: «Yonmdaan be t siign bii u g be i?»

Amalesit-nba yen Israyel yab pua lieb tɔb

⁸ Amalesit-nba bo baal Refidim g bu pua Israyel yab tɔb.

⁹ Lann i g Moyis maad Sosuwe k wan lugd niib g won gad g

Nyanu kadaaög 18

pua Amalesit-nba təb. K wano Moyis won baa sie kunkol yul po i g Yendu lanbanu muub u nuu n.¹⁰ G Sosuwe gad g bu pua Amalesit-nba təb nyan Moyis n bo maad'o nand nyan. G Moyis yen Aharən yen Ur mə duo kunkol yul po.
¹¹ Moyis n bo tu don u nui youg nba, Israyəl yab n̄ bo tu ḥanm g paa, u gii jiin u nui Amalesit-nba n̄ gii ḥanm g paa.
¹² Moyis nui bo tan cəg i k Aharən yen Ur tug tann g bil k u kal l po. G yeno ji kub nuuyenu g lua kub nuulieg. Nnyan i g Moyis nui bo tieg polu po saa yen yendu baag.¹³ G Sosuwe pua təb g paad Amalesit-nba.

¹⁴ G *Yonmdaan maad Moyis: «Dien ne kadaaög n k ban gii tien l po. Maad Sosuwe k n yed k nne: "N bu bien Amalesit-nba kul nand nba g sua kan ban g tied b po tinq n ninj ne."»¹⁵ Lann i g Moyis maa *salg binbindl g pul l salg binbindl Adonayi-Niisi, l niimn tie Yonmdaan n te k n paad.¹⁶ G pugn g maad: «Amalesit-nba n yaan fiil g yie Yonmdaan bal po nyan, lan tug dinne gii saa Yonmdaan baa tun g pua Amalesit-nba təb i.»

Moyis dienm Setro baal u buol

18

¹ Median doug n *salg-yidkua Setro bo gbad yal nba kul g *Yonmdaan Yendu tien Moyis po yen Israyəl yab kul po. Wano Setro bo tie Moyis dienm i. U bo

Nyanu kadaaɔg 18

gbad Yonmdaan n tien nand g nyan Israyel yab Esipt doug n.² L bo sua g Moyis te k u ḥaapuo Sipora kun g be Setro buol i. Lann i g Setro tug Moyis ḥaapuo,³ yen u bijabi banle g gad Moyis buol. Biyenj bo yi Gersom i, l niimn tie "ne buol ne saan". G dugh Moyis bo maad: «N tie saan i doug ne ninj.»⁴ G bilieg mə yi Elieser, l niimn tie "n Yendu tod'n". G dugh Moyis bo maad: «N baa n bo pug Yendu nba n fiel'n g Faraaɔn g kpii'n.»

⁵ Moyis dienm Setro bo tug Moyis ḥaapuo yen u bid banle g gad Moyis buol, tinkuonj n, Yendu jual po, naan buol nba g Moyis bo caan u jounj.⁶ U bo pund g te k b maad Moyis: «Min a dienm Setro n baad a buol yen a ḥaapuo yen u bid banle.»⁷ G Moyis nyiɛ g tuog u dienm, g baa g gbaan u nintual n g wob'o. K b fuond fuond lieb g nyaan kua jounj n.⁸ G Moyis dugh u dienm Yonmdaan n sun Faraaɔn yen Esipt yab yal nba kul Israyel yab po. U bie bo dugh'o maba nba kul k b la sɔnu po ama g Yonmdaan nyan'm l n.⁹ Yonmdaan n bo tien Israyel yab ḥanm nba kul g fiel'b Esipt yab nui n bo manj Setro pal k u maad:¹⁰ «Yonmdaan sann ñ do. Wano n fiel'i Esipt yab nui n yen Faraaɔn nui n. Wano n nyan Israyel buolu Esipt yonmd n.¹¹ Məla po, n ji bann g Yonmdaan mog paalu g cie tingbana kul. G dugh u ḥɔn u paalu youg nba k Esipt yab bo cagn Israyel yab.»

Nyanu kadaaög 18

¹² Moyis dienm Setro bo tod k b yid salg nba k b tu kod bonkobd g *juu nyan, yen sallei g tie Yendu k Aharon yen Israyel doug n *nikpela kul baal k banm yen Moyis dienm taan g dii l jied Yendu nunj n.

Moyis kaan niib k ban gii bu buud

¹³ L wonn po, Moyis bo kal g bu jiel niib buud. G niib sie g gob'o siñaaög n saa yen daajuoug, g guu k wan jiel b buud.

¹⁴ Moyis dienm n la Moyis n suun yal nba kul niib po k u bual'o: «Be po i k a suun nne i? Laabaal k a kal a kua k Israyel yab kul sie g gob'a siñaaög n saa yen daajuoug u?»

¹⁵ G Moyis ñmien'o: «Niib ne baad n buol k min jiel b buud nyan Yendu n bua nand nyan i. ¹⁶ B gii məg maam, b tu baal n buol i min jiel b buud g ñən'm Yendu *yiko yen u məbona.»

¹⁷ G Moyis dienm maad'o: «A g suun l ñaapo kaa nyan. ¹⁸ A bu cəg a kua i, g biə cəg niib nba sie a buol ne mə. Tuonn ne yabd'a no. A kan fid g sun tuonn ne a kukua. ¹⁹ Məla po, cenj n maam. N bu te'a cegli. Yendu ñ gii be yen'a. Fin baa tie Israyel yab sogni i Yendu buol, g tugd b maam g ñən'j Yendu. ²⁰ A tu bu ñən'm Yendu *yiko yen u məbona, g ñən'm ban baa sonm nand yen ban baa tie yal nba. ²¹ Diid Israyel yab siign g lugd nimənm, danm nba jie Yendu g niib dug b po, k b g bua jod, g tien'm yudanm. G yenm ñ gii tie

niib tudl cagl yudanm, lieb niib kobg cagl yudanm, lieb niib piinmu cagl yudanm, g lieb n̄ m̄ n̄ gii tie niib piig cagl yudanm.²² Banm n̄ baa ja niib buud youg kul. Maam nba ḷjanm g paa i k b tu bu baal yenn a buol. Mabid nuan banm m̄ono n̄ tu jiɛl l̄ buud. Te k ban taan'a k i sun tuonn k a fala n̄ kuod.²³ Yendu n̄ bua ḷjan tien nand n̄ nyan. A gii tien nnyan, a kan cɔg, niib buam m̄ bu tii k ban lebd g kun b ḷjai n̄.²⁴ Lann i g Moyis cenj u dienm maam g tien wan maad'o yal nba kul.²⁵ Moyis bo lugd Israyel buolu n̄ ninj niib nba dagd yenn i g tien'm liig. Yenm bo tie niib tudl cagl yudanm, lieb niib kobg cagl yudanm, lieb niib piinmu cagl yudanm, g lieb tie niib piig cagl yudanm.²⁶ Banm n̄ bo bu niib buud youg kul. Ama maam nba bo tu paa, b bo tu ḷjɔn Moyis i l̄ maam. Mabid nuan, banm m̄ono n̄ bo tu jiɛl l̄ yaa buud.

²⁷ L̄ puol po, g Moyis cab u dienm k u lebd g kun u doug po.

Yendu bua wan suol dənnu yen Israyel yab
19 ¹⁻² Israyel yab n̄ bo nyiɛ Esipt doug n̄, ḷmaali ntaa po dacincinn daal i k b bo pund Sinaayi tinkuonj n̄. B bo nyiɛ Refidim i g tan pund Sinaayi tinkuonj n̄ g caan b jond g kpiɛn jual.³ G Moyis duo jual po g bu cend Yendu.

Nyanu kadaaög 19

*Yonmdaan bo yiin'o jual po g maad'o: «Maad Sakob yaabuona, Israyel yab, k n yed k nne:

⁴ "Yinm mōno la min sun Esipt yab tuonn nba g nyaan tug'i g baal yen'i ne buol. N tug'i nyan kōnbieög n tu tug u bid nand nyan i. ⁵ Mōla po, i gii cenj n maam g cōln n

*dōnnu nba k n suol yen'i, ḷanduna buoli kul n ninj, yinm n baa tie yab nba k n ḷanm g bua'i. G dugh ḷanduna kul tie n yal i. ⁶ I baa tie min Yendu Badciēn *salg-yidkab i, g tie buolu nba tug u kua g cab'n". Maam nba k a bu maad Israyel yab n nyan.»

⁷ Lann i g Moyis guan jond n g yiin Israyel *nikpela g dugn'm Yonmdaan lanbona.

⁸ K Israyel yab kul taan g maad g Yonmdaan n yed yal nba kul, k b bu tien. G Moyis guan g dugh Yonmdaan ban maad yal nba. ⁹ G Yonmdaan maad Moyis: «Diid, n bu baal a buol tawalgbānj n ninj. Nnyan i k Israyel yab bu gbad k n maad yen'a g ji gii dug a po lan cil dinne gii saa.» Moyis bo dugh Yonmdaan Israyel yab n maad yal nba.

Yendu cend Moyis Sinaayi jual po

¹⁰ *Yonmdaan bo maad Moyis: «Lebd Israyel yab buol g daan te k ban ḷanm b kua dinne yen wonn kul, g biε ḷuul b tied, ¹¹ ban cegn gii guu wontunm. G dugh daa ḷantaa daal, n bu jiid Sinaayi jual po b kul nunj n. ¹² Diēn diēnu g lind

Nyanu kadaaög 19

jual k Israyel yab n̄ daa pend l dienu. Maad'b k ban daa do jual po, k ban bie daa siin jual. G yua nba sii jual, l tie yin kpi'ug u. ¹³ Yua nba sii jual, sua n̄ daa ɳaa u nuu n̄ sii l daan. I bu jaa'og tana i g kpi'ug lann i kaa yin yeg'o pieni. Bonkobg lann i kaa nil nba sii jual, u tie kuum i. Naatunn tan gii mɔ youg nba, i ninj siɛb n̄ do jual po.» ¹⁴ Moyis bo nyiɛ jual po g jiid Israyel yab buol g te k b ɳanm b kua, g ɳuul b tiɛd. ¹⁵ Moyis bo maad'b k ban cegn gii guu daa ɳantaa daal. K ban daa nagd puob.

¹⁶ Daa ɳantaa daal siŋaaög n, g tatintandi tand, g tanyigdi nyigd, g tawalgbanciɛonj baal g maan jual po. G naatunn mɔ yen paalu paaa. K Israyel yab kul gbanu jeg b jond n.

¹⁷ Moyis bo te k Israyel yab kul nyiɛ jond n g gad g sed g kpien jual g bu cend Yendu. ¹⁸ Sinaayi jual bo tie munyiinaajuaög kua i g dugh Yonmdaan bo jiid jual po yen muu. Munyiinaajuaög bo do nyan b juu muaög u nyan. G jual kul jegl paaa. ¹⁹ Naatunn mɔni bo ɳanm g paagd g pugd i. G Moyis maad, g Yendu go g ɳmiɛnd'o tatintandi n ninj.

²⁰ *Yonmdaan bo jiid Sinaayi jual yul po, g yiin Moyis k u duo. ²¹ G Yonmdaan maad'o k wan jiid g maad Israyel yab k ban daa pel k b bu nagn wano Yonmdaan buol kaa. K b giitien lann, boncienn bu kpe. ²² G *salg-yidkab nba bu nagn Yonmdaan buol mɔno n̄ ɳanm b kua u, lann i kaa

Nyanu kadaaög 20

Yonmdaan bu dad b tubl i.²³ G Moyis ɻmien Yonmdaan: «Israyel yab kan fid g do Sinaayi jual po g dugn a te k t dien dienu g lind jual g sua n̄ daa nagd.»²⁴ G Yonmdaan maad Moyis: «Lebd g jiid k fin yen Aharon n̄ guan g do nii. Ama salg-yidkab yen Israyel yab nuan n̄ daa pel k b bu do n buol. B gii tien lann, n bu dad b tubl i.»²⁵ Lann i g Moyis jiid Israyel yab buol g maad'b Yonmdaan n maad yal nba.

Yendu Mɔmaam lanbonjala piig

20

¹ Yendu n bo maad Israyel buolu lanbona nba n ne:

² «Min n tie Yonmdaan a Yendu. Min n nyan'a yonmd n, Esipt doug n.

³ A baa pug min Yonmdaan a Yendu kua i.

⁴ A kan maa siel yaa yennaankaög. A bie kan kpied siel yaa bonn g nan yen bona nba be polu po, lann i kaa bona nba be tinŋ n ninŋ, lann i kaa bona nba be nyum n gii pug.⁵ A kan gbaan l yennaankad buol, a bie kan pug'b. G dugn min n tie Yonmdaan a Yendu, Yendu nba mɔg punponn. G nil gii tien biid min dad u tubl g daan tuan u bid yen u yaabuona g daan biin yaabuontaa po lann i kaa yaabuonna po.⁶ Ama yab bua'n, g cɔln n mɔmaam, n ɻɔnn'b n buam saa yen b bid yaa bid.

Nyanu kadaa^g 20

⁷ A kan taa min *Yonmdaan a Yendu sann ɳalaaci po, g dugn yua nba taa n sann ɳalaaci po n kan ɳaa'og.

⁸ Ti^{ed} g tug *Saaba daal g tien min Yonmdaan daal. ⁹ A tu bu tug daa nluob i g sun tuonn, g sun ɳan m^{og} yal g bu sun kul. ¹⁰ Ama daa nlile daal tie Saaba daal i. L tie min

Yonmdaan a Yendu daal i. A kan sun siel yaa tuonn. A bija lann i kaa a bipuo, a tuonsunjua lann i kaa a tuonsunpuo kan sun tuonn l daal. A naab, lann i kaa a bon^ŋ, lan tie bonkobg nba kul kan sun tuonn l daal. Saan nba be a doug n m^o kan sun tuonn l daal. ¹¹ G dugn min Yonmdaan, n bo tug daa nluob i g tag polu yen tin^ŋ, yen m^{ogl} yen bona nba be polu po, yen tin^ŋ n nin^ŋ yen m^{ogl} n nin^ŋ kul, g nyaan fuod daa nlile daal. L po n te k n bo yad yedjanm Saaba daal po, g bi^ε lugd l daal k l tie min Yonmdaan daal.

¹² C^əln a naa yen a baa. Nnyan i k a miel bu fagd tin^ŋ nba nin^ŋ k min Yonmdaan a Yendu bu te'a nyan.

¹³ A kan kpi nil.

¹⁴ A kan connm.

¹⁵ A kan jan.

¹⁶ A kan kun m^ənkunninkpind a lua po.

¹⁷ A kan ɳaa a yam n kua a lua ɳaapuo n nin^ŋ. A nun^ŋ n daa fu a lua ɳaag po, yen u tuonsunjua lann i kaa u tuonsunpuo po, yen u naab po, yen u bon^ŋ po yen wan m^{og} yal nba

Nyanu kadaaɔg 20

kul po.»

¹⁸ Israyel yab kul n bo gbad tatintandi yen naatunn mɔni, g la tanyigdi yen muunyiiug jual po youg nba, k b yam pud k b ji sed fagm, ¹⁹ g nyaan maad Moyis: «Fin mɔno ñ tu maad yen'ti, t bu cenj'a. Ama Yendu nuan ñ daa maad yen'ti k t bu kpe.» ²⁰ G Moyis maad'b: «Daa jie man! Yendu baal k wan bign'i k u jijei ñ gii be i ninj k yin daa tie biid i.» ²¹ Israyel yab bo sie fagm i g Moyis nagn tawalgbancieɔnɔ buol, Yendu n be naan.

Israyel yab n bu maa salg binbindl nand

²² *Yonmdaan bo maad Moyis k wan maad Israyel yab k nne: «Yinm mɔno la k n be polu po yo g maad yen'i. ²³ I kan tug ligtana lann i kaa wula g nan siel yaa yendu g pugn n po. ²⁴ I bu tug tand i g maa n *salg binbindl. L salg binbindl po i k i baa kod i pei yen i ɳuabi yen i naabi g *juug muu g yid'n salg yen guan-g-manju salg. N tu gii lugd naan buol k i baa pug'n kul, n bu jiid l buol i g yad yedjanm i po. ²⁵ I gii bu maa n *salg binbindl yen tana, yin daa tugd tana nba k b kpied kpied. I gii tug bonn g kpied l tana, l tana ji g dagd yen yin tug g maa n salg binbindl. ²⁶ I kan maa n salg binbindl g tien taajmaada. I gii tien taajmaada g sua ɳmaad g do u fai baa nyuan i.»

Yiko nba nyuan yonmi nba tie Israyel yab

21

¹ *Yonmdaan bo pugn g maad Moyis: «Dən Israyel
yab məbona nba ne: ² "I gii daa yonm k u tie *Ebro
buolu n nil, u baa tie yonm g daan biin bina nluob i. Bina
nlile po, yin ɳaa'ɔg k wan gii saa, g daa pa baa siel. ³ U
canbaa bo gii daa'ɔg k u g məg puo, wan gii saa u kua. U bo
gii məg puo, wan tug u puo gii saa. ⁴ L gii tie k u canbaa n
tie'og puo, k l puo mal'o bijabi lann i kaa bipuobi, u canbaa
n bu yend l puo yen bid, wano nuan ñ gii saa u kua. ⁵ L gii
tie k l yonm yed k u bua u canbaa maam, g bua u puo yen
u bid, k u g bua wan nya u canbaa nui n, ⁶ lann u canbaa ñ
gad yen'o Yendu nunŋ n^z g daan sen'o g kpien'o gann lann i
kaa diməkpienu, g tug pienu g pund u tubl. Nnyan, l yonm
ji baa be g suun u canbaa tuona i saa yen u kuum.

⁷ Nil gii tug u bipuo g kuad'o k b daa'ɔg g tien'o tuonsunn,
l tuonsunn kan nya u canbaa nui n nyan jua n bu nya
yonmd n nand nyan kaa. ⁸ L gii tie k l tuonsunn canbaa bo
daa'ɔg g bua n kuan'o i, g ji tan g bua'ɔg, wan te k l puo baa
ñ pa g guan gaal u big. U g məg yiko nba bu tug l puo g
kuad'o saanm. U gii tien nnyan, u lind l tuonsunn puol po n
nyan. ⁹ L gii tie k l jua daa l bipuobg k wan te u bija i, l jua

^z**21:6** B bo tu gad yen yonm Yendu nunŋ n lan ɳon k u tug Yendu
k u tie sieda k wano məno n bua wan gii be yonmd n.

Nyanu kadaaɔg 21

bu tien jakund bogda n bual k wan tien yal nba kul.¹⁰ L gii tie g yua nba daa tuonsunn nyan kuan'o g biɛ guan g kuan puolua g pugn, l g tie k wan ji waan tuonsunn nba k u cind g kuan'o nyan jied lann i kaa u tiɛd lann i kaa g yie g daa kua u po kaa.¹¹ U gii waan u jied yen u tiɛd, g yie g g kua u po, l tuonsunn bu fid gii saa g kan pa ligli.

Biid nba dagd yen kuum

¹² «Yua pua nil g kpii, l tie k ban kpi u mɔ i.¹³ Ama l gii tie g yua kpii kuum nyan bo g bobn k wan kpi kuum kaa, k min Yonmdaan n cab k l baal nnyan, n bu ŋɔn naan buol k u bu san g gad g wuon.¹⁴ Ama nil gii bobn g kpii u lua tonu, baa l daan gii san g daan fil *salg binbindl, yin gad g dad g nyan'o g kpi'ug.

¹⁵ Nil gii pua u naa lann i kaa u baa, l tie k yin kpi'ug u.

¹⁶ Yua suol nil yen paalu g kuad'o lann i kaa g diɛ'ɔg u ŋaapo, l tie k yin kpi'ug u.

¹⁷ Yua maad u naa lann i kaa u baa mabiid, l tie k yin kpi'ug u.»

Kunkɔna buud jiɛlu

¹⁸ L gii tie g niib kɔn, g yend pua u lua nuukul lann i kaa g tug tann i g jaa u lua g g kpii'ug kaa, k u duan yiɛlu i,

¹⁹ ama g bu fid g tug lanbanu g fiil gii waa cincann, yin daa

Nyanu kadaaɔg 21

dad yua nba pua'ɔg nyan tubl. Yin te k wan teb'o saa yen wan tan paag, g biɛ pa wan pien u tuona nba nyan po.

²⁰ Nil gii tug lanbann g pua pua u yonm, jua lann i kaa puo, g daan kpii'ug, l tie k yin dad l daan tubl i. ²¹ Ama l yonm gii tien diyenn lann i kaa daa nle yo g fid g kpe, yin daa diɛl u canbaa tubl g dugn u bo nyan ligli i g daa'ɔg.

²² Jab gii kɔn g ɔmib puotinpunml k u mal k u maddaal daa g pund^a, ama g kuum g kpe, yua nba ɔmib'o nyan bu pa pann nba g puodaan yen buuddanm bil'o i. ²³ Ama l gii sua g kuum kpe, miel n bu pa miel pann. Yua kpii nil, yin kpi u mɔ. ²⁴ Nil gii kpigd u lua ninbinn, yin kpigd u mɔ yaa ninbinn. Nil gii pua g fegd u lua nyinn, yin pua g fegd u mɔ yaa nyinn. Nil gii janm u lua nuu, yin janm u mɔ yaa nuu. Nil gii janm u lua tital, yin janm u mɔ yaa tital. ²⁵ Nil gii fie u lua muu, yin fie u mɔ muu. Nil gii pua g duol u lua, yin pua g duol u mɔ. Nil gii pua g janm u lua, yin pua g janm u mɔ.

²⁶ Nil gii pua u yonm, puo lann i kaa jua g fiɛl u ninbinn, l tie k wan ji cab'o k wan gii saa i. U ninbinn pani n nyan ²⁷ L gii tie g nil pua g fegd u yonm nyinn mɔ i, l tie k wan ji cab'o wan gii saa i. U nyinn pani n nyan.

^a**21:22** Ne buol ne mɔg gbadu munle i. Sieb gbiɛ g jab gii kɔn g ɔmib puotinpunml k u tug biil.

Nyanu kadaaɔg 21

²⁸ L gii tie g naab tuon jua lann i kaa puo g kpii'ug, yin daa diɛl naadaan tubl. Yin jaa l naab tana g kpi'ug. I kan ɲman l naab nand. ²⁹ Ama l gii tie k l naab kpel g to niib k b maad naadaan k u yie g g ɲanm g kub u naab, l naab gii kpii nil, yin jaa'ɔg tana g kpi'ug. G biɛ kpi naadaan mɔ.

³⁰ Ama b gii yed g naadaan ñ pa pani k ban ɲaa'ɔg, wan pa pann nba k b bil'o. ³¹ Naab gii tuon big, bijabg lann i kaa bipuobg g kpii, yin jaa l naab tana g kpi'ug. ³² Naab gii tuon yonm, juu lann i kaa puo g kpii, naadaan bu pa yonm ɲann canbaa dibala piintaa i. Naab mɔ yin jaa'ɔg tana g kpi'ug.

³³ Nil gii biid nyunbuoug g yaan, lann i kaa g gbiil nyunbuoug g g biin siɛl l po g sua yaa naab lann i kaa bonŋ baa l n, ³⁴ yua nba yen nyunbuoug nyan bu pa ligli i l bonkobg po, g mɔ n ji yend l bonkobkpienn. ³⁵ Sua yaa naab gii tuon lua naab g kpii, l tie k l naadanm banle ñ kuad naafuod g bɔgd ligli i, g biɛ pad naab nba kpe nyan nand g bɔgd. ³⁶ Ama l gii tie g naab nba tuon naalua g kpii nyan tu kpel g to u lieb, g naadaan n g ɲanm g guul u naab, l tie k l naadaan ñ pa naab i l po, g mɔ n ji yend naakpienn.

Bonkobnaayiug buud

³⁷ Nil gii jan naab g kpii, lann i kaa g kuad, l tie k wan pa bondaan nai nmu i. U gii jan pieog lann i kaa ɲuab, l tie k wan pa pei nna lann i kaa ɲuabi nna i.

Nyanu kadaaɔg 22

22

¹ Nil gii libl naayig nyieɔg k u gbaa k wan lond dieog g kua, k u pua g kpii'ug, yin daa jalg'o k u kpii kuum. ² Ama l gii tie yendu n i k u pua g kpii'ug, u mɔg biid. I gii suol naayig k u g mɔg siɛl g bu pa wan jan yua nba, yin kuad l naayig g pa wan jan yal nba po.

³ Nil gii jan naab, bonŋ, pieog, lann i kaa ɳuab k i la k u be yua nba jan nyan ɳaag n, l tie k l naayig ñ ɳmien bonkobg nba k u jan nyan i, g bie pugn bonkoblieg l po.

Yal nba nyuan nil bonn po

⁴ L gii tie g nil ɳaa k u bonkobd ɳman u lua bonkuod, lann i kaa u dimɔunŋ tiidi, l bual g bonkobdaan ñ tug u bonkuod nba ɳanm g tien i g pa kpadaan.

⁵ Nil gii juu muu k l lual kunkond nba k b kagn g lind kpaab nyan g daan dii u lua bonkuod lann i kaa u kpaand, yua juu l muu nyan bu pa muu n dii yal nba i.

⁶ Nil gii piɛn u lua ligli lann i kaa bona k b jan, k b suol yua jan, u bu pa wan jan yal nba nyan fuunu munle i.

⁷ Ama b gii g suol naayig, daan nba k b piɛn'o bona k l bod u ɳaapo nyan ñ nagn min Yendu nunŋ n g pol k wano kaa jan. ⁸ Maam gii baal naab po lann i kaa bonŋ po lann i kaa pieog lann i kaa liɛdl po lann i kaa yal l bod kul, niib banle nba g maam baal b siign nyan bu baal min Yendu buol i. N gii yed g yua g mɔg mɔni, l daan bu pa u lua bonn ɳann po

Nyanu kadaa^g 22

fuunu munle i.

⁹ Nil gii pien u lua bon^j lann i kaa naab lann i kaa pieog lann i kaa bonkobfan^j, k l bonkobg kpe lann i kaa k u janm lann i kaa k b suol'o g sua g la, ¹⁰ yua k u pien'o bonkobg nyan ñ pol min Yonmdaan sann po k u g jan. U gii pol, bonkobdaan ñ tuo k wan daa pa. ¹¹ Ama l gii tie k b jan bonkobg ñann yua nba k b pien'o nyan ñaapo i, l tie k wan pa bonkobdaan i. ¹² L gii tie g mua^g n bonkobg n suol l bonkobg g pad pad'o, yua k b pien'o l bonkobg nyan ñ tug g gad g ñon bonkobdaan. Nnyan u kan pa l bonkobg po.

¹³ Nil gii gaal u lua bonkobg k l bonkobg janm lann i kaa g kpe g bonkobdaan g be l buol, l tie k wan pa l bonkobg po i. ¹⁴ Ama bonkobg gii kpe bonkobdaan nun^j n, yua kpend nyan kan pa. L gii tie k u daan gaal l bonkobg g baa suun g pa ligli i, wan pa l ligli.

Yiko nba nyuan niib binbem po yen jaandi po

¹⁵ Nil gii b^ond sipaan nba g ban jua g bi^ε g tie sua sikpen^j, g dua yen'o, l tie k l daan ñ pa cuadl i g kuan l sipaan.

¹⁶ Sipaan baa gii yie k u yaa big kan kun l jua, l bual k l jua ñ pa ligli lan gii ja nyan ban tu pa cuadl nand g kuan sipaan nyan i.

¹⁷ I kan ñaa puobelb^ondaan ñ gii be.

¹⁸ Nil gii dua yen bonkobg, yin kpi'ug.

Nyanu kadaaɔg 22

¹⁹ Nil gii yid salg k l g tie k u yid g tie min Yonmdaan kaa, g padl i, l tie k yin kpi'ug u.

²⁰ I kan mabn saan nba kua i doug n, i kan gii diɛ'ɔg nyan yonm nyan. G dugn i mɔ bo kal saaɔnɔ u Esipt doug n. ²¹ I kan cagn pekual g bual kpiebg. ²² I gii cagn pekual lann i kaa kpiebg, k u mɔ yen'n, n bu cenɔ u yigni. ²³ L youg, n bu fiin n mutuol i po g ɔaa tɔb ñ kun yen'i k i puob ñ kal pekuad, i bid ñ te kpiebi.

²⁴ I gii kpend n buolu n nil nba tie talg ligli, yin daa tie nyan yab dinɔ niib pana n tie nand nyan, yin daa kpaan nyuad l po.

²⁵ A gii din a lua pann g gaal u gbagdl g bil, ɔan guan g ɔmien'o g yendu daa g baa. ²⁶ U gbagdl kul n nyan. U diɛ lann i g pinɔ. A gii g ɔmien'o u bu pin bɛ i g duan i? A gii ɔaa k u mɔ yen'n, n bu cenɔ u yigni g dugn min jie nil ninbaaɔg.

²⁷ A kan sugd Yendu, a biɛ kan maad mabiid a doug n liig yab po.

²⁸ I gii juab i bonkuodu, yin tug dipaani yen dimɔunɔ tiidi luana dipaanm g te'n. G tug i bijakpela g te min Yonmdaan.

²⁹ A naab lann i kaa a pieog gii mal bicincinn k u tie bonjal ɔan ɔaa'ɔg yen u naa g daan biin daa nlile. Daa nniin

daal ɳan tug'o g te'n.

³⁰ I tie n niib i. L yaa po, i kan ɳman bonkobg nba g muaɔg n bonkobg suol'o g pad pad'o. I bu tug l bonkobg g lu sangbanni i.

Niib n baa cəln tali nand

23

¹ A kan ci ɳalaaci. A kan kun mənkunninkpind g tod yua nba g məg məni. ² Niib gii bua n tien bonbiiug, a kan yed k ban yab nyan k a bu taan b po. A kan kun mənkunninkpind g taan niib po k l maa ban yab yaa po. ³ A kan kun mənkunninkpind g taan talg po k l maa wan tie talg yaa po.

⁴ A ninnand naab lann i kaa u bonj gii bod k a jal l bonkobg ɳan guan yen'o g te'og u daan. ⁵ Tugl gii kpiieg a ninnand bonj k u baa, ɳan daa nyɔl a ninnand kaa, ɳan tod'o k wan fiin u bonj.

⁶ Talg gii məg məni buud buol yin te'og u məni. ⁷ Lɔgl faaɔg maam. Daa te k ban kpi daan nba g biil siel lann i kaa nimən. G dugn yua nba biil min kan yed k u g biil. ⁸ A kan gaal jod paab, g dugn paab juand yanfodanm, g te g niib kun mənkunninkpind.

⁹ I kan mabn saan. Yimn məno i ban saaɔnŋ n tie nand nba. I mɔ bo tie saanm i Esipt doug n.

Fuodu binn yen fuodu daal

¹⁰ Binn kul i tu bu ko i kpaand g tan juab i bonkukuod g daan biin bina nluob i. ¹¹ Ama bina nlile po yin ɳaa g daa ko g tinj ñ fuod. Yin biɛ daa tugd yal be kpaab n. I buolu n niib nba tie tali mɔ bu juab lann i g di. L gii tenn yal nba muaɔg n bonkobd ñ di. L binn, i bu ɳaa g daa pɔ i dimounj tiidi luana yen i oliif tiidi luana i.

¹² I tu bu sun i tuona g daan biin daa nluob i. Ama daa nlile daal, i kan sun tuonn k i naabi yen i boni ñ mɔ ñ fuod. L daal, i tuonsunna yen saanm mɔ bu fuod i.

¹³ Danm man g cenj min maad'i yal nba kul. I kan taa buolfani yendui sana g bual yin pug'b.

Jaanm buoli nba k Israyel yab baa di

¹⁴ Binn n ninj, i tu bu tien jaanm buoli ɳantaa i g dond'n.

¹⁵ I tu bu tien *kpanu nba k b g tien yen dibina jaanm. Min sen youg nba Abiib^b ɳmaalg n ninj i k i bu di l jaanm g daan biin daa nlile. G dugn l ɳmaalg n i k i bo nyiɛ Esipt doug n. I kan baal n buol nuukuonu. ¹⁶ I tu gii cil bonkukuod juabu youg nba, yin tien jekpiela jaanm. I tan gii juab bonkukuod g gbenn, yin tien bonkukuod jaanm.

¹⁷ Binn n ninj, Israyel jab kul tu bu baal min Yonmdaan b

^b23:15 Diid tin diɛn yal 13.4

Nyanu kadaaɔg 23

canbaa buol taal muntaa i.

¹⁸ I kan kod bonkobg g yid'n salg g yegn yen kpanu nba k b tien yen dibina. Bonkobkpam nba k i tug g yid'n salg kan duan g fann. ¹⁹ I tu bu tug i bonkuquod boncincina g baal yenn min Yonmdaan i Yendu ɳaag n i. I kan ɳaan ɳɔbig nand yen u naa biim.

Yendu puon k u bu tod u buolu

²⁰ N bu sun n *maleg k wan gii be i liig gii guu'i sɔnu po g biɛ te k yin pund naan buol nba k n bobn i po. ²¹ Cenj man wan bu maad yal nba g biɛ colm'o. Daa ɳaa man u pal ñ biil. I gii fiil g yie u po u kan ɳaa'i, g dugn n sann po i k u be. ²² Ama i gii ɳanm g cenj u maam g tien min maad'i yal nba kul, i yibala kul baa tie n yibala i, k i ninnanda kul tie n ninnanda.

²³ N maleg bu gaal i liig g gad yen'i Amorit-nba yen Hitit-nba yen Perisit-nba yen Kanaan yab yen Hifiit-nba yen Sebus yab doi n, min biɛn b kul. ²⁴ I kan gbaan b tingbana buol g bual k yin pug'b. I kan togd l doug n yab bogda. Pua man g mud mud b tingbana yen b tingbantana. ²⁵ I gii pug min Yonmdaan i Yendu, n bu yad yedjanm i jied po yen i nyum po g fagn yiɛli i buol. ²⁶ I doug n ninj, puo kan pil tug ñ biil. Dølg kan gii be. N bu fagn i miel.

²⁷ N bu te g niib ñ gii jie'i bonciɛnn. Buolfani niib tu gii

Nyanu kadaaɔg 24

gbad k i baad naan buol, b yam bu pud g ɔ̄mad ɔ̄mad i. I yibala mɔ̄ tu gii la'i b bu san i.²⁸ N bu te gbenji ñ bel g yaan Hifiit-nba yen Kanaan yab yen Hitit-nba yo yin fid g pund b doug n.²⁹ Ama n kan bel g yaan b kul ne binyenn n ninj kaa. N gii tien nnyan doug baa dua fam i, muaɔg n bonkobd n bu kua g pɔ̄l g yabd gii cie yinm niib.³⁰ N baa biel i yibala g yaand'b waam waam i saa yen yin tan bu pɔ̄l g gbie doug.³¹ I yiɛl bu cil kpenyeli mɔ̄gl buol i saa yen Mediterane mɔ̄gl. G guan g tug tinkuonj po gii saa yen Efrat bɔ̄ncieɔ̄nñ. G dugn n bu te yin paad l doug n niib g bel g yaan'm.³² I kan suol dɔ̄nnu yen l doug n niib, i biɛ kan tug i yula g lol yen b tingbana.³³ Daa ɔ̄aa man ban gii kua i doug n lann i kaa b tan bu te yin baa biid n i. B tan bu te yin gii pug b tingbana i. I gii tien nnyan, i baa dieɔg n ninj n nyan.

Yendu suol dɔ̄nnu yen Israyel yab

24

¹ Yonmdaan bo maad Moyis: «Fin yen Aharɔ̄n yen Nadaab yen Abiwu yen Israyel *nikpela piinlile ñ do jual po nii. I gii do g daa g nag n buol, yin gbaan g pug'n.² Fin Moyis kua ñ bu nagn n buol, lieb kan nagn. Israyel yab nba tenn kan do jual po.»³ G Moyis gad g dugn Israyel yab Yonmdaan n maad yal nba kul. K Israyel yab

Nyanu kadaaøg 24

ŋmien k b bu tien Yonmdaan n maad yal nba kul.

⁴ Moyis bo dien Yonmdaan n maad'o yal nba kul i. L wonn po k u tuod g fiil g maa *salg binbindl jønyielu g caan piig yen tana nle, Israyel cugl kul tanyenn. ⁵ G te g naasenm kod bonkobd g *juu muu g yid Yonmdaan salg g bie kod naatona g yid'o sallieg k l tie guan-g-manju salg. ⁶ G Moyis tug l bonkobd sɔm bøgdm g tien seni n ninj, g guan g tug liel mɔ g wul salg binbindl po. ⁷ U bo tug *dønnu kadaaøg g lii k Israyel yab kul gbad, g nyaan maad: «Yonmdaan n maad yal nba kul, t bu tien.» ⁸ Lann i g Moyis tug sɔm g mii mii Israyel yab po g maad: «Sɔm ne tie Yonmdaan n tie'i u mɔmaam g suol dønnu nba yen'i n nyan.»

⁹ L puol po g Moyis yen Aharøn yen Nadaab yen Abiwu yen Israyel nikpela piinlige guan g duo jual n. ¹⁰ B bo la Israyel Yendu, k u titala n ŋmaa yal nba po naan nyan b tug tannyinyila nba k l daaøg paa nyan i g kpaa kpaa, k l bɔn g nyili nyan polu po nyan. ¹¹ Israyel nikpela bo la Yendu g dii g bie nyuu. U bo g tien'm siel yaa bonbiiug.

Moyis duo g cend Yendu jual po

¹² L puol po g *Yonmdaan maad Moyis: «Do jual po nii k n bu te'a tanpipaba nba k n dien n *Mɔmaam yen n mɔbona l po, k a tug gii tund niib.» ¹³ Lann i g Moyis fiil k wano yen u todkua Sosuwe duo Yendu jual po. ¹⁴ Ban bo bua n do

Nyanu kadaaɔg 25

youg nba, Moyis bo maad Israyel nikpela: «Guul'ti man ne buol ne g sua k t guan. Aharon yen Ur n nyan, yua mog maam wan la'b.»¹⁵ G Moyis duo jual po g tawalgbaɔnɔŋ ɔagn jual.¹⁶⁻¹⁷ Yonmdaan yudand bo be Sinaayi jual po. Israyel yab bo nyuan Yonmdaan yudand k l tie nyan muupienu nyan i g be jual po. G tawalgbaɔnɔŋ ɔaag jual po g daan biin daa nluob. Daa nlide daal g Yonmdaan yiin Moyis tawalgbaɔnɔŋ n.¹⁸ G Moyis kua tawalgbaɔnɔŋ n g duo jual yul po. Moyis bo tien yentuna piinna yen nyied piinna i jual po.

Israyel yab paani

25 ¹*Yonmdaan bo maad Moyis: ²«Maad Israyel yab k ban baal yen paani g te'n. Yab nba mog paani g bu te yen bulcind kul, yin gaal l paani.³ I bu gaal wula yenligtana yen nabnd yen ⁴caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounɔŋ yen cabñana nba daaɔg paa yen ɔuabi kobd caba i.⁵ G gaal pei gbanmɔnd yen jankpela gband^c yen kunkontiidi daad.⁶ G gaal kpam nba k b die g sonɔŋ fida yen bonnunubd nba k b die g ɔmad g tie yedñanm kpam yen bonnunubd nba k b die g tie *ɔjubl.⁷ G gaal tana nba k b yi oniks yen tanlaa nba k l daaɔg paa k b bu tug g k pied k pied g tabn *salg-yidkab ciɛn

^c25:5 L jankpela g be doug ne.

Nyanu kadaaɔg 25

liedb̥ig po yen u pal po cabl po.⁸ Maad Israyel yab k ban caan n jounj k min gii be b siign.⁹ N bu ɳən'a l jounj jinjəunj yen bona nba k i bu tug g caan l jounj nyan mɔ yaa jinjəunj. I bu l tien nyan min bu ɳən'i nand nyan i.

Dənnu kpaɔg

¹⁰ Maad Israyel yab k ban tug kunkontiidi daad g kpaa *kpaɔg k l fagnu ñ gii tie nuukpanduna ɳanle yen bəgdm, k l pienu tie nuukpandunn yen bəgdm, k l kpedu mɔ ñ gii tie nuukpandunn yen bəgdm.¹¹ G tug wula nba ɳan fai fai g donn g tabn l kpaɔg nuagn n ninj yen l kpaɔg puol po yen l kuni kul po.¹² Tug wula g tien ləgdi ɳanna g kpaa g tabn kpaɔg kuni ɳanna po. Yenn po ɳanle, liel po mɔ ɳanle.¹³ G guan g tug kunkontiidi daad ɳanle g donn wula g tabn l po,¹⁴ g tug g kuan kpaɔg ləgdi ɳanna ɳann n ninj k ban tu fid g suol g yugd kpaɔg.¹⁵ L kunkontiidi daad baa tun g tuu kpaɔg ləgdi n i. I kan tuud'l.¹⁶ A bu tug n dənnu kasied tanpipaba nba k n bu te'a nyan i g kpien *dənnu kpaɔg n ninj.

¹⁷ Tug wula nba ɳan fai fai g maal kpaɔg bonbiil. L bonbiil fagnu ñ gii tie nuukpanduna ɳanle yen bəgdm, k l pienu mɔ tie nuukpandunn yen bəgdm.¹⁸ G maal Serubən-nba^d banle

^d**25.18** B bo nan bonkobd i k b mɔg kpinkpana k b yi Serubən-nba. Serubən-nba bo gii be naan buol, l ɳonj g Yendu be l buol i.

Nyanu kadaaɔg 25

kpaɔg bonbiil kuni ɔnanle ɔnann po k l kul n̄ gii tie bonyenn.

¹⁹ Serubɛn yend n̄ gii sie bonbiil kunj g guan yenn po, g luamɔ sie g guan liel po. ²⁰ B baa sie g tuol b lieb i, g tiib g nyuan kpaɔg bonbiil, k b kpinkpana tien g guu l bonbiil.

²¹ Tug dɔnnu kasied tanpipaba nba k n bu te'a nyan g kpien *dɔnnu kpaɔg n, g tug bonbiil g biin l po. ²² N tu bu cend'a Serubɛn-nba siign n i, kpaɔg bonbiil po, g te'a n mɔbona nba k Israyel yab baacoln.

Tiebl nba k b baa maand kpanu l po

²³ Tug kunkontiidi daad g kpaa tiebl k l fagnu n̄ gii tie nuukpanduna ɔnanle, k l pienu tie nuukpandunyenn, k l kpedu n̄ mo n̄ gii tie nuukpandunn yen bɔgdm. ²⁴ G tug wula nba ɔjan fai fai g donn g tabn l tiebl po yen l kuni po.

²⁵ G guan g k pied dipandbid k l pienu n̄ gii tie nyan nuubifɔgdug fagnd nyan, g kpaa g suol tiebl titala yen l liel, g tabn wula l kul po. ²⁶ G tug wula g tien lɔgdi ɔnanna g kpaa tiebl loga n, titala po. ²⁷ L lɔgdi n̄ gii kpiε dipanda, nand nba k b bu fid g tuun daad l n ninj g yugd tiebl.

²⁸ Cua kunkontiidi daad g tien wula l po. B tu bu tug lann i g yugd tiebl. ²⁹ Tug wula nba ɔjan fai fai g maal seni, yen kɔb-nba yen sɔa yen kudjmani. L bona i k i baa die g tie dimɔunj l ninj g piin'n paab. ³⁰ Youg kul kpanu nba k b baad yenn g yid'n salg nyan baa maa l tiebl po i, n nunj n.

Ban bu maal fidtuanbonn nand

³¹ Tug wula nba ɔjan fai fai g maal fidtuanbonn. L fidtuanbonn nyagl yen u bendjal yen u benda yen u senboli yen ban nan tipuug nba l po nyan bu taan gii tie bonyenn i.

³² U baa mɔg benda ɔjanluob i. Benda ɔjantaa baa be yenn po, g ɔjantaa mɔ be liel po. ³³ Benda ɔjanluob ɔjann po, tipuud ɔjantaa yen dugna ɔjantaa baa be bendl kul po, ³⁴ g tipuud ɔjanna yen dugna ɔjanna mɔ be bendjal po. ³⁵ Benda bu taan ɔjanle-le i bendjal po. Ban bu taan lieb naan kul, dugnn baa be l tinq po. ³⁶ Dugna yen benda ɔjanluob ɔjann yen bendjal kul bu taan gii tie bonyenn i. ³⁷ I bu tug wula nba ɔjan fai fai i g maal fida nlile g tuan fidtuanbonn po, nand nba k l baa yien l nintual n. ³⁸ I bu tug wula nba ɔjan fai fai i g maal babd yen sipied nba k b baa die g gaan fantam l n. ³⁹ Wula nba k i bu tug g maal fidtuanbonn yen l babd yen l sipied baa tie nyan ciло piintaa nyan i. ⁴⁰ Fin Moyis n̄ ɔjanm g suli g bona kul n̄ tien nyan min ɔjn'a nand jual po ne nyan.

*Yendu binbebuol jounq caanu

26

¹ *Yonmdaan bo maad Moyis: «Tug cabɔjana nba paa yen caba nba mɔn g bɔn waam yen

Nyanu kadaaɔg 26

cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj g nyal g tien caba piig, g nan nan Serubən-nba^e l po k lan jɔn jounj n.
² Cabl kul fagnu baa tie nuukpanduna piinle yen ɔanniin i, k l pienu tie nuukpanduna ɔanna. L caba kul baa ja ja i. ³ A bu taan caba ɔanmu g nyal g tul g tien cincenciɛyeounj, g taan caba ɔanmu nba tenn mɔ g tien cincenciɛnlieog. ⁴ Tug ɔuubila nba mɔn g bɔn waam g nyal g jɔn cincenyeounj jijuog cabl mɔgbann po. G guan g tien nnyan cincenlieog cincinn cabl mɔgbann po. ⁵ Tug ɔuubila piinmu g nyal g jɔn cincenyeounj cabcincinn mɔgbann po, g tug ɔuubila piinmu mɔ g jɔn cincenlieog jijuog cabl mɔgbann po k l cincena ɔanle ñ gii naan. ⁶ Tug wula g tien lɔgdi piinmu g tul l cincena ɔanle k lan ji gii tie cincenyeounj. Nnyan i k n binbebuol jounj baa tie bonyenn.

⁷ Tug ɔuabi kobd g lug caba piig yen yenn g ɔagn n jounj po. ⁸ Cabl kul fagnu baa tie nuukpanduna piintaa i, k u pienu tie nuukpanduna ɔanna. L caba kul baa ja ja i. ⁹ I bu taan caba nmu g tien cincenyenn i. G taan caba nluob nba tenn mɔ g tien cincenliel. L cincenliel munluob po cabl baa cuan n jounj nunj po i. ¹⁰ Tug ɔuubila piinmu g nyal g jɔn caba ɔanmu nba taan g tie cincenyenn nyan cabcincinn

^e26:1 Serubən-nba bo tie bonninnand i g naan nyan bonkobd nyan g mɔg kpinkpana.

Nyanu kadaaɔg 26

mɔgbann po. G guan g tien nnyan caba nluob ɳann mɔ yaa jijuog cabl mɔgbann po.¹¹ Tug nabnd g tien lɔgdi piinmu g kuan ɳuubila n ninj k n jounj ñ gii tie bonyenn.¹² N jounj cabyenn bɔgdm bu tenn gii cuan n binbebuol puol po i.¹³ L cincencieɔnj baa yaln nand nba k l bu fid g ɳagn n binbebuol loga po i.¹⁴ A bu tug pei gbanmɔnd i g ɳagn jounj po, g nyaan tug jankpela gband g maan l po.

¹⁵ Cua man kunkontiidi daad g tien dicaada g caan n jounj.¹⁶⁻¹⁷ L dicaada kul baa ja ja i. Dicaadl kul fagnu baa tie nuukpanduna piig i, k u pienu tie nuukpandunn yen bɔgdm. G tug panda g kpaa g pɔn dicaadl kul po.¹⁸ I bu caan dicaada piinle i n binbebuol yanbaɔnj po.¹⁹ G tug lightana g tien tɔgli piinna g sen dicaada l ninj. Dicaadl kul bu gaal tɔgli ɳanle i.²⁰ I bu caan dicaada piinle i n binbebuol-jounj yaanj po mɔ,²¹ g tien tɔgli piinna, dicaadl kul tɔgli ɳanle.²² G guan nintual po g caan dicaada nluob.²³ G caan dicaada ɳanle jounj nuagn, lɔdi n.²⁴ Lan cil tinj g daan do polu, lɔdi n dicaada ɳanle ɳann kul baa kpaab i. L dicaada baa naan i.²⁵ Nnyan dicaada ɳanniin yen tɔgli piig yen ɳanluob n baa be nuagn. Dicaadl kul baa mɔg tɔgli ɳanle i. I bu tug lightana i g tien l tɔgli.

²⁶ I bu cua kunkontiidi daad i g tug bona ɳanmu g pan jounj logyenn po,²⁷ g tug daad ɳanmu mɔ g pan logiel po.

Nyanu kadaa^g 26

G guan g tug daad ɳanmu g pan jounj puol po. ²⁸ Sinsiign pandl bu pan dicaada siign i. L bu cil yenn po i g daan tuu liel po. ²⁹ I bu tug wula i g tien tien dicaada yen l panda po. G tug wula g tien lögdi g tug dipanda g tuun l n. ³⁰ Fin Moyis n te k ban pua n jounj lan gii tie nyan min ɳon'a nand jual po ne nyan.

³¹ Tug caba nba mən g bən waam yen cabmənyinyina yen caba nba mən kpeounj yen cabŋana nba paa g lug cincencieonj. Yab ɳanm g ban lugm n bu lug l cincenn. G nyaan nan Serubən-nba l po. ³² Tug l cincencieonj g jən kunkontiidi daad ɳanna nba k b tabn wula l po g sen təgli nba ninj k b tien yenligtana k l lögdi tien yen wula nyan po. ³³ Tug l cincencieonj g kuan lögdi ɳanna n ninj k lan gii juan. G tug *dənnu kpa^g g sen cincencieonj linn po. L cincencieonj n baa juan g paad ɳand buol yen ɳand yaa ɳand buol.

³⁴ Tug kpa^g bonbiil g biin *dənnu kpa^g po, ɳand yaa ɳand buol. ³⁵ G sen tiebl ɳand buol, yaanj po. G tug fidtuanbonn mə g sen tiebl yanbaonj po.

³⁶ Yab ɳanm g ban lugm n tug caba nba mən g bən waam yen cabmənyinyina yen caba nba mən kpeounj yen cabŋana nba paa g nyal jounj diməb n cincenjənkal. ³⁷ Tug kunkontiidi daad ɳanmu g tabn wula l po, g tug lögdi nba k

b tien yen wula nyan g kpaa 1 po, g fign 1 daad tɔgli nba k b tien yen nabnd nyan n ninj. G ji jɔn 1 cincenn 1 po.

***Salg binbindl**

27 ¹ Yonmdaan bo maad Moyis: «Tug kunkontiidi daaɔg g k pied *salg binbindl. L binbindl fagnu baa tie nuukpanduna ɔjanmu i, k 1 pienu tie nuukpanduna ɔjanmu. K 1 kpedu mɔ tie nuukpanduna ɔjantaa. ² K pied yina ɔjanna salg binbindl kuni po, k 1 yina yen salg binbindl ñ taan gii tie dayeonj, g nyaan tien nabnd 1 kul po. ³ G tug nabnd g tien sipied nba k b baa die g wo salg binbindl fantam yen bona nba k b baa die g nyied muukuana yen seni nba k b baa die g gaan sɔm, yen bona nba k b baa die g lebd nand yen senbola nba k b baa juug *ɔjubl 1 n. ⁴ G tug nabnd g tien kudjui g kpaa g lind salg binbindl. G tien lɔgdi ɔjanna g kpaa 1 kuni po. ⁵ Tug ɔjan kpaa yal nba nyan g pua g lind salg binbindl, lan cil tinj g do g daan sed hal sinsiign. ⁶ Cua kunkontiidi daad ɔjanle g tien nabnd 1 po. ⁷ G tug 1 daad g tuun salg binbindl kuni po lɔgdi ɔjann n ninj, k ban tu suol g yugd salg binbindl. ⁸ L salg binbindl nuagn baa tie bonkuonn i. Tien 1 kul nyan min bo ɔjɔn'a nand jual po nyan.

Jounj guaög

⁹ Yonmdaan bo pugn g maad: «Tug cincena nba k b nyal
yen caba nba paa g jøn g lind n binbebuol jounj guaög.

Guaög yanbaonj po cincena fagnu baa tie nuukpanduna
kobg i. ¹⁰ Tug man lanbanbid nba k b tugligtana g maal
nyan g tuun cincena n ninj g løgn dicaada løgdi po. L
dicaada baa tie bona piinle i g sie tøgli piinle nba k b tien
yen nabnd nyan n ninj. A bu tien nabnd i l dicaada po.

¹¹ Yaanj po cincena fagnu mɔ baa tie nuukpanduna kobg i g
luag dicaada løgdi n, g juan nyan yanbaonj po cincena n
juan nand nyan. ¹² Nintual po, guaög yalmu po cincena baa
tie nuukpanduna piinmu i. K u dicaada tie piig, k l tøgli tie
bona piig. ¹³ Guaög dimɔb po cincena mɔ baa tie
nuukpanduna piinmu i. ¹⁴⁻¹⁵ Dimɔb ganj po cincena fagnu
baa tie nuukpanduna piig yen ḥjanmu i yen l dicaada ḥjantaa
k l sie tøgli ḥjantaa n ninj. G jendu po mɔ tie nnyan. ¹⁶ A bu
tug cincenn nba k b tug caba nba mɔn g bɔn waam yen
cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj yen cabjana
nba paa g nyal nyan i g jøn guaög dimɔb n dicaada ḥjanna
po. L dicaada baa fuug tøgli ḥjanna n ninj i. ¹⁷ A bu tug
ligtana i g maal lanbanbid nba k a bu kpaa g pɔn l guaög
dicaada po. A bu tien l løgdi yenligtana i, g tien l tøgli yen
nabnd. ¹⁸ Guaög fagnu baa tie nuukpanduna kobg i, k l

Nyanu kadaaɔg 28

piɛnu tie nuukpanduna piinmu. L cincena yalmu baa tie nuukpanduna ɔnanmu i. A bu tug nabnd i g tien tɔgli.¹⁹ G bie tug nabnd g tien bona nba baa be n binbebuol jounj n k b diɛ g suun yen tuonn, yen n jounj dicaada yen guaɔg dicaada kul po.

Kpam nba k b baa diɛ g sonj fida

²⁰ Fin Moyis, maad Israyel yab k ban te'a oliif kpam nba ɔnan fai fai k yin gii diɛ g sonj fida k lan gii so g daa junn.

²¹ Aharɔn yen u bid ñ tug fidtuanbonn g sen n cend-buol-jounj n, g kpien cincencieonj nba lieg *dɔnnu kpaɔg nyan buol. Fida ñ gii so min Yonmdaan numj n, daajuoug saa yen sijaaɔg n. L tie mɔbonn i Israyel yab po saa yen b bid yaa bid.

Salg-yidkab tiɛd

28

¹ *Yonmdaan bo maad Moyis: «Lugd a ninja

Aharɔn yen u bid Nadaab yen Abiwu yen Eleyasar yen Itaamar g kaan'm k ban gii suun *salg-yidkab tuonn.

² Te k ban nyal *salg-yidkab tiɛd nba ɔnan g bie mɔg yudand k a te a ninja Aharɔn. ³ Danm nba k n tie'b nyalm yanfuom k b ban nyalm nyan, maad'b k ban nyal Aharɔn tiɛd k wan liɛ k ban din'o salg-yidkua k wan gii suun n tuonn. ⁴ Tiɛd

Nyanu kadaaɔg 28

nba k b bu nyal n ne: *pal po cabl^f yen *liedbigr^g yen
liedfagdug yen liedfagdlieog nba k b nan bona l po yen
feglg yen gbann. Ban nyal l tiɛd g te a ninja Aharɔn yen u
bid k ban gii liɛ g suun salg-yidkab tuonn.⁵ Yab nba bu
nyal l tiɛd ñ tug caba nba ɔnanm g paa yen ɔnuubila nba k b
tien wula l po yen caba nba mɔn g bɔn waam yen
cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj g nyal l tiɛd.

Liedbigr

⁶ Yab nyaal tiɛd ñ tug cabñana nba paa yen caba nba mɔn
g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj
g nyal liedbigr. G tug ɔnuubila nba k b tien yen wula g ɔnanm
g nan bona l liedbigr po.⁷ G nyal caba ɔnanle g tabn liedbigr
bɔpiɛd po.⁸ Caba yen ɔnuubila nba k b tug g nyal liedbigr
nyan, b biɛ bu tug l liem i g nyal gbann k lann yen liedbigr
kul ñ gii tie bonyenn.⁹ G tug tannyinyila nba k l daaɔg paa
k b yi oniks nyan bona ɔnanle g diɛn Sakɔb bid sana l po.
¹⁰ Bid banluob sana ñ gii be tanyenn po, g bid banluob sana

^f**28:4** Pal po cabl bo tie kɔlbigr i g salg-yidkab ciɛn liɛ u pal po, k Uriim yen Tumiim be l n. Diid tin diɛn yal nba Uriim yen kadaaɔg juog po.

^g**28:4** Salg-yidkab ciɛn bo tu liɛ u tiɛd yo g tug liedbigr g maan. L liedbigr po i k b bo kpaa tanbid-bid nne k Israyel cuga piig yen ɔnanle ɔnann sana diɛn l po.

Nyanu kadaaɔg 28

mɔ be tanliel po, lan cil ciɛn sann g daan juod big sann.

¹¹ Yua nba ban tankpiedu n bu diɛn Sakɔb bid sana l tana nle po, k lan gii tie nyan nil n tu nyii nuubil bonn po nyan. G tug wula g kagn g lind l tana. ¹² Tug man l tanpipaba g tabn liedbīg bɔpiɛd po. L tie Israyel cuga piig yen ɔjanle n nyan. Aharɔn tu bu lie l liedbīg nba k Israyel cuga sana diɛn g taab l bɔpiɛd po nyan i g kua min Yonmdaan buol, k min gii tien i po. ¹³ Bona nba k i tien g kagn g lind tana nyan baa tie wula kua i. ¹⁴ G tug wula nba ɔjan fai fai g tien laani ɔjanle g tug g lɔgn bona nba kagn tana ɔjanle nyan po.

Pal po cabl

¹⁵ *Yonmdaan bo pugn g maad: «Yab nyaal tiɛd n̄ tug ɔjuubila nba k b tien yen wula, g tug caba nba mɔn g bɔn yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj k b tug g nyal liedbīg nyan liem g nyaan nyal cabl nba g *salgyidkab ciɛn baa lie u pal po. L cabl n baa taab u pal po g tod'o k u ja buud nyan min bua nand nyan. ¹⁶ L cabl baa tie nyan kɔlbīg nyan i, k l fagnu ja nyan nuubanu nyan. K l piɛnu mɔ ja nnyan. ¹⁷ Te k ban tug tannyinyila nba k l daaɔg paa g kpaa g tabn l cabl po g tien juudi ɔjanna. Cincinn juudu tana yi sarduann yen topas yen emerod. ¹⁸ G munle po juudu tana yi turkuwas yen safiir yen sasip. ¹⁹ G muntaa po juudu tana yi agat yen kɔrnalinn yen ametist.

Nyanu kadaaɔg 28

²⁰ G munna po juudu tana mɔ yi krisolit yen beril yen oniks.

B bu tug wula i g tien tuad nba k b bu kuan l tana l n ninj.

²¹ Te k ban diɛn Sakɔb big kul sann tanyenn po k lan gii tie nyan nil n tu nyii nuubil nyan. L tana piig yen ɔnanle tie Israyel cuga piig yen ɔnanle n nyan.

²² Tug wula nba ɔnan fai fai g tien laani k lan gii tie nyan ɔnui nyan g juan cabl nba po g *salg-yidkab ciɛn lie u pal po nyan. ²³ G biɛ maal bani ɔnanle g jɔn salg-yidkab ciɛn pal po cabl bɔpiɛd kuni ɔnanle po. ²⁴ G tug laani ɔnanle ɔnann g lɔgn yenn salg-yidkab ciɛn pal po cabl banyenj po, g lɔgn liel mɔ banlieg po. ²⁵ A bu lol l laani ɔnanle yen tuad nba k b tien yen wula k l maa salg-yidkab ciɛn liɛdbig bɔpiɛd po nyan i. Nnyan i k l kɔlbìg baa maa pal po. ²⁶ G biɛ tug wula g maal bani ɔnanle g jɔn pal po cabl tinq po kuni po nand nba k l bu sii liɛdbig. ²⁷ G biɛ tug wula g maal bani ɔnanle g jɔn l mɔ liɛdbig bɔpiɛd ɔnui tinq po, naan buol k l ɔnui luol g kpiɛ gbann. ²⁸ G tug ɔnuubila nba mɔn g bɔn waam g lol pal po cabl tinq po bani g daan tul yen liɛdbig. Nnyan i g liɛdbig ɔnui bu lol g suol pal po cabl k lan gii taab liɛdbig po.

²⁹ Aharon tu gii bua n kua *ɔnand buol youg nba, u tu bu lie pal po cabl i. L ɔnni Israyel yab cuga piig yen ɔnanle nba k b sana diɛn l po nyan i. Nnyan i k min Yonmdaan kan

Nyanu kadaa^g 28

ban g sunn b po.³⁰ Fin Moyis n̄ tug Uriim yen Tumiim^h g
ŋuuun pal po cabl ŋundug n, k lan gii be Aharən pal po youg
nba kul k u kua n buol. Aharən tu gii bua n kua n buol, l
bona baa ŋuu u pal po i. Lann n bu tod'o k wan fid g jiəl
Israyəl yab buud nyan min Yonmdaan n bua nand nyan.

Salg-yidkab tiəd nba be g pugd

³¹ I bu tug caba nba mən g bən waam kukua i g nyal
liədfagdug nba k Aharən tu bu lie u g ŋəl u liədbig l po.
³² Yin lond l liədfagdug sinsiign n ninj g tien yul
kunkuabuol, g ŋanm g lug tulu n ninj k lan gii paa g daa
fid g pad. ³³ G jiəl caba nba mən g bən waam yen
cabmənyinyina yen caba nba mən kpeounj g tug g nan nan
tiig nba k b yi grenadie nyan luana l liədfagdug tinj
məgbana po. G tug sanbəbid-bid nne k b maal yen wula g
jən jən l liədl tinj po g daan lind. ³⁴ L sanbəa baa fuo fuo
grenadie luana siign i. ³⁵ Aharən tu bu lie l liədfagdug u g
sun *salg-yidkab tuonn. U gii kua n buol, naan k b yi ŋand
buol nyan, sanbəa baa mə i. U biə tan gii nya k l mə. Nnyan
i k u kan kpe.

³⁶ Te k ban tug wula nba ŋan fai fai g maal bonpipabg nne
g diən l po "Yonmdaan yal" k lan gii tie nyan nil n tu nyii

^h**28:30** Uriim yen Tumiim tie bona i k b bo diə g to tie tie g band
Yendu n bua yal nba.

nuubil nyan. ³⁷ G tug gungunj nba mɔn g bɔn waam g lol l bonpipabg g tabn feglg po. ³⁸ L bonpipabg n tu baa taab Aharɔn yutunn po youg nba k u sie min Yonmdaan nunj n. Lann n bu te min gaal Israyel yab paab, baa l gii tie k l paab pinu n ninj k b kpied mɔno.

³⁹ Tug cabñana nba k l daaɔg paa g nyal liɛdfagdug yen feglg, g jab gbann g nan nan bona l po g te Aharɔn.

⁴⁰ Fin Moyis ñ te k ban nyal a ninja Aharɔn bid mɔ liɛdfagd-fagd yen gbana yen fegli, k lan gii mɔg yudand yen naasend.

⁴¹ Fin n bu lan Aharɔn yen u bid tiɛd, g wul kpam b yula po g kaan'm k ban gii suun *salg-yikab tuonn. ⁴² Te k ban nyal kpatajena nba bu sed b duna po, g te'b k ban dɔgn b fai. ⁴³ Aharɔn yen u bid tu gii bua n kua n jounj n, lann i kaa b gii bua n nagn n salg binbindl buol g yid salg, b tu bu sɔl l kpatajena i. Nnyan i k b kan kpe k l maa b fai kan gii nyuan. L tie mɔbonn i g bil Aharɔn yen u bid po saa yen b bid yaa bid.

Ban tu bu tien nand g din *salg-yidkab

29

¹ *Yonmdaan bo maad Moyis: «Dan bu tien nand g din Aharɔn yen u bijabi salg-yidkab k ban gii suun n tuonn n ne: "Suol naatonpaanj nba g mɔg siɛl yaa pɔdm u

Nyanu kadaaɔg 29

gbanu po yen petona banle nba mɔ g mɔg siel yaa pɔdm b
gbanu po,² g tug kpanu yom g tien kpanu, g pua lilaad, g
buun bugd yen kpam g tien kalnpupɔbi. L kul ne dibina ñ
daa be 1 n.³ G tug 1 kul g kpien kpancubug n ninj. G tug 1
jebuoli-buoli yen naatonpaanŋ yen petona ŋanle ŋann kul g
baal yenn min Yonmdaan jounj n.

⁴ Te k Aharɔn yen u bid ñ nagn n cend-buol-jounj dimɔb
n k a tug nyum g wul'b.⁵ G tug *salg-yidkab tied g lan
Aharɔn. L tied n tie: liɛdfagdug yen liɛdfagdlieog nba k b
nan bona 1 po yen liɛdbig yen pal po cabl. G nyaan lol
liɛdbig ŋui u siɛg n.⁶ G tug feglg g yilm'o, g tug banm nba
ŋɔnŋ k b din'o salg-yidkua g tabn u feglg po, yutunn po.⁷ G
tug yedŋjanm kpamⁱ g wul u yul po g din'o salg-yidkua.⁸ A
gii te k u bid mɔ nagn, ŋan lan'm liɛdfagd,⁹ g cebn Aharɔn
yen u bid gbana, g yil'm fegli k ban gii suun salg-yidkab
tuonn youg ñ tuu youg. Nnyan i g salg-yidkab tuonn ji baa
be Aharɔn yen u bid yen u yaabuona nui n.

¹⁰ Tug naatonn ŋann g sen'o n cend-buol-jounj dimɔb n, k
Aharɔn yen u bid ñ maan b nui 1 naab yul po.¹¹ B gii tien
nnyan, ŋan ji kod 1 naatonn n jounj dimɔb n, min
Yonmdaan nunj n.¹² G tug a nuubil g tuu sɔm g tien tien
salg binbindl yina po. Sɔm nba tenn ŋan tug g wul salg

ⁱ29:7 Siɛb yi 1 kpam i g kpajanm.

Nyanu kadaaɔg 29

binbindl tinj po. ¹³Tug kpam nba kaan kaan nuani po yen puoug po, g jiɛl pual, g tug sayagnambina yen kpam nba kaan l po, g taan g juu l kul salg binbindl po. ¹⁴Ama a bu tug nand yen gbaɔnj yen nuani g nya yenn g piɛd yen jond i g daan juu. L tie salg nba k i bu yid k min piin salg-yidkab biid i.

¹⁵L puol po, ḷan suol petonyenn g te k Aharɔn yen u bid ñ maan b nui l pieog yul po, ¹⁶k a kod l pieog g tug u sɔm g mii mii salg binbindl loga po. ¹⁷G jiɛl jiɛl nand, g ḷuul nuani yen taabiɛna g tug g maan nand nba k a jiɛl jiɛl nyan po yen peyul po. ¹⁸G tug l penand kul g maan salg binbindl po g juu. L tie salg nba k i tu bu juu l kul muu i. L salg nublu n man min Yonmdaan po.

¹⁹A gii tien ḷan tug petonliel mɔ g te k Aharɔn yen u bid ñ maan b nui u yul po, ²⁰k a kod l pieog g tug u sɔm g tien tien Aharɔn yen u bid jendu tuba po yen jendu nuubijaba po yen jendu taabijaba po. G bie tug sɔm g mii mii salg binbindl loga po. ²¹Tug sɔm nba be salg binbindl po yen yedjanm kpam g mii mii Aharɔn po yen u tiɛd po, g mii u bid po yen b tiɛd po. Nnyan, Aharɔn yen u bid baa tie n yab i, k b tiɛd mɔ tie n yal. ²²L petonn i k i bu kpi g din *salg-yidkab k ban cil gii suun b tuonn. Juab l pieog juol yen kpam nba kaan kaan nuani po nyan, g jiɛl pual, g tug

Nyanu kadaaɔg 29

sayagnanbina ḥanle ḥann yen kpam nba be l po yen l pieog jendu nanj,²³ g k pied kpanu nba sie n nunj n k b g tien yen dibina nyan, yen lilaad nba k b tien yen oliif kpam, yen kalnpupɔbi g tien kpancubug n ninj.²⁴ G tug l kul g tien Aharɔn yen u bid nui n g maad'b k ban tug g tegn polu g ḥɔn'n.²⁵ L po gii pend ḥan guan g gaal l paani b nui n g maan salg nba k b bu juu muu nyan po, g juu l paani salg binbindl po. L tie salg nba k i bu yid min Yonmdaan i. L nublu n man n po.²⁶ G guan g tug l pieog pabiiug g tegn polu g ḥɔn'n. A gii tien nnyan, ḥan ji yend l pabiiug.

²⁷ Pieog nba k a kpii g yid salg g din Aharɔn yen u bid salg-yidkab nyan, a bu tug l pieog pabiiug yen u jendu nanj nba k a tegn g ḥɔn'n nyan i, g te'n k lan gii tie n yal.

²⁸ G tug'l g te Aharɔn yen u bid. Israyel yab tu gii kod bonkobg g yid guan-g-manju salg, pabiiug yen nanj tie Aharɔn yen u bid yal i. L baa tie nnyan youg ñ tuu youg.

²⁹ Aharɔn tan gii g be, tied nba k u lie g suun *salg-yidkab tuonn nyan bu te u bid yal i. B bu lie l tied i k ban din'm salg-yidkab k ban ji cil gii suun b tuonn.³⁰ Aharɔn bija nba bu gaal u yiɛl g te salg-yidkab ciɛn ñ tu lie l tied g daan biin daa nlile g kua n jounj n, ḥand yaa ḥand buol, g sun n tuonn.

³¹ Dan bu din Aharɔn *salg-yidkua g kpi pieog nba nyan, a

Nyanu kadaaög 29

bu tug 1 pieog nand g ḷaan naan buol nba mɔ tie ḷand buol i.³² N jounj diməb n i k Aharən yen u bid bu ḷman 1 nand yen kpanu nba kpie kpancubug n ninj nyan.³³ Banm kukua n bu di salg-yidkab dinu yen b tuonn cilg bogda jied k min piin b biid. Nifan kan di 1 jied g dugn min n yen 1 jied.³⁴ L nand yen 1 kpanu gii tenn k 1 fann yin juu'l muu. Sua kan di jied nba tenn nyan. Min Yonmdaan n yen 1 jied.

³⁵ A bu tug daa nlile i g tien bogda g di'n Aharən yen u bid salg-yidkab, nyan min ḷon'a nand nyan.

³⁶ Yal nyuan salg binbindl po, daal kul a tu bu kpi naatonn i g yid salg, salg binbindl po g daan biin daa nlile k min piin salg-yidkab biid. A bu tien nnyan i g ḷanm salg binbindl. G ji wul kpam 1 po k lan te min Yonmdaan kukua yal.³⁷ A bu tien 1 bogdl g daan biin daa nlile i. L puol po, salg binbindl ji baa ḷan i canyiin, g tie n yal. Nil gii sii 1 salg binbindl, u bu te ni᷇an i. Bonn mɔ gii sii'l, lan te bon᷇ann^j.

Salg nba k b baa yid daal kul.

³⁸ Daal kul a tu bu tug petona nle i g kod g yid salg, salg binbindl po. Petonn kul baa mɔg binyenn i.³⁹ A tu bu kpi peyeonj si᷇aaög n, g tan kpi pelieog daajuoug.⁴⁰⁻⁴¹ A gii

^j29:37 Ne buol mɔg gbadu munle i. Si᷇b gbi᷇ g bonn lann i kaa nil gii sii 1 salg binbindl, 1 kan ḷaa'ög.

Nyanu kadaaög 30

kpii sijaaög n pieog ḥan buun kpanu yom ciло ḥantaa yen oliif kpam liidyenn yen bøgdm, g tug dimøunø liidyenn yen bøgdm g pugn l po g yid'n salg. Daajuoug pieog mɔ, a bu tien nnyan i. L tie sali nba k i bu juu muu g te'n i. L nublu n man n po. ⁴²I baa kod bonkobd g juug muu g yid'n salg n jounø dimøb n i youg ñ tuu youg. L buol i k n tu bu cend'i g pag yen'a.

⁴³L buol i k n tu bu cend Israyel yab. L buol baa ḥan g dugn n yudand po. ⁴⁴N bu te n jounø yen n salg binbindl ñ gii ḥan nyan min bu ḥanm Aharøn yen u bid nand k ban gii suun *salg-yidkab tuonn nyan. ⁴⁵N baa be yen Israyel yab, g tie b Yendu. ⁴⁶Lann i k b bu bann k n tie *Yonmdaan b Yendu, k min n bo nyan'm Esipt doug n k min gii be b siign. Min n tie Yonmdaan b Yendu.

Salg binbindl nba k b baa juug *ṣubl l po

30 ¹*Yonmdaan bo maad Moyis: «Te k ban tug kunkontiidi daad g kpaa *salg binbindl nba k b baa juug *ṣubl l po. ²L salg binbindl fagnu ñ gii tie nuukpandunyenn, k l pienu mɔ tie nuukpandunyenn. K l kpedu tie nuukpanduna ḥanle. G gbada ḥanna nba tie nyan yina nyan yen salg binbindl kul ñ gii tie bonyenn. ³Tug wula nba ḥan fai fai g donn g tabn tabn l binbindl po yen l

Nyanu kadaaög 30

kuni po yen 1 loga n yen 1 yina po.⁴ Te k ban tug wula g maal lögdi ḥanle g kpaa g tabn salg binbindl loga ḥanle po. G kpied daad ḥanle g kuan 1 lögdi n ninj k ban tu fid g suol g yugd 1 salg binbindl.⁵ L daad ḥanle baa tie kunkontiidi daad i, yin donn wula g tabn 1 po.⁶ I bu tug salg binbindl nba k i kpaa nyan g sen cincencieonj nba juan g lieg

*dənnu kpaög nba k n *Məmaam kasied tanpipaba kpie 1 n nyan buol i. L buol i k n tu bu cend fin Moyis.⁷ Siŋjaög kul Aharən tu gii kua n jounj n g bua n ḥanm ḥanm fida youg nba, wan tu juu *ḥubl 1 salg binbindl po.⁸ Daajuooug, u tu gii bua n son fida youg nba, wan biε juu ḥubl. L ḥubl baa tun g ḥub min *Yonmdaan nunj n i youg n̄ tuu youg.⁹ ḥubl nba k i bobn k 1 tie n yal i kaa, i kan juu ḥubfann 1 salg binbindl po. I kan kod bonkobg g juu muu g yid salg 1 po. I biε kan tug bonkuod lann i kaa dimounj g yid'n 1 po.

¹⁰ Binn n ninj, Aharən tu bu ḥanm 1 salg binbindl taal yenm i. U tu bu tug bonkobg nba k u yid'n salg k min piin niib biid nyan səm i g tien tien salg binbindl yina po. Youg n̄ tuu youg, 1 bogdl baa tun g tie i. L salg binbindl baa tie min Yonmdaan kukua yal i.»

***Yendu-cend-buol-jounj n lonpo.**

¹¹ *Yonmdaan biε bo maad Moyis g pugn:¹² «A gii cōd Israyəl jab kul, ḥan te g sua kul n̄ pa'n pani g guun u miel.

Nyanu kadaaɔg 30

Nnyan, yubɔnn kan baa b po.¹³ Bijabg nba k b cɔd'o kul bu te'n ligli lan gii ja nyan ban sen k ban gii pa nand n jounj n nyan i. L ligli baa tie n yal i.¹⁴ B gii cɔd niib g yua nba la bina piinle lann i kaa piinle yen maal kul, u bu pa'n l pani i.¹⁵ Mɔgd kan pa lan pend ban sen nand. Taladdaan mɔ kan pa lan pɔd. Sua kul bu pa min Yonmdaan lan gii ja nyan ban sen nand nyan i g guun u miɛl.¹⁶ A bu gaal l ligli Israyel yab buol i gii die g suun n jounj n tuona. Nnyan i k min Yonmdaan baa tien Israyel yab po, g guu'b.

Nyunbobl

¹⁷ *Yonmdaan bo maad Moyis: ¹⁸ «Tug nabnd g maal nyunbobl yen l tɔglu g sen cincann k lan gii be n jounj yen *salg binbindl siign. G tien nyum l n g niib ñ gii nii g biɛ ñui b titala.¹⁹ Aharɔn yen u bid baa kabi l nyum i g nii g biɛ ñui b titala.²⁰ L gii tie k b bua n nagn n salg binbindl buol g yid'n salg ban tu nid g biɛ ñuul b titala. Lann i k b kan kpe.²¹ L bual k ban kon tu nid g biɛ ñuul b titala i g daa kpe. L tie mɔbonn i g bil Aharɔn yen u bid yen u yaabuona po youg ñ tuu youg.»

Yedjanm kpam

²² *Yonmdaan bo maad Moyis: ²³ «Tug bonnunubd nba ãjan paaa k b yi g*miir nyan siim ciло ãjanmu yen sinamom

Nyanu kadaaɔg 30

cilo ɳanle yen bogdm yen gali nba k l nublu man nyan mɔ
cilo ɳanle yen bogdm,²⁴ yen kas ciло ɳanmu nyan ban tu
bign nand n jounj n nyan, yen oliif kpam liida ɳanluob.
²⁵ G taan g ɳɔl yedjanm kpam. ²⁶ G tug l kpam g mii mii
jounj po yen *dənnu kpaɔg po ²⁷ yen tiebl po yen u bona
kul po yen fidtuanbonn po yen u bona kul po yen salg
binbindl nba k b baa juug* ɳubl l po nyan, ²⁸ yen salg
binbindl nba k b baa kod bonkobd g *juug muu l po nyan
yen l binbindl bona kul po yen nyunbobl yen u tɔglu po.
²⁹ A gii tien yedjanm kpam l bona po, l bona ji baa ɳan i g
tie min Yonmdaan kukua yal. Nil gii sii l bona, u bu te
niŋan i. Bonn mɔ gii sii l bona, l bonn ñ te bonŋann^k. ³⁰ A
bu tug l kpam i g wul Aharon yen u bid po g din'm salg-
yidkab k ban ji gii suun n tuonn.

³¹ Maad Israyel yab k nne : «Kpam ne tie yedjanm kpam i.
I baa kub l kpam g suun n tuona kua i youg ñ tuu youg.

³² Sua kan tug l kpam g sɔg u gbanu po. Sua bie kan tug
bona g ɳɔl l kpam liem. L kpam tie min Yonmdaan kukua
yal i. I baa kub g suun n tuona kua i. ³³ Nil gii tug bona g
taan taan g mɔ ɳɔl l kpam liem, g tug g tien daan nba k min
Yonmdaan g lugd'o po, l tie k ban nyan l nil Israyel yab

^k30:29 Diid tin dien yal l po 29.37

siign i.»

Bona nba k b bu tug g tuon *ŋubl

³⁴ *Yonmdaan bo maad Moyis g pugn: «Tug bonnunubd nba k b yi sitoras yen anbre yen galbanunm yen siim nba ɲan fai fai, l kul ń gii ja ja,³⁵ g taan g ɲmad yen yaalm g tuon *ŋubl nba ɲan k yin gii tugged g suun n tuonn.³⁶ Tuon l bonyounj waam, g job g sen n jounj n, dənnu kpaɔg nunj po. L buol i k n tu bu cend'a. L ŋubl tie min Yonmdaan kukua yal i. I baa kub g suun n tuonn kua i.³⁷ I kan tug bonnunubd g tuon l ŋubl liem gii diε g tie bonfana. I baa die l ŋubl g suun n tuonn kukua i.³⁸ Yua nba bu tuon l ŋubl liem gii juug k l maa l nublu man u po, l tie k yin nyan l daan Israyel yab siign i.

Yendu lugd yab bu caan u jounj

31

¹ *Yonmdaan bo maad Moyis: ² «A la i, n lugd Suuda cugl n sua Uri bija Besalel. U tie Ur yaabuonn i,³ k n tie'og n yam, k l po te k u mɔg yanfuom yen banm g bu fid g sun tuonbuolu kul.⁴ U bu fid g nan nan bona yen naasend, g ban wan bu tug wula yen ligtana yen nabnd g maal bona nand nba.⁵ U bu fid g jebl tana nba k l daaɔg paa, u biε bu fid g k pied daad mɔ g nan bona. U

Nyanu kadaaɔg 31

bu fid g sun tuonbuoli-buoli kul. ⁶ N biɛ lugd Dan cugl n jua Ayisamak bija Owoliyaab mɔ g pugn Besalɛl po. G tie tuonsunlieb mɔ yanfuom nba k b bu fid g sun tuona nba kul k n yed k a sun. ⁷ Lann n tie n jounj yen *dɔnnu kpaɔg yen l bonbiil yen bona nba kul be jounj n. ⁸ B bu fid g tien tiebl yen u bona kul yen fidtuanbonn nba k b bu tien yen wula nba ɻan fai fai yen u bona kul yen *salg binbindl nba k b baa juug *ɻubl l po yen u bona kul. ⁹ B bu fid g tien salg binbindl nba k b baa kod bonkobd g juug l po yen u bona kul yen nyunbobl yen u tɔglu, ¹⁰ yen salg-yidkab tiɛd nba k Aharɔn yen u bid baa lie g suun n tuonn nyan. ¹¹ B bu fid g tien yedjanm kpam yen ɻubl nba k b baa juug n binbebuol-jounj n ninj. Yab bu sun tuona ne kul ñ tien nyan min ɻɔn'a nand nyan.»

Saaba daal

¹² *Yonmdaan bo maad Moyis g pugn: ¹³ «Maad Israyɛl yab k ban gii cɔln *Saaba daal g dugh lann n ɻɔnj *dɔnnu nba be min yen yinm siign, g tiɛd'i youg ñ tuu youg k n tug'i k i tie n buolu. ¹⁴ I cɔln man Saaba daal g dugh l daal i k n lugd. Yua yiin Saaba daal fam, l tie k yin kpi'ug u. Yua nba sun tuonn l daal, l tie k yin nyan'o Israyɛl yab siign i g kpi'ug. ¹⁵ I tu bu sun tuona g daan biin daa nluob i. Ama daa nlile daal tie Saaba daal i, fuom daal. Min Yonmdaan

Nyanu kadaaɔg 32

daal i. Yua sun tuonn Saaba daal yin kpi'ug.¹⁶ Israyel yab n̄ gii cɔln Saaba daal. L baa tie məbonn i g bil b po youg n̄ tuu youg.¹⁷ Saaba n baa ŋɔnɔ dɔnnu nba be min yen Israyel yab siign youg n̄ tuu youg. G dugn n bo tug daa nluob i g tag polu yen tinq g daa nlide daal k n fuod.»

¹⁸ *Yonmdaan n maad yen Moyis Sinaayi jual po g gbenn youg nba k u tie'og tanpipaba ŋanle nba k wano məno tug u nuu g dien u *Məmaam lanbonjala l po.

Israyel yab tug wula g nan naatonbig

32

¹ Israyel yab bo la g Moyis wai jual po g g ji, k b taan lieb Aharɔn buol g maad'o: «Fiil g maa yendu g te'ti k wan gii be t liig g ŋmagd'ti. G dugn t g ban yal baal Moyis, juu nba te k t nyie Esipt doug n.»² K Aharɔn maad'b k ban tuud tuud wula tutuuda nba k b puob yen b bijabi yen b bipuobi tuu nyan nii.

³ K Israyel yab kul tuud tuud b wula tutuuda g tie Aharɔn.

⁴ K u gaal g donn g nan naatonbig. K Israyel yab la g yign g maad: «T yendu nba nyan'ti Esipt doug n ninj n nyan.»

⁵ Aharɔn n la nnyan, k u maa *salg binbindl g sen l naabig tuntol g nyaan maad: «Wonn t won bu tien jaanm g dond *Yonmdaan.»⁶ K l fann, siŋapanpan k Israyel yab kod bonkobd g *juu muu g yid salg, g bie yid guan-g-manju

Nyanu kadaaɔg 32

salg, g kaln g dii g nyuu g fiil g jeln.⁷ Lann i g Yonmdaan maad Moyis: «I pel g jiid. A niib nba k a nyan'm Esipt doug n nyan biil k l pend o.⁸ L g wai mɔno yen ban kpiɛd sɔnu nba k n ɔn'm nyan. B nan naatonbig g gbaan g pug'o, g yid'o salg g maad g yendu nba nyan'm Esipt doug n ninj n nyan.»⁹ Yonmdaan bo pugn g maad Moyis: «N ban niib ne po, b tie kangbada i.¹⁰ Daa k n mutuol ñ fiil k min bien'm g nyaan te'a yaabuona k ban mal mal g yabd g te buolu nba yab.»¹¹ Lann i g Moyis mɔ yen Yonmdaan u Yendu g maad: «Yonmdaan, a tug a paaciɛnu i g nyan a buolu Esipt doug n. Ji daa ɔaa k a mutuol ñ fiil b po.¹² A gii bien'm Esipt yab bu yed g tonu po n te k a nyan Israyel yab Esipt doug n g bien'm ɔa n ninj k b buolu ñ gbenn tinq po ne. Yonmdaan, sɔnj a yam g nyaan ɔaa g daa tie a buolu yal bi.¹³ Tied a tuonsunna Abraham yen Isaak yen Sakob po. Fin mɔno bo puon k a bu te b yaabuona ñ mal mal g yabd gii ja nyan polu po ɔmaabid nyan. G biɛ te'b doug nba k a bo puon k l baa tie b faal i youg ñ tuu youg.»¹⁴ Lann i g Yonmdaan ɔaa g g tien bonbiil nba k u bo yed k u bu tien u buolu nyan.

¹⁵ Moyis bo nyie jual po g jiid g diɛ tanpipaba ɔjanle nba g Yendu *Mɔmaam dien l po. Dieni bo be tanpipabl kul nunj n yen l puol po i.¹⁶ Yendu n bo kpiɛd l tanpipaba. Dieni nba bo dien l po mɔ bo tie Yendu dieni i.¹⁷ Sosuwe bo gbad

Nyanu kadaaɔg 32

Israyel yab nyɔgl i g maad Moyis: «Nyɔgl nba nyɔgl kanj n ne tie tɔb nyɔgl i faa.»¹⁸ G Moyis ɳmiɛn'o: «L g tie ban tu pua tɔb g paad gii yign yigni nba kaa. L biɛ g tie lan tu paad niib k b yign yigni nba kaa. Min gbiɛ yal ne tie pamanyigni i.»

¹⁹ B bo tan nag Israyel yab jond buol, g Moyis la k ban nan naabig nba nyan sie k Israyel yab ɲɔ siɛg. Lann i k u pal bie g daan pend k u lu tanpipaba ɳann k l baa jual nyiel n g mud mud. ²⁰ K u tug naabig nba k b nan nyan g juu muu, g pua g yod yod g wod l bonyounj g tien nyum n g te k Israyel yab nyuu. ²¹ G nyaan maad Aharon: «Niib ne tien'a bɛ i k a kuan'm yaa biid ne ninj i?» ²² K Aharon ɳmiɛn'o: «Canbaa, a pal n̄ daa be kaa. Fin mɔno ban g niib ne g wai yen ban tien biid. ²³ Banm n maad'n k min nan yendu k wan gii be b liig g ɳmagd'b g dugn b g ban yal baal fin Moyis nba nyan'm Esipt doug n. ²⁴ Lann i k n bual mii ɳmaa n mɔg wula i? K b tuud tuud b wula tutuuda g tie'n, k n donn g nan naatonbig ne.»

Yonmdaan dad Israyel yab tubl

²⁵ Moyis bo diid g sua k Aharon ɳaa Israyel yab k b tie ban bua yal nba k l po bu fid g te b ninnanda n̄ gii laa'b. ²⁶ Lann i k u gad g sed dimɔb n, ban tɔg naan g kua jond n nyan g maad: «Yua tie *Yonmdaan yua wan nagn n buol.» G Lefi

Nyanu kadaaög 32

cugl n yab kul nagn g kaan g lind'o. ²⁷ G Moyis maad g Yonmdaan Israyel Yendu yed g sua kul n̄ tug u jugfuaög g təgn jond n g kpi u ninjanm yen u dənn-nba yen u kunkuanyuag-nba.

²⁸ Lefi cugl n yab bo tien Moyis n maad'b yal nba i. Ban bo kpii niib nba l daal bo saa niib tuda ntaa. ²⁹ Lann i g Moyis maad Lefi cugl n yab: «Dinne, Yonmdaan lugd'i k yin gii suun u tuonn, g dugn, i g jie i bid yen i ninjanm ninbaaög. Yonmdaan n̄ yad yedjanm i po.»

Moyis miel Yendu sugl Israyel yab biid po

³⁰ L wonn po, Moyis bo maad Israyel yab: «I biil k l pend. Ama n bu guan g do jual po *Yonmdaan buol. L g kand u bu tuo n maam g piin i biid.»

³¹ Moyis bo guan g lebd jual po Yonmdaan buol g maad'o: «Yonmdaan, di sugl. Israyel yab biil k l pend. B tug wula g nan yennaankaög g pug. ³² Di sugl b po lann i kaa ɻjan piin n sann miel kadaaög n ninj.» ³³ Lann i g Yonmdaan ɻmien'o: «Yua biil'n i k n bu piin u sann miel kadaaög n ninj. ³⁴ Məla po, i saa g daan gaal Israyel yab liig g gad yen'm naan buol k n bo ɻən'a. N *maleg n bu cien'a. Ama min gii can'i yaa daal, n bu dad yab tien biid nyan tubl i.» ³⁵ Yonmdaan bo dad Israyel yab tubl g dugn b bo te k Aharon nan naatonbig k b pug'o.

Yendu cab Moyis mɔb k ban paan sɔnu

33

¹ *Yonmdaan bo maad Moyis: «Fiil man ne buol, fin yen niib nba k a nyan'm Esipt doug n. Gad man doug nba ninj k n bo puon g pol g maad Abraham yen Isaak yen Sakɔb k n tan bu tug l doug g te b yaabuona nyan. ² N bu sun n *maleg k wan gii be i liig. N bu bel g yaan Kanaan yab yen Amorit-nba yen Hilit-nba yen Perisit-nba yen Hifiit-nba yen Sebus yab. ³ I saa man l doug n ninj, siid yen naabiim g muan l po. N kan fid g yeg yen'i g dugn i tie niib nba g gbiɛ maam i. N gii yeg yen'i n tan bu bien'i sɔnu po i.»

⁴ Israyel yab bo gbad Yendu n maad mabiiug nba k b pala wad i. Sua ji g tuo g lie u laani g bual wan tuun u tutuuda.

⁵ Yen mɔni Yonmdaan kon bo maad Moyis k wan maad Israyel yab k b tie kangbada i. K wano Yonmdaan gii bu yeg yen'm, l kan wai yen wan bien'm. K ban ji land b laani, g tuud b tutuuda g bil o wan bann wan bu tien'm yal nba.

⁶ Israyel yab n bo nyiɛ Sinaayi jual buol g saa, b ji bo g lie b laani yen b tutuuda.

Yendu pag yen Moyis u jounj n

⁷ Moyis bo nyiɛ Israyel yab n caan b jond naan buol g sud g fagd waam yo g caan jounj g yiin g *Yendu-cend-buol-jounj. Daan nba bua wan bann Yendu n bua yal nba u po, l

Nyanu kadaaög 33

daan bo tu nya g gad l jounj buol i. ⁸Moyis n bo tu nya g saa l jounj n, sua kul bo tu sie u jounj diməb n i g nyuan Moyis, saa yen wan bu kua jounj n. ⁹Moyis bo gii kua Yendu-cend-buol-jounj n, tawalgbansunsonn bo tu jiid jounj diməb n i, g *Yonmdaan maad yen Moyis. ¹⁰Israyel yab n bo tu la g tawalgbansunsonn jiid g be jounj diməb n youg nba, b bo tu baa g gbaan b jond diməi n i.

¹¹Yonmdaan bo tu pag yen Moyis u jounj n, nyan nil n tu pag yen u lua nand nyan i. L puol po, Moyis bo tu guan g lebd Israyel yab jond n i. Ama u todkua Nunn bija Sosuwe nuan bo tu tenn gii be Yendu-cend-buol-jounj n i. Sosuwe daa bo tie naasenbig i.

Moyis la Yonmdaan yudand

¹²Moyis bo maad *Yonmdaan: «Diid a, Yonmdaan, a yed k min gad yen a buolu ne doug nba ninj k a bo puon'ti, ama a g ḥon'n yua nba k a sun'o k wan yeg yen'n. Fin n yen yed k a diid'n yen nunmanj g lugd'n. ¹³L gii tie k a diid'n yen nunmanj yen məni, ḥan di sugl g ḥon'n ḥan bua yal nba. Nnyan i k n bu ḥanm g bann'a g bie la a ḥalbalg nyuad. Daa sunn g niib ne tie a buolu i.» ¹⁴Lann i g Yonmdaan ḥmiən'o: «Min məno n bu yeg yen'a g te k a yam ñ duan.»

¹⁵Lann i g Moyis ḥmiən *Yonmdaan: «Fin məno gii kan

Nyanu kadaaög 34

yeg yen'ti, ḥjan daa tua k tin fil ne buol.¹⁶ A gii g yeg yen'ti l bu tien nle i niib n bann k a ḥalbalg be yen'ti nii? A binbenu t siign n bu ḥon k t be jięg yen buoli nba tenn g be tinn n ne kul.»¹⁷ G Yonmdaan ḥmien Moyis: «N bu tien ḥjan miel'n yal nba. N bu diid'a yen nunmanj g dugn min n lugd'a.»

¹⁸ Moyis bo maad *Yonmdaan: «Cab'n k n la a yudand.»

¹⁹ G Yonmdaan maad'o: «N bu pend a nunj po g ḥon'a n pal n sieđ nand nba, g bię ḥon min tie yua nba. Yua nba k n pal bu sie u po, l bu l sie u po i. Yua nba k n bu jie'og ninbaaög mo, n bu l jie'og ninbaaög u.

²⁰ Ama a kan fid g la n nunj, g dugn nifosaal kan fid g la n nunj g bię tenn gii məg miel.

²¹ Tangbaonj n nyan n buol ne, baal g sed l po.

²² N gii pend yen n yudand youg nba, n bu wuon'a tangbaonj n i, g tug n nuu g legn'a saa yen min daan bu pend g gbenn.

²³ N gii pend g gbenn, n bu nyan n nuu k a la n puol po. Ama a kan fid g la n nunj nuan.»

Moyis kpied tanpipaba

34

¹ *Yonmdaan bo maad Moyis k nne: «Kpied tanpipaba ḥjanle lan gii naan nyan cincinn yal nyan. N bu dien l tanpipaba po lanbona nba daan be cincinn tanpipaba nba k a daan mud mud nyan po.

² Bobn

Nyanu kadaaög 34

gii guu wonn sinjaaög n. Wonn sinjaaög n, ɻjan won do Sinaayi jual yul po g sed g guul'n l buol.³ Won daa do yen sua. Sua ɻí won daa be jual po. Lan tie bonkobbid ii, lan tie bonkobgbenɻa, baa bonkobg ɻí won daa be l jual buol.»

⁴ Moyis bo kpied tanpipaba ɻjanle k l naan nyan cincinn yal nyan, g tuod g fiil g tug l tanpipaba g duo Sinaayi jual po nyan *Yonmdaan n bo maad'o nand nyan.⁵ Yonmdaan bo jiid jual po tawalgbaonɻ n ninɻ g sed g kpien Moyis g taa wano mɔno sann g "*Yonmdaan".⁶ U bo pend Moyis nunɻ po i g ta g tua: «Min n tie Yonmdaan, Yendu nba jie niib ninbaaög, g di sugl b po, g mɔg panyiil. N buam g mɔg gbennu.⁷ N tu jie nil ninbaaög saa yen u big yaa big. G di sugl niib biid po yen b bontitebiid po. Ama nil gii biil, min kan yed k u g mɔg biid. Nil gii tien biid n tu dad u tubl g daan tuan yen u bid yen u yaabuona g daan biin yaabuontaa po lann i kaa yaabuonna po i.»

⁸ Lann i g Moyis pel g baa g gbaan g pug Yendu⁹ g maad: «*Yonmdaan, l gii tie yen mɔni k a diid'n yen nunmann ɻjan yeg yen'ti. Niib ne kon l tie kangbada nuan i, ama Yonmdaan, di sugl t tuonkpieda po yen t biid po. Tuo k t tie a buolu i.»

***Dønnu**

¹⁰ Yonmdaan biε bo maad Moyis: «Diid, n bu suol dønnu yen'i. N bu tien ciila k Israyel yab ñ la. Ciila nba g nil daa g ban g la l liel tinj po ne. L ciila g ban g tien buolfanu niib siign. Israyel yab nba kaan g lind'a ne bu la palug nba k n bu tien a po.

¹¹ Danm man g cenj min maad'i yal nba dinne. N bu bel Amorit-nba yen Kanaan yab yen Hitit-nba yen Perisit-nba yen Hifit-nba yen Sebus yab k ban yaad i buol. ¹² Daa so man dønnu yen yin bu gad doug nba ninj nyan niib. L dønnu baa tie dieög u i po. ¹³ I gii pund l doug n, yin bed bed b *salg binbinda, g mud mud b tingbantana, g cua g jend jend b tingbandicaada. ¹⁴ I kan gbaan yendufano nunj n g dugn min Yonmdaan, n sann n nyan punpondaan. Yen mɔni, n mɔg punponn. N kan tuo yin pug yendufano. ¹⁵ Daa so man dønnu yen l doug n yab g dugn youg nba k b pug b yendui g yid sali g tien'm, b bu yiin'i k yin di l jied. ¹⁶ I gii gaal b bipuobi g tie i bid k b kuan, l bipuobi tan bu pug b yendui g biε te i bid mɔ ñ pug l yendui i.

¹⁷ I kan maa siel yaa yennaankaög.

¹⁸ Min sen youg nba Abiib¹ ŋmaalg n ninj i k i tu bu tien *kpanu nba k b g tien yen dibina jaanm. I tu bu di l jaanm

¹34:18 Diid tin dien yal Abiib ŋmaalg po 14.3

Nyanu kadaaɔg 34

g daan biin daa nlide i. L ɔmaalg n ninj i k i bo nyie Esipt doug n.

¹⁹ Min n yen i bijakpela yen i bonkobd bicincina nba tie bonjala kul. Naab lann i kaa pieog lann i kaa ɔuab n cind g mal bonjal nba, i bu tug g te min Yonmdaan i. ²⁰ Ama bonj gii cind g mal bonjal, yin lebd'o yen pieog lann i kaa ɔuab. Lann i kaa yin pua g kɔnn l bonbig tulu k wan kpe. I bijakpela nuan i tu bu guan g daa'b min Yonmdaan buol i. I kan baal n buol nuukuonu.

²¹ I tu bu sun i tuona g daan biin daa nluob i. Ama daa nlide daal, i kan sun siel yaa tuonn, baa l gii tie kpanyil lann i kaa bonkuod juabu youg.

²² I gii cil bonkuod juabu youg nba, yin tien jekpiela jaanm. I tan gii juab i bonkuod g gbenn youg nba, binn kuum n nyan, yin tien bonkuod jaanm.

²³ Binn n ninj, jab kul tu bu baal taal muntaa i min Yonmdaan, Israyel Yendu nunj n. ²⁴ N bu bel g yaan buolfani niib i buol g nyaan tand i doug. Taal muntaa nba kul k i tu bu baal n buol binn n nyan, sua kan bign k wan gaal i tini.

²⁵ I tu gii kod bonkobd g bu yid'n salg, yin daa pugd kpanu nba k b tien yen dibina l po. Bonkobg nba k i yid'n salg *Fielu jaanm daal nyan nand kan duan g fann. ²⁶ I

Nyanu kadaaɔg 34

tiluana nba cind g bie, yin tug g baal yenn min Yonmdaan i Yendu ɳaag n. I kan ɳaan ɳøbig nand yen u naa biim.»

²⁷ Yonmdaan bo maad Moyis g pugn: «Diɛn mɔbona ne g dugn n bu nyii l mɔbona po i g suol *dønnu yen'a, g bie suol dønnu yen Israyel buolu kul.» ²⁸ Moyis bo be yen Yonmdaan g daan biin yentuna piinna yen nyied piinna i Sinaayi jual po, g g dii, g bie g nyuu. U bo diɛn tanpipaba ɳann po^m Yendu n bo suol dønnu yen Israyel yab g maad lanbona nba i, lann n tie Yendu *Mɔmaam lanbonjala piig.

Moyis nyie jual po g lebd jond n

²⁹ Moyis bo nyie Sinaayi jual po g ji, g kub Yendu *dønnu kasied tanpipaba u nuu n i. U nunj po bo nyili i g tuud g dugn u bo pag yen Yonmdaan. Ama u bo g ban k u nunj po nyili g tuud. ³⁰ Aharən yen Israyel yab bo la g Moyis nunj po nyili g tuud k b jie yen ban nagn'o. ³¹ Lann i g Moyis yiin Aharən yen Israyel yudanm k b baal u buol k u pag yen'm.

³² K Israyel yab nba tenn kul mɔ ji nagn g Moyis dugn'm Yonmdaan n maad'o yal nba kul Sinaayi jual po.

³³ Moyis n maad yen Israyel yab g gbenn youg nba k u tug cabl g pibn u nunj po. ³⁴ Wan bo tu bua n kua g pag yen *Yonmdaan youg nba, u bo tu nyan l cabl u nunj po i. Wan

^m**34:28** Ne buol ne mɔg gbadu munle i. Sieb gbiɛ g Yendu mɔno n bo diɛn dieni tanpipaba po.

bo tu nya g bu maad Israyel yab Yonmdaan n yed yal nba,
³⁵ b bo tu nyuan'o k u nunŋ po nyili g tuud i. Moyis bo tu
guan g tug cabl g pibn u nunŋ po i, saa yen wan bo tu tan
lebd g daan bu pag yen Yonmdaan.

Saaba daal

35 ¹ Moyis bo taan Israyel yab kul g maad'b:
«Yonmdaan n tie u lanbona nba g yed k tin tug g
sun yen tuonn n ne: » ² I tu bu sun i tuona g daan biin daa
nluob i. Daa nlile daal tie*Saaba daal i, fuom daal. I bu tug
l daal g cab min Yonmdaan i. Yua sun tuonn l daal, l tie k
yin kpi'ug u. ³ Yin kua naan kul, i kan son baa muu mɔno
Saaba daal."»

Israyel yab paani

⁴ Moyis bo maad Israyel yab kul k nne: «Yonmdaan yed k
yin baal yen paani g te'og. ⁵ K yin nyan yin mɔg yal nba n
ninŋ paani g te'og. G yab nba mɔg paani g bu te yen
bulcind kul, yin gaal l paani. K l paani baa tie wula yen
ligtana yen nabnd yen ⁶ caba nba mɔn g bɔn waam yen
cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounŋ yen cabŋana
nba paa yen ŋuabi kobd caba. ⁷ Pei gbanmɔnd mɔ baa be
yen jankpela gband yen kunkontiidi daad ⁸ yen kpam nba k

Nyanu kadaaɔg 35

b baa sonj fida, yen bonnunubd nba k b ɻymad g ɻɔl
yedjanm kpam, yen bonnunubd nba k b diɛ g to ɻubl.⁹ G
tana nba k b yi oniks yen tanlaa nba k l daaɔg paa k b bu
tug g k pied k pied g tabn *salg-yidkua liedbigr po yen u pal
po cabl po mɔ be.¹⁰ Yab nba suun b nuu tuonn yen
yanfuom kul n̄ baal g sun Yonmdaan n yed k ban sun yal
nba.¹¹ Lan tie *Yendu-binbebuol yen l jounj bona: dipanda
yen cincencieɔnj nba k i bu tug g ɻagn jounj po yen
kudlogdi yen dicaada yen tɔgli.¹² G *dɔnnu kpaɔg bona be
yen l daad nba k b tu suol g yugd l kpaɔg, yen bonbiil yen
cabl nba bu jɔn g legn l kpaɔg.¹³ G tiebl yen u bona yen
daad nba k b tu bu suol g yugd tiebl nyan be, g kpanu nba
k b bu pi Yendu paab mɔ be.¹⁴ G fidtuanbonn yen u bona
be yen fida yen kpam nba baa be l n.¹⁵ G salg binbindl nba
k b juug *ɻubl l po nyan be yen u bona, yen l daad nba k b
tu tuun lɔgdi n g yugd l salg binbindl. G yedjanm kpam
yen ɻubl yen cabl nba baa juan *Yendu-cend-buol-jounj
dimɔb n be.¹⁶ G Salg binbindl nba k b baa kod bonkobd g
juug muu l po g yid salg nyan be. G bonn nba k b tien yen
nabnd g kpaa g lind binbindl nyan be, yen binbindl daad
yen l salg binbindl bona kul yen nyunbobl yen l tɔglu.¹⁷ G
jounj guaɔg caba be yen l dicaada yen cabciɛɔnj nba baa
juan guaɔg dimɔb n nyan.¹⁸ G jounj dicaada be, g guaɔg

Nyanu kadaaɔg 35

dicaada be yen l ŋui. ¹⁹ G tiɛd nba k b baa liɛ g suun ŋand buol be yen tiɛd nba k Aharɔn yen u bid baa liɛ g suun salg-yidkab tuonn.»

²⁰ Israyel yab kul bo sied Moyis buol, ²¹ g danm nba kul bo jag g suol b pala n ninj k ban pi paab yen bulcind baal yen ban mɔg yal g pii *Yonmdaan. B bo baal yen yal k b bu tug g caan jounj, g baal yen yal nba k b bu tug g pug Yendu yen yal nba k b bu tug g nyal *salg-yidkab tiɛd. ²² Jab yen puob nba kul bo tie bulcindanm bo baal yen wula tutuuda yen laani yen bani yen bona nba k b tien yen wula i g tegn polu po k l ŋɔn k b tug g pii Yonmdaan paab. ²³ Yab nba kul bo mɔg caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj yen cabŋana nba paa yen ŋuabi kobd caba yen pei gbanmɔnd yen jankpela gband bo baal yenn g tie i. ²⁴ Niib nba kul bo mɔg ligtana lann i kaa nabnd g bu te Yonmdaan bo baal yenn g tie'og u. G yab mɔg kunkontiidi daad k l bu fid g tug g sun tuonn mɔ baal yenn g tie Yonmdaan. ²⁵ Puob nba kul bo ŋanm g ban lugm bo lug cabŋana nba paa yen caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj g baal yenn g pii. ²⁶ G puolieb mɔ be g ban nuu tuonn. B mɔ bo tug ŋuabi kobd g lug caba g baal yenn. ²⁷ Yab nba bo tie yudanm mɔ bo baal yen tana nba k b yi oniks yen tanlaa nba k l daaɔg

Nyanu kadaaɔg 35

bo paa, k lan tug g tabn salg-yidkab ciɛn liedbige po yen u pal po cabl po.²⁸ B biɛ bo baal yen bonnunubd nba k b ɲmad yen kpam nba k b diɛ g sonj fida yen kpajanm*yen ɲUBL nba k b baa juug.²⁹ Israyel yab kul, jab yen puob nba bo tie bulcindanm kul bo pii Yonmdaan yanbuapaani, k lan tug g sun tuona nba k wano Yonmdaan bo maad Moyis k lan sun nyan.

Yonmdaan lugd Besaləl yen Owoliyaab k ban sun u tuonn

³⁰⁻³¹ Moyis bo maad Israyel yab: «I la ii, Yonmdaan lugd Besaləl i g tie'og u yam. L po te k u mɔg yanfuom yen banmg bu fid g sun tuonbuolu kul. Besaləl tie Suuda cugl n jua Uri bija i. U tie Ur yaabuonn i.³² Besaləl bu fid g nan bona yen naasend. U ban wan bu tug wula yenligtana yen nabnd g maal bona nand.³³ U bu fid g jebl tana nba k l daaɔg paa, u biɛ bu fid g kpied daad g nan bona. U bu fid g sun tuonbuoli-buoli kul.³⁴ Yonmdaan tie Dan cugl n jua Owoliyaab mɔ yanfuom nba k u bu fid g banj niib tuona. Owoliyaab tie Ayisamak bija i.³⁵ Yonmdaan tie'b yam nba k b bu fid g jebl tana nba k l daaɔg paa. B bu fid g lug caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj, g tug gungunj g nan bona l caba po. B bu fid g sun nuu yaa tuonn kul.

36

¹ Besaləl yen Owoliyaab yen yab nba kul g

*Yonmdaan bo tie'b yanfuom yen banm k ban fid
g sun u jounj n tuona kul bo sun tuona nba k wano
Yonmdaan bo yed k ban sun.

² Moyis bo te k b yiin Besaləl yen Owoliyaab yen yab nba
kul g Yonmdaan bo tie'b yanfuom k b bu fid g sun tuona
kul g taan'm. ³ G tug paani nba g niib bo baal yenn k lan
caan *Yendu-cend-buol-jounj nyan g kubn b nui n. Siŋjaɔg
kul niib bo l baad yen paani i Moyis buol. ⁴ Tuonsunna nba
bo suun nuu tuonn k b yiin'm k b caand jounj nyan, sua
kul bo tan ŋaa u tuonn i g fiil g ⁵ gad g maad Moyis g paani
nba g Yonmdaan yed g niib ñ baal yenn k ban caan u jounj
nyan, g niib baal yenn k l yabd g pend o. ⁶ Lann i g Moyis
te k b kpaand jond n ninj g sua ñ ji daa baad yen paani. G
niib ŋaa g ji g baad yen paani, ⁷ g dugn ban bo baal yen yal
nba bo bu fid g sun tuona kul g biɛ tenn mɔno.

Yendu-binbebuol-jounj caanu

⁸ Niib nba bo ŋanm g ban tuonn n bo caan *Yendu-
binbebuol-jounj. B bo tug cabŋana nba paa i g nyal g tul
tul g tien caba piig, g cabyena mɔn kpeounj, g liel tie
bonmɔnyinyina, g liel-nba mɔ mɔn g bɔn waam. G nan
Seruben-nbaⁿ l caba po. ⁹ Cabl kul fagnu bo tie

ⁿ36:8 Diid tin dien yal Seruben-nba po 25.18

Nyanu kadaa^g 36

nuukpanduna piinle yen ɻanniin i, k l pienu tie
nuukpanduna ɻanna. L caba kul bo ja ja i.¹⁰ Besalel bo taan
caba ɻanmu i g nyal g tul g tien cincenciⁿyeonj, g taan
caba ɻanmu nba tenn mɔ g tien cincenciⁿlieog¹¹ U bo lug
ɻuubila nba mɔn g bɔn waam i g nyal cincenciⁿyeonj
jijuog cabl mɔgbann po, k l juan. G guan g tien nnyan
cincenciⁿlieog cincinn cabl mɔgbann po.¹² G lug ɻuubila
piinmu g nyal cincenyenj cabcincinn mɔgbann po k l
juan, g tug ɻuubila piinmu mɔ g jɔn cincenlieog jijuog cabl
mɔgbann po. L cincena ɻanle bo naan i.¹³ U bo tug wula g
tien lɔgdi piinmu g tul 1 cincena ɻanle k l ji tie
cincenyenj. Nnyan i g *Yendu-cend-buol-jounj ji bo tie
bonyenn.

¹⁴ Besalel bie bo tug ɻuabi kobd g lug caba piig yen yenn g
tien jounj g ɻagn *Yendu-binbebuol-jounj po.¹⁵ Cabl kul
fagnu bo tie nuukpanduna piintaa i, k l pienu tie
nuukpanduna ɻanna. L caba bo ja ja i.¹⁶ U bo taan caba
ɻanmu i g tien cincenyenn, g taan caba nluob mɔ g tien
cincenliel.¹⁷ G tug ɻuubila piinmu g nyal g jɔn caba ɻanmu
nba taan g tie cincenyenn nyan cabcincinn mɔgbann po. G
guan g tien nnyan caba nluob nba taan g tie cincenliel nyan
jijuog cabl mɔgbann po.¹⁸ Besalel bo tug nabnd i g tien
lɔgdi piinmu g fid g tul 1 cincencia ɻanle g Yendu-cend-

Nyanu kadaaɔg 36

buol-jounj ji tie bonyenn.¹⁹ U bo tug pei gbanmɔnd yen jankpela gband i g ɔagn Yendu-cend-buol-jounj po.

²⁰ Besalel bo cua kunkontiidi daad i g tien Yendu-binbebuol-jounj dicaada.²¹⁻²² L dicaada kul bo ja ja i. Dicaadl kul fagnu bo tie nuukpanduna piig i, k l pienu tie nuukpandunn yen bɔgdm.²³ U bo caan dicaada piinle i yanbaɔnj po.²⁴ G tug ligtana g maa tɔgli piinna g sen dicaada l ninj. Dicaadl kul bo gaal tɔgli ɔanle i.²⁵ U biɛ bo caan dicaada piinle i jounj yaanj po mɔ,²⁶ k l caa tɔgli piinna nba k b tug ligtana g tien nyan n ninj. Dicaadl kul bo gaal tɔgli ɔanle i.²⁷ U bo guan nintual po g caan dicaada nluob i.²⁸ G caan dicaada ɔanle mɔ jounj nuagn, lɔdi n.
²⁹ Lan cil tinj g daan do polu, lɔdi n dicaada ɔanle ɔann kul bo kpaab i. L dicaada bo naan i.³⁰ Nnyan, dicaada ɔanniin yen tɔgli piig yen ɔanluob n bo be nuagn. Dicaadl kul bo gaal tɔgli ɔanle i. B bo tug ligtana i g tien l tɔgli.
³¹ Besalel bo cua kunkontiidi daad g tug bona ɔanmu g pan jounj logyenn po.³² G tug daad ɔanmu mɔ g pan logliel po. G biɛ guan g tug daad ɔanmu g pan jounj puol po.
³³ Sinsiign pandl bo pan dicaada siign i. L bo cil yenn po i g daan tuu liel po.³⁴ U bo donn wula i g tabn dicaada yen 1 panda po. G tug wula g tien lɔgdi g tug dipanda g tuun tuun l ninj.

³⁵ Besalɛl bo tug caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj yen cabjana nba paa i g nyal cincencieonj. G nan Serubɛn-nba l po. ³⁶ G tug l cincencieonj g jɔn kunkontiidi daad ɲanna po. U bo donn wula i g tabn tabn l daad po, g tien l tɔgli yenligtana, g tien l lɔgdi mɔ yen wula.

³⁷ U bo tug caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj yen cabjana nba paa i g taan g nyal jounj dimɔb n cincenjɔnkal. ³⁸ U bo tug kunkontiidi daad ɲanmu i g donn wula g tabn tabn l po, g caan l daad tɔgli nba k b tien yen nabnd nyan n ninj. G ji tug l cincenjɔnkal g jɔn l po, dimɔb n.

Dɔnnu kpaɔg

37

¹ Besalɛl bo tug kunkontiidi daad i g kpaa *dɔnnu kpaɔg. L fagnu bo tie nuukpanduna ɲanle yen bɔgdm i, k l pienu tie nuukpandunn yen bɔgdm, k l kpedu mɔ tie nuukpandunn yen bɔgdm. ² U bo donn wula nba ɲan fai fai i g tabn tabn l kpaɔg nuagn n ninj yen l kpaɔg puol po yen l kuni po. ³ U bie bo tug wula i g tien lɔgdi ɲanna g kpaa g tabn kpaɔg kuni ɲanna po. ⁴ G guan g cua kunkontiidi daad g donn wula g tabn l po, ⁵ g tug g kuan kpaɔg lɔgdi ɲann n ninj k ban tu fid g suol g yugd l kpaɔg.

Nyanu kadaaɔg 37

⁶ Besaləl bie bo tug wula nba ɲan i g tien kpaɔg bonbiil. L bonbiil fagnu bo tie nuukpanduna ɲanle yen bɔgdm, k l piɛnu tie nuukpandunn yen bɔgdm. ⁷ U bo tug wula i g maal *Serubən-nba ɲanle g tuan kpaɔg bonbiil kuni ɲanle po. ⁸ Serubən yenn bo sie bonbiil kunj g guan yenn po i, g lua mɔ sie g guan liel po. ⁹ B bo sie g tuol lieb i, g tiib g nyuan kpaɔg bonbiil, k b kpinkpana tien g guu l bonbiil.

Tiebl nba k b maand kpanu l po

¹⁰ Besaləl bo tug kunkontiidi daad i g kpaa tiebl k l fagnu tie nuukpanduna ɲanle, k l piɛnu tie nuukpandunyenn, k l kpedu mɔ tie nuukpandunn yen bɔgdm. ¹¹ G tug wula nba ɲan fai fai g donn g tabn tabn l tiebl po yen l kuni po. ¹² U bo kpied dipandbid i k l piɛnu tie nyan nuubifagdug nyan g kpaa g suol tiebl titala, g donn wula g tabn l kul po. ¹³ G tug wula g tien lɔgdi ɲanna g kpaa tiebl loga n, titala po. ¹⁴ Lɔgdi bo kpie kpie dipanda i, nand nba k b bu fid g tuun daad l n ninj g yugd tiebl. ¹⁵ U bo tug kunkontiidi daad i g tabn tabn wula l po k ban tu fid g suol g yugd tiebl. ¹⁶ G tug wula nba ɲan fai fai g tien seni yen kɔb-nba yen sɔa yen kudŋmani. L bona i k b bo diɛ g tiend dimɔumj l n ninj g piin Yendu paab.

Fidtuanbonn yen 1 benda

¹⁷ Besal̊el bo tug wula nba ɳan fai fai i g maal fidtuanbonn. L fidtuanbonn nyagl yen u bendjal yen u benda yen u senboli yen ban nan tipuud nba k l be l po nyan kul bo tie bonyenn i. ¹⁸ L bo mɔg benda ɳanluob i. Benda ɳantaa bo be yenn po, g ɳantaa mɔ be liel po.

¹⁹ Benda ɳanluob ɳann po, tipuud ɳantaa yen dugna ɳantaa n bo be bendl kul po, ²⁰ g tipuud ɳanna yen dugna ɳanna mɔ be bendjal po. ²¹ Benda bo taan liel ɳanle-le i bendjal po. Lan bo taan liel naan buol kul, dugnn bo be l tinj po.

²² Dugna yen benda ɳanluob ɳann yen bendjal kul bo taan g tie bonyenn i. U bo tug wula nba ɳan fai fai i g tien l kul.

²³ G biɛ bo tug wula nba ɳan fai fai i g maal fida nlile yen l babd yen l sipiɛd yen bona nba be g pugd l po kul. ²⁴ Wula nba k b bo tug g maal fidtuanbonn yen u bona nba be g pugd kul bo tie nyan ciло piintaa nyan i.

Salg binbindl nba k b juug *ɳubl l po

²⁵ Besal̊el bo tug kunkontiidi daad i g kpaa g tien *salg binbindl nba k b juug *ɳubl l po nyan. L salg binbindl fagnu bo tie nuukpandunyenn i, k l pienu mɔ tie nuukpandunyenn, k l kpedu tie nuukpanduna ɳanle. L fagnu yen l pienu kul bo ja i. G gbada ɳanna nba tie nyan yina nyan yen salg binbindl kul tie bonyenn. ²⁶ U bo donn

wula nba ɲan fai fai i g tabn tabn l salg binbindl po yen 1 kuni yen 1 loga po yen 1 yina po.²⁷ G tug wula g maal lɔgdi ɲanle g kpaa g tabn salg binbindl loga ɲanle po. G tug daad g kuan 1 lɔgdi n ninj k ban tu fid g suol g yugd 1 salg binbindl.²⁸ L daad bo tie kunkontiidi daad i, k b tien tien wula 1 po.

²⁹ B bo ɲɔl yedjanm kpam, g biɛ tuon ɲubl nba k b baa juug salg binbindl po. Besalel bo tien 1 kul nyan yua suun tilaali tuonn n bo bu sun nand nyan i.

Cincann salg binbindl yen nyunbobl

38

¹ Besalel bo tug kunkontiig daaɔg u g tien salg *binbindl nba k b baa kod bonkobd g juug muu 1 po. L binbindl fagnu yen 1 pienu kul bo ja i. L fagnu bo tie nuukpanduna ɲanmu i, k 1 pienu tie nuukpanduna ɲanmu, k 1 kpedu mɔ tie nuukpanduna ɲantaa.² U bo k pied yina i binbindl kuni ɲanna po, k 1 yina yen binbindl kul taan g tie dayeounj. U bo tabn nabnd i 1 kul po.³ U bo tug nabnd i g maal sipied nba k b baa die g wo salg binbindl fantam yen bona nba k b baa die g nyied muukuana yen seni nba k b baa die g gaan sɔm yen bona nba kul k b die g lebd nand yen bona nba k b baa die g juug ɲubl 1 n.⁴ U biɛ bo tug nabnd i g tien kudjui g kpaa g pɔnd pɔnd g pua g lind salg

Nyanu kadaa^g 38

binbindl, lan cil tinj g daan sed sinsiign.⁵ U bo tien lögdi
ŋanna i g kpaa l kuni po g fid g tuun daad l n.⁶ G cua
kunkontiidi daad g tabn tabn nabnd l po,⁷ g tug g tuun
tuun salg binbindl kuni lögdi ŋann n ninj k ban tu suol g
yugd salg binbindl. L salg binbindl nuagn bo tie
bonkuonn i.

⁸ Besaləl bo tug puob nba bo suun *Yendu-cend-buol-jounj diməb n nyan ninnyuandi i g donn g maa nyunbobl
yen l tøglu. U bo tug nabnd i g tien l ninnyuandi.

Jounj gua^g

⁹ Besaləl bo tug cabŋana nba paa i g nyal g tul tul g jøn g
lind *Yendu-cend-buol-jounj gua^g. Gua^g yanbaɔnj po
caba fagnu bo tie nuukpanduna kobg i.¹⁰ U bo tug
lanbanbid nba k b tien yenligtana i g tuun caba n ninj g
løgn dicaada lögdi po. L dicaada bo tie bona piinle i g sie
tøgli piinle nba k b tien yen nabnd nyan ninj. U bo tabn
tabn nabnd i l dicaada po.¹¹ Yaanj po caba fagnu mɔ bo tie
kobg i g luag dicaada lögdi n, g juan nyan yanbaɔnj po yal
nyan.¹² Nintual po caba fagnu bo tie nuukpanduna piinmu
i, g dicaada tie piinle k l tøgli tie piig.¹³ Gua^g diməb po
caba fagnu mɔ bo tie nuukpanduna piinmu.¹⁴⁻¹⁵ Diməb
gann po caba fagnu bo tie nuukpanduna piig yen ŋanmu i
yen l dicaada ŋantaa k l sie tøgli ŋantaa n ninj. G jendu po

mø tie nnyan.

¹⁶ U bo tug cabñana nba paa i g nyal g tul tul g jøn g kaan g lind guaøg. ¹⁷ G tug nabnd g maal dicaada tøgli, g donn lightana g tien løgdi yen kudlanbanbid. G biø tug lightana g tien bona k l tie nyan tana nyan g tuan dicaadl kul yul po.

¹⁸ Yab ban lugm bo tug cabñana nba paa i yen caba nba møn g bøn waam yen cabmønyinyina yen caba nba møn kpeounj g nyal cincenjønkal nba bu jøn *Yendu-cend-buol-jounj dimøb n. L cincenjøkal fagnu bo tie nuukpanduna piinle i, k l yalmu tie nuukpanduna ñanmu nyan guaøg po caba nyan. ¹⁹ U bo te k b tug l cincenjønkal g kuan kudlanbanbid n ninj i g løgn dicaada løgdi po g jøn. U bo tien l dicaada tøgli yen nabnd i, g tien l kudlanbanbid yen l lødgi yen lightana, g tien yal bo tua dicaada po g tie nyan tana nyan mø yen lightana. ²⁰ B bo tabn tabn nabnd i *Yendu -cend-buol-jounj dicaada kul po yen guaøg dicaada kul po.

Bona nba k b tug g caan *Yendu-binbebuol-jounj

²¹ B bo tug bona boncienn g caan Yendu-binbebuol-jounj. Yendu Mømaam kasied tanpipaba bo be l jounj n ninj i. L bona n bo ja nand n ne. Moyis n bo te g *Lefiit-nba cød l bona kul. *Salg-yidkua Aharøn bija Itamar n bo yen l nuu. ²² Ur yaabuonn Uri bija Besaløl n bo sun yal nba kul g Yonmdaan bo jøn Moyis. U bo tie Suuda cugl n jue i.

Nyanu kadaaɔg 38

²³ Wano yen Dan cugl n jua Ayisamak bija Owoliyaab n bo sun l tuona. Owoliyaab bo bu fid g kpied bona. U bo ban ban jab gband nand, g biɛ bu fid g lug cabŋana nba k l daaɔg paa yen caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj.

²⁴ Israyɛl yab n bo tie wula nba kul k b tug g sun *Yendu-binbebuol-jounj tuona bo taan g tie ciло kobiinniin yen piinlile yen ŋanlile i yen waam. B bo bign nyan ban bo tu bign bona nand *Yendu-binbebuol-jounj n ninj nyan i.

²⁵ Niib nba k b bo cɔd'b n bo baal yen ligtana nba bo taan g tie ciло tuda ntaa yen piig yen ciло ŋanlile i yen waam. L binbiug tie *Yendu-cend-buol-jounj n binbiug n nyan.

²⁶ Jab nba k b bo cɔd'b g sua k b mɔg bina piinle lann i kaa g cie bina piinle bo taan g tie niib tuda kobiinluob yen tuda ntaa yen kobiinmu yen niib piinmu i. Sua kul bo pa k l ja nyan Yendu-binbebuol-jounj n binbiug nyan i. ²⁷ B bo tug ligtana ciло tuda ntaa i g donn g tien Yendu-binbebuol-jounj dicaada yen dimɔb n cincenjɔnkal dicaada. L dicaada kul bo taan g tie kobg i. Tɔglu kul bo gaal ligtana ciло piintaa i. ²⁸ G ligtana ciло piig yen ŋanlile yen waam nba bo tenn nyan k b donn g tien lɔgdi yen lanbanbid yen bona nba tie nyan tana g tua dicaadl kul yul po nyan.

²⁹ Nabnd nba kul k Israyɛl yab bo baal yenn mɔ bo taan g

tie ciло tuda nle yen kobg yen piinle yen ciло ɔnna i.

³⁰ Besaləl bo tug lann i g tien *Yendu-binbebuol-jounj diməb n dicaada tɔgli, g tien nabnd-salg-binbindl yen kudŋui nba k b bo kpaa g kaan g lind salg binbindl yen u bona kul. ³¹ U biɛ bo tug lann i g tien guaɔg dicaada tɔgli yen guaɔg diməb n tɔgli yen jounj dicaada yen guaɔg dicaada kul.

Salg-yidkab tied

39

¹ B bo tug caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj u g nyal tied g niib n̄ tu lie g kua g sun *Yendu-binbebuol-jounj n tuonn, g biɛ nyal Yendu tuonn tied g tie Aharɔn nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan.

² Besaləl bo tug cabŋana nba k l daaɔg paa yen caba nba mɔn g bɔn yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj u g nyal liedbigr. G tug caba g tien wula l po g nan nan bona l liedbigr po. ³ B bo tad wula g buad buad, g fuon fuon caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj n ninj. ⁴ G Besaləl tug l caba g nyal g tabn *salg-yidkua liedbigr bɔpiɛd po. ⁵ Caba nba k b bo tug g nyal liedbigr nyan liem i k u bo tug g nyal gbann k lann yen liedbigr kul ji taan g tie bonyenn nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan. ⁶ U bo tug tannyinyila nba k l

Nyanu kadaaøg 39

daaøg paa, k b yi oniks nyan g kagn wula l kuni po, g dien Sakøb bid sana l po k l tie nyan nil n tu tien u banm bonn po nand nyan.⁷ G tug l tana g tabn *salg-yidkab ciøn liødbig bøpied po. L tana tie k lan gii tiød Yonmdaan Israyøl yab po i, nyan wan bo maad Moyis nand nyan.

Cabl nba g Salg-yidkab ciøn liø u pal po

⁸ Besaløl bo tug cabñana nba paa i yen caba nba møn g bøn waam yen cabmønyinyina yen caba nba møn kpeounø u g nyal *salg-yidkab ciøn pal po cabl. B bo nyal l cabl k l naan nyan ban nyal liødbig nand nyan i.⁹ L pal po cabl bo tie nyan kølbìg nyan i, k l fagnu ja nyan nuubann nyan. K l piønu mø ja nnyan.¹⁰ B bo tug tannyinyila nba k l daaøg paa i g kpaa g tabn l cabl po g tien juudi ñanna. Cincinn juudu tana bo yi Sarduann yen topas yen emerod.¹¹ G munle po juudu tana yi turkuwas yen safiir yen sasip.¹² G muntaa po juudu tana yi agat yen kørnalinn yen ametist.

¹³ G munna po juudu tana mø yi Krisolit yen beril yen oniks. B bo tug wula i g tien tuad g kuan l tana l n.¹⁴ B bo dien Sakøb big kul sann tanyenn po nyan nil n tu tien u banm bonn po nyan i. L piig yen tana nle tie Israyøl cuga piig yen cuga nle n nyan.

¹⁵ B bo tug wula nba ñan fai fai i g tien laani ñanle k l tie nyan ñui nyan g juan pal po cabl po.¹⁶ G biø tug wula g

tien bani ɳanle g jɔn pal po cabl bɔpiɛd kuni ɳanle po.¹⁷ G tug laani ɳanle ɳann g lɔgn yenn salg-yidkab ciɛn pal po cabl banyenj po, g lɔgn liel mɔ banlieg po.¹⁸ B bo tug l laani g lol yen wula tuad nba g tana kpie l n, k l maa liedbigr bɔpiɛd po nyan i. B bo tien nnyan i k l kɔlbig fid g maa pal po.¹⁹ B biɛ bo tug wula i g tien bani ɳanle g lol pal po cabl kuni nba ji tinj po, gii gɔ liedbigr tinj po.²⁰ B biɛ bo tug wula i g maal bani ɳanle g jɔn pal po cabl tinj kuni po.²¹ G tug ɳuubila nba mɔn g bɔn waam g lol pal po cabl bani, g gad g lol g suol yen liedbigr bani, nand nba g pal po cabl baa taab liedbigr po, nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan.

Salg-yidkab tiɛd nba bo be g pugd

²² Besalɛl bo tug caba nba mɔn g bɔn waam kukua i g lug liɛdfagdug nba k Aharon bo tu bu lie u g ɳɔl u liedbigr l po.²³ B bo lond l liɛdfagdug siign n ninj i g tien yul kunkuabuol, g ɳanm g lug tulu n ninj k lan gii paa g daa fid g pad.²⁴ G tug gungunj nba paa yen caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina yen caba nba mɔn kpeounj, g nan tiig nba k b yi grenadie nyan luana l liɛdfagdug tinj mɔgbana po g daan lind.²⁵ G tug sanbɔbid-bid nne k b bo tien yen wula g jɔn jɔn liɛdfagdug tinj po g daan lind.²⁶ B bo jɔn jɔn sanbɔbid g fuon fuon grenadie luana nba k b bo

Nyanu kadaaɔg 39

nan nyan siign i nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan.

²⁷ B bo tug cabl nba ḥjanm g ḥjan i g nyal Aharɔn yen u bid liɛdfagd, ²⁸ yen b fegli yen b kpatajena. ²⁹ B bo tug caba nba mɔn g bɔn waam yen cabmɔnyinyina, yen caba nba mɔn kpeounj, yen cabŋana nba paa i, g nyal b gbana, nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan.

³⁰ B bo tug wula nba ḥjan fai fai i g maal bonpipabg nne g dien l po g "*Yonmdaan yal", k l tie nyan nil n tu tien u banm bonn po nyan. ³¹ B bo tug ḥuubil nba mɔn g bɔn waam i g lol l bonpipabg g tabn salg-yidkab ciɛn feglg po, nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan.

B sun tuonn g gbenn

³² Israyel yab bo sun *Yendu-binbebuol-jounj tuona kul nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan i, g daan gbenn.

³³ Lann i k b ji tug Yendu-cend-buol-jounj yen l bona kul g baal yenn Moyis buol. L jounj bona tie lɔgdi yen tuudi yen dipanda yen dicaada yen l tɔgli.

³⁴ Pei gbanmɔnd nba k b bo taan taan g nyal bo be. G jankpela gband yen cincenjɔnkal nba k b bu jɔn g paad ḥand buol yen ḥand yaa ḥand buol mɔ be.

³⁵ G *dɔnnu kpaɔg be yen l daad yen l bonbiil.

Nyanu kadaaɔg 39

³⁶ G tiebl yen u bona be. G kpanu nba k b yid Yendu salg nyan be.

³⁷ Fidtuanbonn nba k b tug wula nba ɔjan g tien bo be yen 1 fida yen 1 fidtuanbonn bona yen kpam nba k b die g sonɔj fida.

³⁸ G salg binbindl nba k b tien yen wula nyan be, g yedŋjanm kpam be, g *Yendu-cend-buol-jounj dimɔb n cincenjɔnkal be.

³⁹ Salg binbindl nba k b tien yen nabnd nyan mɔ bo be yen 1 nabnd kudŋui yen 1 dicaada yen 1 salg binbindl bona kul. G nyunbobl yen u tɔglu be.

⁴⁰ Caba nba bu jɔn *Yendu-cend-buol-jounj liɔug n bo be, yen 1 dicaada yen 1 tɔgli yen 1 cincenjɔnkal yen 1 ɔui yen 1 kpikpaa yen bona nba k b kub g suun Yendu-binbebuol-jounj n yen Yendu-cend-buol-jounj n tuona kul.

⁴¹ Tiɛd nba k b baa lie g suun ɔnand buol bo be, g *salg-yidkab ciɛn Aharon tied be, k u bid n baa lie tied nba g suun salg-yidkab tuonn mɔ be.

⁴² Israyel yab bo sun 1 tuonn nyan *Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan i. ⁴³ Moyis bo la k b sun tuonn nyan Yonmdaan n bo maad'o k ban sun nand nyan, k u yad yedŋjanm b po.

Yendu n maad Moyis yal nba jounj ɳanmu po

40 ¹ *Yonmdaan bo maad Moyis: ² «Dmaacincinn dacincinn daal, ɳan te k ban caan n jounj, n binbebuol. ³ *Dənnu kpaɔg n̄ gii be l jounj n ninj, cincenjɔnkal linn po, g niib n̄ daa nyuan l kpaɔg. ⁴ Ban tug n tiebl g sen g tug kpanu nba k b yid'n salg nyan g maan l po. G tug fidtuanbonn g kua g sen l jounj n, g nyaan son fida. ⁵ G tug salg binbindl nba k b tien yen wula g baa juug *ŋubl l po g sen dənnu kpaɔg nunj po. G tug cincenjɔnkal g jən jounj diməb n. ⁶ G tug salg binbindl nba k b baa kod bonkobd g juug l po g sen jounj diməb n, cincann po. ⁷ G tug nyunbobl g sen jounj yen salg binbindl sinsiign, g tien nyum l nyunbobl n. ⁸ G te g niib n̄ tug caba g jən jən g lind jounj guaɔg, g nyaan tug cincenjɔnkal g jən guaɔg diməb n. ⁹ Tug yedjanm kpam g wul jounj po yen bona nba kul be l jounj n. Nnyan i k a bu tug l jounj yen bona nba be l n kul g te'n k lan gii tie min kukua yaa yal. ¹⁰ G biɛ tug yedjanm kpam g tien salg binbindl nba k b baa kod bonkobd g juug l po yen salg binbindl bona kul po. Nnyan i k l salg binbindl baa tie min kukua yaa yal. ¹¹ Tien kpam nyunbobl yen u tɔglu po k l kul n̄ te n yal. ¹² Te k Aharən yen u bid n̄ nagn n jounj diməb n k a wul'b. ¹³ Lan Aharən tiɛd, g wul kpam u yul po g din'o salg-yidkua k wan gii suun n tuonn. ¹⁴ G te k

Nyanu kadaaɔg 40

Aharɔn bid n̄ nagn a buol k a lan'm b lieda,¹⁵ g tug kpam g wul b yula po nyan ḥan bo wul b baa yul po nand nyan, g din'm salg-yidkab k ban gii suun n tuonn. Nnyan, b bid yaa bid ji baa tie salg-yidkab i youg n̄ tuu youg.

Moyis te k b caan Yendu-binbebuol-jounj

¹⁶ Moyis bo tien Yonmdaan n bo maad'o yal nba kul.

¹⁷ Ban nyie Esipt doug n l bina ḥanle po, ḥmaacincinn daal, l sua k b caan jounj o.¹⁸ Moyis n bo te k b caan l jounj. G tien tøgli, g caan dictaada, g pan pan daad, g caan tuudi.

¹⁹ Wano n bie bo te k b nyal caba g maan maan *Yendu-binbebuol-jounj po nyan Yonmdaan n bo maad'o nand nyan.²⁰ G tug Yendu Mømaam kasied tanpipaba g kpien dønnu kpaɔg n ninj, g tug kpaɔg daad g bil g kpien kpaɔg, g tug bonbiil g biin dønnu kpaɔg po.²¹ G tug l kpaɔg g sen jounj n, g jøn cincenjønkal g legn kpaɔg, nyan Yonmdaan n bo maad'o nand nyan.²² U bo te k b tug tiebl g sen l jounj n, g guan yaanj po g kpien cincenjønkal.²³ G tug kpanu g maan maan lan bual l tiebl po Yonmdaan nunj n, nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan.²⁴ G tug fidtuanbonn g sen jounj n, g guan yanbaønj po. L bo sie g tuol tiebl i.²⁵ G nyaan son fida Yonmdaan nunj n, nyan Yonmdaan n bo maad wano Moyis nand nyan.²⁶ G tug salg binbindl nba k b tien yen wula nyan g sen jounj n, k l tuol

Nyanu kadaa^g 40

cincenj^onkal.²⁷ U bo te k b ^{*}ŋubn *ŋubl l po i, nyan Yonmdaan n bo maad'o nand nyan.²⁸ G te k b tug cincenj^onkal g j^on joun^ŋ dim^əb n.²⁹ U bo te k b tug salg binbindl nba k b baa kod bonkobd g juug muu g yid salg l po g sen joun^ŋ dim^əb n i, cincann po. K wano Moyis kod bonkobd g juu muu g yid salg, g bi^ɛ pii Yonmdaan paab nyan Yonmdaan n bo maad'o nand nyan.³⁰ U bo te k b tug nyunbobl i g sen joun^ŋ cincann po, k l g fag yen salg binbindl nba be cincann nyan, g tie nyum l bobl n ninj k b kabi g nii g bi^ɛ ɻui b titala.³¹ Moyis yen Ahar^ən yen Ahar^ən bid bo kabi l nyum i g nii g bi^ɛ ɻui b titala.³² Ban bo tu bua n kua Yendu-cend-buol-joun^ŋ n, lann i kaa g nagn salg binbindl buol, b bo tu nid g bi^ɛ ɻuul b titala i nyan Yonmdaan n bo maad Moyis nand nyan.³³ Moyis bo te k b j^on caba g daan lind Yendu-binbebuol-joun^ŋ yen salg binbindl i. G j^on cincenj^onkal joun^ŋ dim^əb n. Nnyan i g Moyis bo sun l tuona kul g daan gbenn.

*Yonmdaan yudand gbie yen u joun^ŋ

³⁴ Tawalgba^on^ŋ bo baal g ɻagn Yendu-cend-buol-joun^ŋ po, g Yonmdaan yudand gbie yen u binbebuol joun^ŋ,³⁵ g Moyis g fid g kua joun^ŋ n.³⁶ Tawalgba^on^ŋ bo tu ɻagd joun^ŋ po, Isray^əl yab m^ə ñ fiil g paan s^ənu i gii saa.³⁷ Ama tawalgba^on^ŋ bo gii maa joun^ŋ po, Isray^əl yab m^ə bo tu be

Nyanu kadaaɔg 40

buoyenn buol i, saa yen daal nba g tawalgbaɔnŋ tan bu
ŋagd. ³⁸ Yendu n ninŋ, Israyel yab bo tu la tawalgbaɔnŋ
jounŋ polu i g bann g Yonmdaan be. Nyiɛɔg, ban la muu g
bann k u be. L bo tie nnyan i ban bo saa naan buol kul.

Achevé d'imprimer par ATAPEB

Dépôt légal N° 33/MATDCL/septembre 2016

B.P 29 Dapaong- Togo

Prix: 300F CFA